

บทที่ ๒

ปัญหา สาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากความรุนแรงเยาวชน

บทนี้ได้ศึกษาและนำเสนอข้อมูลปัญหา สาเหตุ และผลกระทบความรุนแรงที่เกิดจากเยาวชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป

๒.๑ ความหมายความรุนแรง

๒.๑.๑ ความหมายความรุนแรง

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง ว. หนักมาก แรงมาก เกินปกติ^๑ ได้มีปราชญ์หลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าความรุนแรง ซึ่งได้รวบรวมไว้ ดังนี้

องค์การสหประชาชาติ^๒ ได้ให้ความหมายของความรุนแรงว่าเป็นการกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุ หรือเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่เยาวชน โดยการทำร้ายร่างกาย การลวนลามทางเพศ การทำร้ายทางเพศหรือการทำร้ายทางจิตใจ รวมทั้งการกระทำที่เป็นการขู่เข็ญ คุกคาม และการลิดรอนสิทธิเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและชีวิตส่วนตัว พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงบังคับทางกายภาพโดยความจงใจ หรือเจตนาให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน เกิดการบาดเจ็บหรือทำให้เสียชีวิต^๓ ส่วน ชัยวัฒน์ สถาอานันท์^๔ กล่าวว่า “ความรุนแรง (Violence) หมายถึง การกระทำที่รุนแรง ล่วงละเมิดซึ่งตั้งใจให้เกิดการบาดเจ็บ ทำลาย หรือเป็นอันตรายต่อบุคคล ทรัพย์สิน สัตว์ (ในสังคมที่ให้คุณค่ากับทรัพย์สินและสัตว์) พฤติกรรมในเชิงทำลายเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นความรุนแรง” ซึ่งการทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งอาจจะเกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือน้ำมือมนุษย์ก็ได้ ส่วนในอีกความหมายหนึ่ง ความรุนแรงคือสิ่งที่มา

^๑ ราชบัณฑิต, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร: นานมีพับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖), หน้า ๙๖๑.

^๒ องค์การสหประชาชาติ, ความหมายของความรุนแรง, (กรุงเทพมหานคร: องค์การสหประชาชาติ, ๒๕๔๔), หน้า ๘๕.

^๓ Macmillan English Dictionary for Advanced Learners, 2nd Edition, (China: 2007), p. 1663.

^๔ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, ความรุนแรงซ่อน/หาสังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร: มติชน, ๒๕๕๓), หน้า ๑๖๘.

สกัดกันศักยภาพของชีวิต^๕ ความรุนแรง หมายถึง การใช้กำลัง วาจาที่ไม่สมควร เจตนาเพื่อที่จะข่มขู่ คุกคามหรือลงมือกระทำทั้งต่อตนเองและผู้อื่น กลุ่มคนหรือชุมชน ซึ่งอาจทำให้เกิดการบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต ซึ่งอาจได้รับผลกระทบทั้งทางกายและจิตใจ เช่น การลวนลามทางเพศ การฆ่าตัวตาย การฆาตกรรม เป็นต้น ในขณะที่ พระชิตชัย สีดอกไม้ ก็กล่าวไว้ว่าเป็นการกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำ^๖ โดยที่ ฐนิชตา ทองปัดย์ ให้ความหมายว่าเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมการใช้อำนาจในการควบคุมหรือบังคับขู่เข็ญผู้อื่น ให้เกิดความกลัว เช่น การทำร้ายร่างกาย การข่มขืน และการทารุณกรรมทางด้านจิตใจ อันเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ที่ผิดปกติ^๗

สอดคล้องกับ จิรวรรณ ดีเหลือ^๘ กล่าวว่า เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ก็ตาม ที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจหรือทางเพศ และนำมาซึ่งอันตรายหรือความทุกข์ทรมานต่อผู้ถูกกระทำทั้งด้านร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ อรอนงค์ อินทรจิตร และนรินทร์ กรินชัย ได้ให้ความหมายว่า เป็นพฤติกรรมการกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ ทางเพศ โดยการบังคับ ขู่เข็ญ ทุบตี ชกต่อย ตลอดจนถึงการคุกคามต่าง ๆ กีดกันสถานภาพทั้งในสาธารณะ การดำเนินวิถีชีวิตส่วนบุคคล อาจเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ^๙ โดยที่ บุญวดี เพชรรัตน์ ได้ให้ความหมายความรุนแรงไว้ว่า ความรุนแรง หมายถึง พฤติกรรมที่ปลดปล่อยความโกรธ ความกลัว และภาวะหวาดหวั่น ซึ่งขาดการยับยั้งชั่งใจไปยังบุคคลอื่น เช่น คนรอบข้าง จนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเดือดร้อน ด้วยการทำอันตรายบุคคลอื่น ยังผลทำให้ผู้ถูกกระทำ ได้รับบาดเจ็บต่อร่างกาย เช่น การตบ ผลัก ตี เตะ ต่อย เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นอันตรายสาหัสจนถึงแก่ชีวิตได้ ระดับความรุนแรงแตกต่างกันออกไป ความรุนแรงต่อจิตใจ

^๕ ความรุนแรงในสังคม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigoodview.com/node/44626> [๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕].

^๖ พระชิตชัย สีดอกไม้, “ความรุนแรงในพุทธปรัชญาเถรวาท”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖), หน้า ๒๓.

^๗ ฐนิชตา ทองปัดย์, “ความเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของศูนย์พัฒนาครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๕๓), หน้า ๑๗.

^๘ จิรวรรณ ดีเหลือ, ความรุนแรง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.nurse.cmu.ac.th/stop-d/knowledge/websara/violence.html> [๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕].

^๙ อรอนงค์ อินทรจิตร และนรินทร์ กรินชัย, ผู้หญิงและเด็ก : เหยื่อความรุนแรงในครอบครัว, (กรุงเทพมหานคร: ปกเกล้าการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๓.

หมายถึง การกระทำ หรือละเว้นไม่กระทำ ทอดทิ้ง เพิกเฉยไม่ดูแล ไม่ใส่ใจ ไม่ให้เกียรติ การทำร้ายจิตใจ มีผลทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเสียใจเสียสิทธิและเสรีภาพ เช่น การพุดจาตุถูก ด่าทอเหยียดหยาม ปล่อยปละทอดทิ้ง ปฏิเสธสิทธิที่พึงมีพึงได้^{๑๐} สำหรับ Kevin Browne & Martin Herbert^{๑๑} กล่าวถึงความรุนแรง (violence) : เป็นพฤติกรรม บางครั้งได้รับการกระตุ้นโดยความโกรธหรือเจตนา ความตั้งใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้พลังทางกายภาพต่ออีกบุคคลหนึ่ง โดยที่ สิริวรรณ ปัญญาภาศ^{๑๒} กล่าวว่าความรุนแรง เป็นการตั้งใจใช้กำลังหรืออำนาจทางกายเพื่อข่มขู่หรือกระทำต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่นต่อกลุ่มบุคคล ชุมชน ซึ่งมีผลทำให้เกิดหรือมีแนวโน้มที่จะมีผลให้เกิดการบาดเจ็บตาย หรือเป็นอันตรายต่อจิตใจ หรือเป็นการยับยั้งการเจริญงอกงาม การกีดกันหรือปิดกั้น ทำให้สูญเสียสิทธิบางประการและขาดการได้รับในสิ่งที่สมควรจะได้รับ

นอกจากนี้แพทย์หญิงเบญจพร ปัญญา^{๑๓} จิตแพทย์กรมสุขภาพจิต ได้กล่าวถึงความรุนแรง ว่าหมายถึง “การที่บุคคลใช้กำลังทำให้บุคคลอื่นบาดเจ็บ การทำลายทรัพย์สินของบุคคลอื่น หรือการข่มขู่ว่าจะทำร้ายให้บุคคลอื่นบาดเจ็บหรือข่มขู่ว่าจะทำลายทรัพย์สินของบุคคลอื่น รวมทั้งการใช้กำลังบังคับ กักขังหน่วงเหนี่ยวและรุกรานสิทธิหรือเสรีภาพส่วนบุคคล”

ความรุนแรง เป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ปรารถนา พยายามหลีกเลี่ยงซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลถึงสาเหตุของความรุนแรง ดังนี้

- ๑) มีความขัดแย้งกัน จนเกิดอารมณ์ ที่เป็นต้นเหตุในการใช้ความรุนแรง
- ๒) มีความผิดปกติทางจิตใจ คือเป็นคนก้าวร้าว ชอบการกระทำที่รุนแรง ขาดความเมตตาปรานี
- ๓) เกิดจากครอบครัวที่มีแต่ความขัดแย้งกัน พ่อแม่ทะเลาะกัน ทะพุด และด่าว่ากัน จนลูกนั้นซึมซับ อาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบเพราะเห็นเป็นเรื่องปกติ

^{๑๐} บุญวดี เพชรรัตน์, “การพยาบาลผู้ป่วยมีพฤติกรรมรุนแรง”, **การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช** ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓): ๒๐๐-๒๐๒.

^{๑๑} Kevin Browne & Martin Herbert, **Preventing Family Violence**, (England: John Wiley & Sons Ltd., 1997), p. 2.

^{๑๒} สิริวรรณ ปัญญาภาศ, “ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงในสื่อเกมออนไลน์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กวัยรุ่นตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑), หน้า ๑๓.

^{๑๓} แพทย์หญิงเบญจพร ปัญญา, **ความรุนแรงในครอบครัว**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php> [๘ ตุลาคม ๒๕๕๕].

๔) มีค่านิยมผิด ๆ ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น เห็นว่าพ่อทำร้ายแม่เป็นเรื่องปกติ ความรุนแรงเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นต้น จึงส่งผลทำให้ไม่มีใครเข้าไปช่วยเหลือ เพราะเห็นว่าไม่ควรเข้าไปยุ่ง

๕) พ่อหรือแม่ไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว โดยทิ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งหากินเลี้ยงลูกเองตามลำพัง

๖) มีการเลียนแบบสื่อต่าง ๆ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรง เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น

๗) มีการล่อลวง มอมยา แล้วหลอกหรือปลดเอาทรัพย์สินไป

๘) การแต่งกายค่อนข้างล่อแหลมของผู้หญิง มีส่วนทำให้เกิดคดีอนาจารและข่มขืนได้

๙) การคุยทางอินเทอร์เน็ตมีส่วนหลอกลวงกัน^{๑๔}

สอดคล้องกับพรพิมล เจียมนาครินทร์^{๑๕} กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเยาวชนเกิดจากเหตุ ๕ ปัจจัยว่า ๑) ปัจจัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางครอบครัว ที่ขาดระเบียบวินัย ไม่มีความรับผิดชอบ ทะเลาะเบาะแว้ง ครอบครัวแตกแยก ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองที่ดี ถูกต้องตามหลักทศ ๖ และอยู่แหล่งเสื่อมโทรม เยาวชนเห็นการกระทำผิดอยู่เป็นนิจจนเกิดความเคยชิน มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ไม่มีความภาคภูมิใจในตนเอง จากสภาพทางสังคม ทำให้เยาวชนเกิดความสับสน ความขัดแย้งภายในจิต ลังเลสงสัยในสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น พฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่ไม่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ขาดที่พึ่งทางใจ ปัญหาจากโรงเรียน กลุ่มเพื่อน ปัญหาจากครู ปัญหาจากกฎระเบียบของโรงเรียน ปัญหาส่วนตัว ๒) ปัจจัยที่เกิดจากพันธุกรรม เยาวชนที่มีความบกพร่องมาแต่กำเนิด มีความผิดปกติทางจิตที่ถ่ายทอดมาทางพ่อแม่ โรคปัญญาอ่อน พร่องทางจิต มีปัญหาทางระบบประสาท หูหนวก ตาบอด เป็นต้น ทำให้มีสภาพทางอารมณ์ กระบวนการคิด การตัดสินใจต่างจากเยาวชนปกติ ๓) ปัจจัยที่เกิดจากตัวเยาวชนเอง มีโรคประจำตัว ไม่สมประกอบ พิการทางสมอง ปัญญาอ่อน ต้องการสร้างปมเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ มีการก้าวร้าวรังแกเพื่อน เป็นต้น ความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ เยาวชนอยู่ในสภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ มีอารมณ์รุนแรง วู่วาม ขาดความยั้งคิด ฉุนเฉียว โกรธง่าย เจ้าคิดเจ้าแค้น เอาแต่ใจตนเอง ๔) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ : ปัญหาความยากจน พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน มองโลกในแง่ร้าย จึงมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ช่วงแรก ๆ อาจเป็นการลักขโมย นานเข้ารุนแรงถึงก่ออาชญากรรมเพื่อให้ได้เงินมา

^{๑๔} ชูติมา รักละม่อม และนางสาวธารินี ศรีกันยากุล, **ความรุนแรงในสังคม**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigoodview.com/node/44626> [๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๑๕} พรพิมล เจียมนาครินทร์, **พัฒนาการวัยรุ่น**, (กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อแกรมมี, ๒๕๓๙), หน้า ๒๔๖-๒๕๐.

จนเกือบครบถ้วน ๕) สื่อมวลชน มีส่วนสำคัญที่โน้มน้าวพฤติกรรมเยาวชน ให้เกิดความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ จนคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์

ดังนั้น ความหมายของความรุนแรง ก็คือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุหรือเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้เกิดการบาดเจ็บ การล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งทางร่างกาย วาจา และจิตใจ โดยการบังคับ ชูเชิญ ทุบตี ชกต่อย ตลอดจนถึงการคุกคามต่าง ๆ สร้างความทุกข์ทรมานแก่เยาวชน แต่ในงานวิจัยนี้จะหมายถึง การกระทำของเยาวชนที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งต่อร่างกาย จิตใจของผู้ถูกรกระทำและคนที่อยู่รอบข้าง

๒.๑.๒ ประเภทของความรุนแรง

ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนในงานวิจัยนี้ มี ๔ ประเภท ดังนี้

๑) ความรุนแรงทางเพศ หมายถึง การที่ผู้หญิงถูกผู้ชายล่วงละเมิดสิทธิทางเพศ เอารัดเอาเปรียบ ใช้กำลังบังคับ ช่มชู้ โดยที่ผู้หญิงไม่ยินยอม หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ทำให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียหาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้หญิงทั้งร่างกายและจิตใจ

๒) ความรุนแรงด้านยาเสพติด หมายถึง สารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังจะทำให้เกิดการเสพติดได้ หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวัน หรือวันละหลาย ๆ ครั้ง

๓) ความรุนแรงด้านการพนัน หมายถึง การเข้าเล่นเพื่อแสวงหาประโยชน์ โดยอาศัยการเสี่ยงโชคด้วยความฉลาด ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบและฝีมือ โดยการทำนายหรือคาดเดาผลที่เกิดขึ้นในอนาคต

๔) ความรุนแรงด้านอาชญากรรม คือ การกระทำผิด โดยทำให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย ต่อ ทรัพย์สิน หรือบุคคล เป็นการเรียกการกระทำทางคดีอาญาแบบทั่วไป ตัวอย่างอาชญากรรม เช่น การฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์ ช่มชู้ (ผู้ก่ออาชญากรรม เรียกว่า อาชญากร)

สอดคล้องกับ พระระพิน พุทธิสารโร (ด้วงลอย) ได้กล่าวถึงประเภทของความรุนแรงว่า พระพุทธศาสนาได้จำแนกลักษณะของการเกิดความรุนแรงที่ปรากฏในครั้งพุทธกาล มี ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) ความรุนแรงทางใจ (Violence on mind) เป็นความรุนแรงในเบื้องต้นที่สัมพันธ์ไปถึงวาจา และร่างกาย (เนื่องจากใจคิดก่อน) ๒) ความรุนแรงทางวาจา (Violence on Speech) การใช้คำพูด การใช้วาจาในการกล่าวหา กล่าวร้าย ด่าทอ ด้วยความโกรธ เจตนามุ่งร้าย ๓) ความรุนแรงทางกาย คือ การกระทำรุนแรงต่อร่างกายให้เกิดความบาดเจ็บหรือเสี่ยงต่อการบาดเจ็บ โดยจะมีอาวุธหรือไม่

อาวุธก็ตาม^{๑๖}

สรุปแล้ว ความรุนแรง ก็คือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุหรือเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่เยาวชนโดยการทำร้ายร่างกาย จิตใจ รวมทั้งการกระทำที่เป็นการขู่เข็ญ คุกคาม และการลิดรอนสิทธิเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและชีวิตส่วนตัว ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงสกัดกั้นศักยภาพของชีวิตที่ควรมีควรเป็นทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ มี ๔ ประเภท ได้แก่ ความรุนแรงทางเพศ ความรุนแรงด้านยาเสพติด ความรุนแรงด้านการพนัน ความรุนแรงด้านอาชญากรรม แต่ในงานวิจัยนี้จะหมายถึง การกระทำของเยาวชนที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น ซึ่งมีผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งต่อร่างกาย จิตใจของผู้ถูกระทำและคนที่อยู่รอบข้าง

๒.๒ ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน

ในการดำเนินวิถีชีวิตของเยาวชน ในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่ง ก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงมากมายตามเหตุปัจจัย กาล สถานที่ แตกต่างกันไปนับว่าเป็นเรื่องสำคัญภายใต้บริบทสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ คนส่วนใหญ่เกิดความหลงใหลมุงเสพวัตถุนิยม เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามกระแสที่กำลังมาแรง ทำให้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากปัญหาของเยาวชนไทยในสภาพการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว^{๑๗} ได้ให้ความหมายของเยาวชน ไว้ว่า “บุคคลอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์” ดังที่ พิชญา จินาปุ๊ก ได้กล่าวย้ำอีกว่าเป็นช่วงที่เด็กก้าวอย่างส่ววัยรุ่น สรีระร่างกายมีความเปลี่ยนแปลงถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่เกี่ยวข้องทางเพศ อารมณ์ สภาพจิตใจ ต้องการสนองแรงขับทางเพศเพิ่มมากขึ้น เป็นเรื่องธรรมดาแต่ควรได้รับความรู้ที่ถูกต้องไม่ให้คลุ้มเครือ^{๑๘} ด้วยเหตุนี้เอง ผศ. อภิญญา เวชยชัย ได้ศึกษาสังคม พบว่าสภาพปัญหาความรุนแรงของเยาวชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องระบบบริโภคนิยมที่มีกลยุทธ์ ในการโน้มน้าว ชักชวนให้หลงใหล เยาวชนไทยจำนวนไม่น้อยถูกเลี้ยงดูและเจริญเติบโต ภายใต้สภาพแวดล้อมที่นิยมสิ่งอำนวยความสะดวก เน้น

^{๑๖} พระระพี พุทธิสารโร (ด้วงลอย), “ความรุนแรงครั้งพุทธกาล : กรณีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ศากยวงศ์”, **สารนิพนธ์พุทธศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๔๖-๔๗.

^{๑๗} สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่, **พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www2.djop.moj.go.th/sp5010/pncm03.html> [๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕].

^{๑๘} พิชญา จินาปุ๊ก, “กลุ่มเพื่อนกับกระบวนการแก้ปัญหาทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐), หน้า ๑.

การบริโภคทางวัตถุตามสื่อโฆษณาต่าง ๆ แสวงหาความเพลิดเพลิน เช่น เล่นเกมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ก การเที่ยวตามแหล่งบันเทิง มั่วสุม ดูเหมือนว่าจะตั้งอยู่ทั่วทุกมุมของสังคม ง่ายต่อการเข้าไปสัมผัสก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาการตั้งครรภ์ ในภาวะไม่พร้อม ปัญหาการทำแท้ง จนกระทั่งปัญหาการทะเลาะวิวาท และทำร้ายร่างกายจนถึงแก่ชีวิต ท้ายที่สุดเข้าสู่วงจรการสร้างเสริมความรุนแรงด้านต่าง ๆ^{๑๙}

ในขณะที่ สามารถ สิทธิสาร ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง พบว่าเป็นปัญหาที่น่าห่วงและหนักใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างยิ่ง จาก “พฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกทางกาย วาจา ซึ่งไม่เหมาะสมกับเพศและวัย ไม่มีความละเอียดรอบคอบ ขาดการปลูกฝังค่านิยมประเพณีของสังคม ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย หมกมุ่นอยู่ในสิ่งที่สังคมไม่พึงประสงค์และชอบเกมที่มีความรุนแรง เป็นปัญหาทางสังคมที่ทำลายการแก้ไข” เพราะว่าการกระทำผิดของเยาวชนปัจจุบันเกินขอบเขตของการกระทำผิดทางศีลธรรมพื้นฐาน ได้ก้าวสู่ขั้นการกระทำผิดกฎหมายบ้านเมือง จากสื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอหลากหลายแขนง มักพบข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมของเยาวชนในทางที่เสื่อมเสีย ผิดจารีตประเพณี ผิดกฎหมายบ้านเมือง เช่น การเสพยา สูบบุหรี่หรือลักลอบขนยาเสพติด การยกพวกตีกันของกลุ่มนักศึกษาระหว่างสถาบัน การก่อคดีข่มขืน เรื่อยไปจนถึงกระทั่งการก่อคดีฆาตกรรมหลายต่อหลายครั้งที่การกระทำของเยาวชน มีพฤติกรรมโหดเหี้ยมผิดวิสัย ในขณะเดียวกันเยาวชนที่กระทำผิด ก็กระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ถึงผลลัพธ์ที่จะตามมา ในบางครั้งก็เกิดจากการบังคับ ชูเชิญ ชักจูงหลอกล่อให้กระทำจากบุคคลอื่น^{๒๐} สอดคล้องกับ ประเทือง ธนิยผล ได้กล่าวถึงปัญหาเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มีปัญหา “มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากคนปกติ มีความประพฤติกเล่ ก้าวร้าว ชอบทำความรุนแรงทำร้ายบุคคลอื่น และมีพฤติกรรมก่อความสงบสุขของสังคม” ยิ่งกว่านั้นความขัดแย้งและความรุนแรงในเยาวชน เป็นวัยที่ผู้คนมักเรียกกันว่า “วัยหัวเลี้ยวหัวต่อ” พยายามที่จะค้นหาตนเอง ยิ่งในโลกการศึกษากว้างไกลมีการแปรเปลี่ยนที่รวดเร็วมาก การติดต่อสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วยังผลให้มุมมองของเยาวชนเหมือนกระเจกบานใหญ่ บางคนก็สำนึกได้ค้นพบตัวตนในทางที่ถูกต้อง แต่บางคนกลับหันเหไปในทางที่ไม่

^{๑๙} ผศ.อภิญา เวชชัย, **การศึกษาทบทวนสภาการณ์ปัญหาของครอบครัวไทยและข้อเสนอต่อนโยบายการพัฒนาสถาบันครอบครัว**, (กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖), หน้า ๒๔.

^{๒๐} สามารถ สิทธิสาร, “ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘), หน้า ๑.

พึงประสงค์ ขยายวงกว้างจนเป็นปัญหาตามมามากมาย^{๒๑} ปัจจุบันถ้าวิเคราะห์ถึงเหตุการณ์ของความรุนแรงที่เกิดจากเยาวชนมีสาเหตุมาจากหลาย ๆ ปัจจัย ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ สภาพครอบครัว สภาพสังคม สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยหล่อหลอมพฤติกรรมของเยาวชนโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ วิดีโอเกม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ล้วนมีผลต่อความรุนแรง เข้าไปซึมซับฝังแน่นในจิตใต้สำนึกโดยที่เยาวชนเองหารู้ตัวไม่^{๒๒} ส่วนปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในสังคมโดยรวมส่วนใหญ่อาศัยมีฐานอิงสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย แข่งขันกับเวลา มุ่งแต่ภารกิจของตนเองเป็นที่ตั้ง ก่อให้เกิดความเอือมอาทร ลดน้อยลงไป เพิ่มโอกาสที่จะเป็นปัจจัยเสี่ยงในการใช้ความรุนแรงของเยาวชน ได้แก่

- ๑) ด้านกายภาพ เช่น เงื่อนไขทางพันธุกรรมการได้รับความกระทบกระเทือนทางสมองหรือระบบประสาท
- ๒) ด้านจิตใจ เช่น ชอบเสี่ยง สมาธิสั้น ชอบความรุนแรงตื่นเต้น
- ๓) ด้านสถานการณ์ เช่น พ่อแม่โดนจับเพราะกระทำความผิด การทะเลาะเบาะแว้งการหย่าร้าง
- ๔) ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ครอบครัวมีฐานะยากจน อยู่ใกล้สถานเริงรมย์ จึงมีโอกาที่จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ด้านอิทธิพลของสื่อ เช่น ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์
- ๕) ด้านประสบการณ์ของชีวิต เช่น การถูกทำร้ายหรือทอดทิ้งตั้งแต่เด็ก
- ๖) ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น พ่อแม่เลี้ยงดูแบบเข้มงวด ควบคุมและบังคับลูกเกินไป

ในขณะที่อัชฌา ลิ้มป๋ไพบูลย์ พบว่าลักษณะกลุ่มเพื่อนของเยาวชนกระทำความผิดในสถานฝึกอบรม ตลอดถึงบริบททางสังคม เช่น เศรษฐกิจสภาพแวดล้อม ความแตกแยกของพ่อแม่และการคบเพื่อนไม่ดี เป็นต้น เป็นปัจจัยทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางลบว่า “เยาวชนที่กระทำความผิด ส่วนใหญ่จะกระทำความผิดเป็นกลุ่ม ๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเยาวชนเหล่านั้นจะมีพื้นฐานมาจากละแวกบ้านเดียวกัน ครอบครัวมีฐานะยากจน สาเหตุการกระทำความผิดของเยาวชน โดยส่วนใหญ่เกิดจากสภาพแวดล้อม การคบเพื่อนที่ไม่ดีทำให้เกิดแรงจูงใจ” อยากทดลอง มूलเหตุจูงใจส่วนใหญ่เป็นผลจากการถูกชักชวน ไม่เกี่ยวข้องกับการที่เคยมีบุคคลในครอบครัวกระทำความผิด

^{๒๑} ประเทือง ธนียผล, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๘), หน้า ๖.

^{๒๒} **ความขัดแย้งและความรุนแรงในวัยรุ่น**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.bothong.ac.th/H31101/unit%205-4.html> [๘ มิถุนายน ๒๕๕๕].

มาก่อน^{๒๓} โดยที่ เพชรสนิย์ ทั้งเจริญกุล ได้ศึกษาสถิติดูแล้วพบว่าเยาวชนที่อาศัยในเขตเมืองมักจะก่อคดีซ้ำมากกว่าเยาวชนในเขตชนบท เพราะไม่ว่าเยาวชนจะอยู่ชนบทหรือในเมืองก็ตาม จะมีความสนิทสนมกับพ่อแม่และญาติพี่น้องน้อย แต่ “เยาวชนที่อยู่ในเมืองนั้นจะอยู่ในแหล่งชุมชนแออัดหรือใกล้แหล่งห้ามเยาวชนเข้ามากกว่าร้อยละ ๕๐ ทำให้เยาวชนหันกลับไปกระทำความผิดซ้ำเนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม” ดังหลานจอมเนรคุณ ไม่รู้จักเคารพผู้ใหญ่ ไม่รู้จักบุญคุณที่ท่านให้การอุปการะเลี้ยงดู เป็นคนอกตัญญูบังคับให้ยายปฏิบัติตามในสิ่งที่ตนเองต้องการว่า “เด็กอายุ ๑๔ ปีพ่อแม่นำมาทิ้งให้เลี้ยงตั้งแต่อายุได้ ๗ วัน ไม่เคยกลับมาดูแลและส่งเงินมาช่วย เป็นภาระของยายแท้ ๆ ต้องเลี้ยงดู ให้การศึกษาอบรม^{๒๔} แต่ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน แต่กลับขู่บังคับให้ยายก้มลงกราบเท้า”^{๒๕}

ยิ่งกว่านั้นเพ็ญภา ทรัพย์เจริญ ก็ได้กล่าวถึงปัญหาของเยาวชนไทยสมัยใหม่ว่า ทำความหนักใจแก่ทุกภาคส่วนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากพฤติกรรมที่กล้าแสดงออกมาสู่สังคมภายนอกทางกายและวาจา ได้อย่างมั่นใจไม่เกรงขามในวัยอันควร โดยมีสื่อเป็นปัจจัยแม่แบบที่ไม่ดีทำให้เกิดปัญหาดังตามามากมาย เช่น ปัญหาเยาวชนติดพนันฟุตบอล เล่นเกมพนันต่าง ๆ ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ไม่เสียตายเป็น เล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างหมกมุ่น และชอบเกมที่มีความรุนแรง การเข้าสนทนทางอินเทอร์เน็ตหาคู่ เสนอตัวให้คู่นอน การมั่วเรื่องเพศ ชอบเที่ยวกลางคืน ใช้เงินฟุ่มเฟือยเกินตัว นักศึกษาอยู่กันทั้ง ๆ ที่ยังขอเงินจากผู้ปกครอง เมื่อท้องก็ทำแท้งหรือเอาลูกไปทิ้ง ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ยอมรับ เชื่อฟังดารา นักร้องบางคนที่เป็นแบบอย่างในทางเสียหาย การติดเพื่อนและเสพยาเสพติด เมาเหล้า และขับรถเร็วเกินอัตราในท้องถนน ไม่ชอบเรียนหนังสือ ไม่รับผิดชอบการเรียน เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นแทบทุกวัน^{๒๖} ในขณะที่ สุกัญญา โพธิ์เสถียร ได้กล่าวถึงสภาพครอบครัวพบว่าน่าเป็นห่วง ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขอย่างรีบด่วนเนื่องจาก “สภาพการณ์เหล่านี้ เป็นตัวชี้ให้เห็นการเปลี่ยนแปลง และความล้มเหลวของสถาบันครอบครัวในยุคปัจจุบัน” เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพครอบครัวไทยในอดีต เมื่อประมาณ ๓๐ กว่าปีที่ผ่านมา จะพบว่าครอบครัวไทยปัจจุบันแปรเปลี่ยนไปสู่สภาพที่ตกต่ำจากเดิมมาก จนน่าเป็นห่วง กระบวนการอบรมสั่งสอนเยาวชนในครอบครัวได้ลดความสำคัญลง เพราะปัญหาอุปสรรคอันเนื่องจากภาวะที่กดดัน

^{๒๓} อชมา ลิ้มปี่ไพบูลย์, “ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะกลุ่มเพื่อนของเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในสถานฝึกอบรม ศึกษาเฉพาะกรณีสถานฝึกอบรมเด็กเยาวชน (บ้านกรุณา)”, **วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑), หน้า ๒๕.

^{๒๔} เพชรสนิย์ ทั้งเจริญกุล, “สถิติวิเคราะห์สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘), หน้า ๕๕.

^{๒๕} ขาว , “หลานเนรคุณ”, **ไทยนิส**, (๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕): ๑๕.

^{๒๖} เพ็ญภา ทรัพย์เจริญ, “ปัญหาเยาวชน มีใครสนใจจะแก้”, **ไทยโพสต์**, (๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๗): ๓.

ปีคับทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ครอบครัวไม่อาจทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์^{๒๗} ยิ่งกว่านั้น นฤมล สิริวิทย์ ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ พบว่าสังคมปัจจุบันมีน้อยต้องรณรงค์ให้มีจิตอาสา รักครอบครัว ชุมชน สังคมรอบข้าง นำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต ครอบครัวให้แข็งแรงและยั่งยืน ยังได้กล่าวอีกว่า “สังคมจะเป็นอย่างไรนั้นตัวชี้วัดที่ดีที่สุด คือ สถานการณ์ของครอบครัว” ถ้าครอบครัวที่อบอุ่นจะทำให้เยาวชนมีขวัญและกำลังใจ มีพัฒนาการที่ดี แต่ในทางตรงกันข้ามครอบครัวปล่อยปละละเลยไม่เหลียวแล ทำให้เยาวชนหัวเหวี่ยงแสวงหาสิ่งเติมเต็มในส่วนที่ขาดหายไป (ปมด้อย) จึงมีพฤติกรรมที่สร้างความรุนแรง^{๒๘} ดังที่ นิทชา สายสมบัติ ได้กล่าวถึงปัญหาความรุนแรงของเยาวชนว่า ส่วนใหญ่ขาดจิตสำนึกที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม จึงก่อความรุนแรงในลักษณะต่าง ๆ เช่น กรณีนักเรียนหญิงตบตีกันอย่างรุนแรง และถ่ายภาพไปเผยแพร่ต่อเป็นคลิปวิดีโอ เป็นอุทาหรณ์ว่า “วัยรุ่นยุคใหม่ใจร้อน ขาดความยั้งคิด ใช้ความรุนแรงเป็นวิธีการแก้ปัญหา โดยไม่ยั้งคิดถึงความสูญเสียที่จะตามมา ยังเป็นประเด็นที่กลุ่มทำงานเพื่อเด็กและสตรีนำเสนอต้นตอปัญหาและแนะแนวทางแก้ไข”^{๒๙}

ส่วนพีพร เพชรรัตน์ กล่าวถึงพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อบุคคลอื่นของเยาวชนว่าเป็น “พฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชน คือพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง” โดยมีการพกอาวุธไปในสถานบันการศึกษา เช่น ปืนปากกา ระเบิดมือ มีดคัตเตอร์ เพราะรู้สึกไม่ปลอดภัย และบางคนพกเพื่อนำไปทำร้ายบุคคลอื่น ปัจจุบันถือเป็นปัญหาสังคมที่นับวันจะเพิ่มความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และอาวุธอื่นอีกมากมายถือว่าเป็นภัยอย่างยิ่ง ความรุนแรงดังกล่าวเกิดจากปัจจัยภายในตัวเยาวชน เช่น ขาดการควบคุมอารมณ์ การแสดงออก เพื่อเรียกร้องความสนใจสร้างปมเด่นให้บุคคลอื่นยอมรับ การกระทำของตนเป็นเรื่องของศักดิ์ศรี ค่านิยมที่ผิด ๆ^{๓๐} พฤติกรรมของเยาวชนไทยสมัยใหม่ ใช้แต่ความรุนแรง เริ่มซึมซับวัฒนธรรมไร้วิถี^{๓๑} ในทางสามัญสานักดูเหมือนจะรู้สึกตัวตลอดเวลาว่า

^{๒๗} สุกัญญา โพธิ์เสถียร, “สถาบันครอบครัวกับการปลูกฝังวัฒนธรรมไทย”, **ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม**, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๖): ๑๔.

^{๒๘} นฤมล สิริวิทย์, “ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ลำดับการเกิด เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓”, **วิทยานิพนธ์วิจัยการศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒), หน้า ๒.

^{๒๙} นิทชา สายสมบัติ, **ปัญหาความรุนแรงของวัยรุ่น, ความขัดแย้งและความรุนแรงในวัยรุ่น**, ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.learners.in.th/blogs/posts/337423> [๘ มิถุนายน ๒๕๕๕].

^{๓๐} รพีพร เพชรรัตน์, “พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นของวัยรุ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐), หน้า ๑.

^{๓๑} เป็นเสมือนดังชาวป่า ทำอะไรตามใจตนเองไม่มีวัฒนธรรม

ความขัดแย้งในชีวิต ในความเป็นเยาวชนของเขามีได้หายไปไหน ตรงกันข้ามความขัดแย้งนั้นยังคงดำรงอยู่เงียบ ๆ อย่างมีพลังภายใน และดูเหมือนมันจะดำรงอยู่ต่อไปอีกนาน ผังแนวจนกลายเป็นธรรมชาติจึงทำให้การกระทำความผิดเป็นเรื่องปกติ^{๓๒}

สอดคล้องกับ หม่อมหลวงสมชาย จักรพันธุ์ ที่กล่าวถึงวัยรุ่นไทยซึมซับ ความรุนแรงจากสื่อว่า การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนไทยในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การใช้ความรุนแรงเป็นทางออกในการแก้ปัญหา การทำร้ายบุคคลอื่น การก่ออาชญากรรม การยกพวกตีกัน การล้วงละเมิดทางเพศ ล้วนได้รับการซึมซับจากสื่อ เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อจิตใจ โดยเฉพาะต่อสภาวะสุขภาพจิตในระดับบุคคล ครอบครัว และสังคมที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ก่อนที่เยาวชนไทยจะกลายเป็นกลุ่มคนนิยมความรุนแรง จนทำลายวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของสังคมไทย^{๓๓}

ขณะที่ วิทยา นาควัชร ได้กล่าวถึงปัญหาเยาวชนว่า เป็นปัญหาที่พ่อแม่ ผู้ปกครองมองข้ามไม่ค่อยสนใจ ใส่ใจพฤติกรรมการแสดงออกว่าควรให้การศึกษาอบรมอย่างไร ที่จริงแล้วเยาวชนต้องการความรักอย่างมาก อยากให้คนใกล้ชิดรักและเอ็นดู ต้องการความสนุกสนานเบิกบาน แต่เมื่อแสดงอะไรแปลก ๆ ออกไปพ่อแม่ดูเป็นปัญหา มีอารมณ์ที่อ่อนไหวง่าย มีอุดมคติสูงอยากให้บุคคลอื่นยกย่อง ชมเชย มีความสนใจเรื่องเพศตรงข้ามมากขึ้น พ่อแม่เองต้องให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เนื่องจากเป็นวัยที่มีอารมณ์แปรปรวน ขาดเหตุผลที่ดี อาจแสดงพฤติกรรมที่เลวที่สุดหรือดีที่สุดในได้ มีความลุ่มหลง เปื่อง่ายหน่ายเร็ว เชื้อคนง่าย เวลาเกลียดก็เกลียดมาก รักก็รักอย่างลุ่มหลง ซึมเศร้าผิดปกติ ต้องการความเป็นอิสระ ยิ่งกว่านั้นปรารถนาการยอมรับในกลุ่มเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ แต่ด้อยประสบการณ์จึงถูกกลุ่มเพื่อนชักนำไปในทางที่ผิดและสร้างปัญหาทางสังคมตามมา^{๓๔} ยิ่งกว่านั้น บพิตร วิทยาวโรจน์ ได้กล่าวถึงเด็กและเยาวชนติดเกม หวันสถานการณ์รุนแรงที่เชื่อมโยงถึงปัญหาสังคม ท่ามกลางความเจริญทางวัตถุ เทคโนโลยีทางการสื่อสาร โดยเฉพาะการใช้โทรศัพท์มือถือ เฟสบุ๊ก และเกมคอมพิวเตอร์ ครอบครัว โรงเรียน ต้องปรับทิศทาง บทบาท เพิ่มความเข้มงวด ซึ่งมีความเสี่ยงสูงมาก ถือเป็นความรุนแรงของสังคมอย่างยิ่งว่า “ปัญหาเด็กติดเกมเป็นเรื่องใกล้ตัวมากและไม่ได้มาจากสาเหตุร้านเกมอย่างเดียว เพราะขณะนี้เกมต่าง ๆ เข้าถึงเยาวชนได้

^{๓๒} สมภาร พรหมทา, **พุทธปรัชญา มนุษย์สังคมและจริยธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศยาม, ๒๕๔๘), หน้า ๒๐.

^{๓๓} หม่อมหลวงสมชาย จักรพันธุ์, **อภิปรัชญาสุขภาพจิต, วัยรุ่นไทยซึมซับความรุนแรงจากสื่อ**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.dmh.go.th/sty_libnews/news/view.asp?id=4724 [๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐].

^{๓๔} วิทยา นาควัชร, **หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สามีคีสสาส์น (ดอกหญ้า) จำกัด, ๒๕๓๗), หน้า ๑๙๑-๑๙๒.

ง่ายและใกล้ตัวทุกคน คือมาจากเกมออนไลน์ทุกชนิด เข้าถึงทางโทรศัพท์ ปัจจุบันผู้ประกอบการใช้ความพยายามทุกอย่างที่จ้องดึงเยาวชนเข้าถึงเกม”^{๓๕} ในด้านของ อรสม สุทธิสาคร กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญยิ่งคือสื่อมวลชน เป็นเหมือนดาบสองคมในการชี้นำที่เสื่อมเสียและสร้างสรรค์ “สื่อมวลชนลืมทำหน้าที่ของตนเอง กลับทำหน้าที่ในด้านตรงกันข้าม คือส่งเสริมความรุนแรงในสังคม สื่อลืมทำหน้าที่ที่สำคัญคือการพัฒนาสังคมได้ แต่เขาไม่ได้ทำและเขาต้อง รับผิดชอบต่อ” โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ นับว่าสำคัญอย่างยิ่งต่อการซึมซับด้านพฤติกรรมของเยาวชน ใน การลอกเลียนแบบ ถือว่าเป็นภัยเงียบที่อันตรายอย่างยิ่งของชาติ^{๓๖} เช่น การแต่งกายต้องเรียบริ้ว การพูดต้องสุภาพ โดยเฉพาะพิธีกรหญิงที่ผ่านมาโทรทัศน์บางช่อง พิธีกรบางคน รวมถึงดารา นักร้องด้วย แต่งกายวาบหวี ใส่สายเดี่ยว กระโปรงสั้น เป็นต้นแบบที่ไม่ดีให้กับเยาวชน ถือว่าเขาเหล่านี้เป็นบุคคลทำลายชาติ

ดังนั้น เพื่อจะได้ทราบปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ ตลอดจนกระบวนการ ต่าง ๆ โดยใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์นั้น ยังพบปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน และเชื่อมสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ ทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณีอีกหลายด้าน จะเห็นว่าปัญหาความรุนแรงของเยาวชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องระบบบริโภคนิยมที่มีวิธีการโดยโน้มน้าว ชักชวนให้หลงใหล ทำให้ง่ายต่อการเข้าไปสัมผัสก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๒.๒.๑ ปัญหาความรุนแรงทางเพศ

ความรุนแรงทางเพศ คือ การที่ผู้หญิงถูกเยาวชนชายล่วงเกินละเมิดสิทธิทางเพศ เป็นการเอารัดเอาเปรียบ ใช้กำลังบังคับ ช่มชู้ โดยที่ผู้หญิงไม่ยินยอมหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียหาย ส่งผลกระทบต่อผู้หญิงทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นรูปแบบหนึ่งของการละเมิดสิทธิของผู้หญิง ยังเป็นปัญหาสุขภาพที่ส่งผลกระทบระยะยาว ความรุนแรงทางเพศ เป็นปัญหาที่เรื้อรังมานาน มีปัจจัยมากมายขยายความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยความอยากรู้อยากลอง ความคึกคะนอง สื่อที่ยั่วยุในรูปแบบต่าง ๆ ผู้หญิงแต่งกายสายเดี่ยวกระโปรงสั้น ๆ ทำอะไรขาดความยังคิดนับวันจะทวีขึ้นเรื่อย ๆ จึงเป็นปัญหาสำคัญในสังคม สอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ว่า สัดส่วนของประชากรที่มีอายุน้อยกว่า ๑๙ ปี ที่ถือว่าเป็นเยาวชน มีถึงร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งหมด หรือ ๑ ใน ๔ เลยทีเดียว จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่หลายหน่วยงานจำเป็นต้องหามาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกิดกับเยาวชน เพื่อไม่ให้เขาเหล่านั้น ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงทั้งทางร่างกาย จิตใจ แม้จะมีการเฝ้าระวัง ป้องกันอย่างไร ปัจจุบันก็ยังคงพบว่าเยาวชนยังคงมีพฤติกรรม

^{๓๕} บพิตร วิทยาวิโรจน์ (วัฒนธรรมจังหวัด เชียงใหม่), “เด็กติดเกม”, **ไทยนิวส์**, (๙ มิถุนายน ๒๕๕๖): ๑๕.

^{๓๖} อรสม สุทธิสาคร, **อาชญากรเด็ก**, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สารคดี, ๒๕๔๔), หน้า ๑๓๔.

เสี่ยงให้พบเห็นอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หรือการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและไม่มีความพร้อม การที่มีประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลาย สื่อที่ยั่ววนอวยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง ซึ่งยังไม่ถึงวัยอันควรหรือมีความพร้อมในสิ่งนั้น ๆ ปัญหาของสังคมจึงเพิ่มขึ้น เยาวชนในยุคปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นที่ไหนในโลก เพราะเดี๋ยวนี้สถิติการท้องก่อนแต่ง ท้องในวัยเรียน หรือคุณแม่วัยใส คุณพ่อวัยอ่อน ได้พุ่งขึ้นพรวด ๆ ปัญหาของเยาวชนขณะนี้ มีสถานการณ์รุนแรง ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม หรือก่อให้เกิดคุณแม่วัยจิ๋ว เด็กสาวแค่อายุ ๑๒ ปี ปัญหาเยาวชนใจแตก ติดยาเสพติด ติดเกม และตั้งท้อง ทั้ง ๆ ที่ยังเป็นเด็กหญิง มีเป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้หมดอนาคตทางการศึกษา และลูกที่คลอดมากก็มีปัญหาในสังคม^{๓๓๗}

ปัญหาการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ถือเป็นเรื่องสนุกอยากใคร่ของเยาวชนไทยปัจจุบัน ซึ่งเลียนแบบจากสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีอยู่มากมายโดยไม่มีการปิดกั้น ท้อง แท้ง ทิ้ง ปัญหาเยาวชนไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ส่งซื้อขายทางอินเทอร์เน็ตเพื่อขบถารกวัย ๘ เดือนเองเองบ้าง ปัญหานักศึกษาต้อร้อนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูอาจารย์ ประพฤติตนเป็นอันธพาล^{๓๓๘} ทำให้สถาบันอันทรงเกียรติ ซึ่งเป็นสถานที่ผลิตปัญญาชนต้องมัวหมอง นับว่าเป็นคดีสะเทือนขวัญ เพราะพฤติกรรมของเขาเหล่านั้น ได้ยกพวกเปิดศึกทะเลาะวิวาท รุมซ้อมนักศึกษาสถาบันเดียวกันจนเสียชีวิตโดยการทำร้ายกันอย่างป่าเถื่อน แต่พฤติกรรมที่ปรากฏตั้งแต่รุมล้อม ไล่ล่านักศึกษาคู่อริเป็นกลุ่มใหญ่ ต่างเศร้าสลดใจกับพฤติกรรมผิดมนุษย์ของเยาวชนยุคใหม่ ไม่มีความเป็นกัลยาณมิตร ความเมตตา เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน มีอวิชชา^{๓๓๙} ปิดกั้นจิต มองเป็นของเล่นสนุกสนานบนความทุกข์ระทมของบุคคลอื่น ถือเป็นความพอใจ ไม่มีสติสัมปชัญญะ ยับยั้งใจ โดยไม่คิดว่าบุคคลอื่นจะได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของพวกตนอย่างไร ยิ่งกว่านั้นเดี๋ยวนี้มียาเสพติดแพร่ระบาดครบทุกประเภท เห็นได้ว่าความต้องการยาเสพติดประเภทร้ายแรงเกิดขึ้นแล้ว ทั้งในกลุ่มนักศึกษา กลุ่มไฮโซหรือมีฐานะ ซึ่งผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องให้ความร่วมมือ ในการมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด ถือเป็นเรื่องใหม่ที่ทุกฝ่ายควรตระหนักและหาทางป้องกันโดยเร็ว

พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของเยาวชน พบว่าอายุเฉลี่ยของเยาวชนที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ อายุ ๑๗ ปี และลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การแต่งงานช้าลง โดยเฉลี่ยอายุ ๒๔ ปี เห็นได้ว่าช่องว่างที่เกิดขึ้น จากค่าเฉลี่ยของการเริ่มมีเพศสัมพันธ์กับการแต่งงานราว ๘ ปีนี้ สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น โดยมีปัจจัยกระตุ้นหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าสู่เยาวชนที่เร็วขึ้น การกระตุ้นโดยสื่อที่ไม่เหมาะสม การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ หรือ

^{๓๓๗} สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), **ติดเกม-ติกัน-ก้าวร้าว สารพันปัญหาเยาวชน**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://corp.thaihealth.or.th/> [๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕].

^{๓๓๘} คนเขลา มีคบอด สร้างความรำคาญให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

^{๓๓๙} แปลว่า ความไม่รู้จริง, อก.เอกก. (ไทย) ๒๐/๔๑/๗, ๓๒๕/๔๓, อก.ทุก. (ไทย) ๒๐/๓๒/๗๖.

การป้องกันโดยการใช้ถุงยางอนามัย การใช้ยาคุมกำเนิด ยังคงไม่ดีพอ นอกจากนี้ปัญหาโรคเอดส์ในเยาวชนก็เป็นอีกปัญหาที่น่าสนใจ น่าเป็นห่วง โดยเยาวชนอายุ ๑๕-๑๙ ปี ประมาณ ๖๐,๐๐๐ คนที่กำลังติดเชื้อเอดส์ มาจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยขาดการป้องกัน และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตของเยาวชนในลำดับที่ ๒ รองจากอุบัติเหตุอีกด้วย แต่ที่จะขาดไม่ได้ คือ สถาบันครอบครัว พ่อแม่ในทุกวันนี้มีเวลาให้ครอบครัวลดลง การให้ความสำคัญเพื่อสร้างพลังให้แก่สถาบันครอบครัว นับตั้งแต่การวางแผนครอบครัว การฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะในการปฏิเสธ การผิดหวังให้เป็น ความอดทน และความมีระเบียบวินัย รวมถึงการให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูลูกตั้งแต่เล็ก เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดีแก่ลูก เพื่อให้เยาวชนอบอุ่นและมีความรู้สึกปลอดภัย สุดท้ายต้องมุ่งไปที่สื่อ เพราะเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่ส่งอิทธิพลต่อเยาวชน ในการยอมรับเอาเป็นต้นแบบ จำเป็นต้องกระตุ้นให้เกิดสื่อสร้างสรรค์ให้มากที่สุด หากทั้งหมดนี้สามารถกระทำได้จริง ปัญหาเยาวชนที่กำลังรุมเร้ากันอยู่ทุกวันนี้ คงจะได้รับการเยียวยาจากสังคมได้ดี

แม่ เป็นถ้อยคำที่มีความหมายและมีค่าเกินคณานับ แต่เพราะด้วยวิถีสังคมโลกแปรเปลี่ยนไปตามห้วงยุคสมัย อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ยังเหตุให้สาววัยรุ่นที่จะเป็นแม่หรือมารดาของสมาชิกทางสังคมโลกในอนาคต ปัจจุบันเริ่มลดช่วงอายุลงไปเรื่อย ๆ ด้วยความใคร่ รักสนุก ไม่รู้จักวิธีป้องกันตนเอง ทั่วไปแล้วดูเหมือนว่าจะเป็นกลุ่มของวัยรุ่นที่ไม่มีความพร้อม “ท้องไม่พร้อม”^{๔๐} ไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ปรารถนาให้ท้อง นำไปสู่ปัญหาการท้องและปัญหาอื่นอีกมากมาย หาวิธีทำแท้งและทำยาสู้แล้วก็ต้องสลัดทิ้งไว้ให้พ่อ แม่ ญาติพี่น้องบ้างหรือทิ้งตามสถานที่ต่าง ๆ บ้าง (ร้ายยิ่งกว่านั้นคลอดมาแล้วฆ่าให้ตายไปก็มี) เด็กที่ถูกทิ้งหรือมีชีวิตรอดมาได้จากการทำแท้ง บางรายมีอวัยวะไม่สมบูรณ์ ต้องทนทุกข์ทรมานในการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ตกเป็นภาระของครอบครัว สังคมปัจจุบันนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น

ดังที่ ญัฐ คุ้มภู ได้กล่าวถึงเยาวชนที่ติดเกม-ติกัน-ก้าวร้าว สารพันปัญหาว่า เยาวชนปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่ไม่น้อย เพราะปัจจุบันเยาวชนเริ่มมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย โดยการศึกษาพบว่า มีหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นเยาวชนเพิ่มสูงขึ้น สาเหตุหลัก ๆ มาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ไม่ใช้ถุงยางอนามัย อีกทั้งไม่ได้รับความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกัน เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าการท้องที่ไม่มีความพร้อมของแม่เยาวชน ไม่ได้มีผลเสียแค่การวางแผนการใช้ชีวิต หรือการหาทางออกที่ผิด ๆ เช่น การทำแท้ง นำเด็กทารกมาทิ้งตามสถานที่ต่าง ๆ แต่ยังพ่วงโรคร้ายอีก เช่น “มะเร็งปากมดลูกที่เกิดในเยาวชน มีสาเหตุมาจากการฟกตัวของเชื้อของมะเร็งนานเป็น ๑๐ ปี ซึ่งเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย การมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่แรกรุ่น พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็งปากมดลูก” และยังได้กล่าวเตือนหญิงเยาวชนระวังมะเร็งโรคร้ายอีกว่า ในทาง

^{๔๐} ทีมข่าว, “แม่ใจยักษ์ทิ้งทารกในศาลา”, **ไทยนิวส์**, (๙ ตุลาคม ๒๕๕๖): ๒.

การแพทย์มีข้อบ่งชี้ว่า ผู้หญิงที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ในระยะเวลา ๓ ปี อย่างต่อเนื่อง หลังจากมีประจำเดือน จะต้องมีการตรวจภายใน เพื่อค้นหาเชื้อมะเร็งปากมดลูก หากพบเชื้อจะต้องเข้าสู่กระบวนการรักษาทันที เพราะโรคนี้จะไม่แสดงอาการให้เห็น เช่นเดียวกับ โรคเอดส์ ที่จะสังเกตเห็นเมื่อเวลาผ่านไปประมาณ ๑๐ ปี ตรงนี้จึงกลายเป็นจุดอ่อนที่ทำให้หญิงไทยถูกมะเร็งปากมดลูกคร่าชีวิตไปจำนวนไม่น้อยต่อปี อันเนื่องจากการไม่ให้ความสำคัญกับโรคร้ายนี้^{๔๑}

หากมีการตรวจก่อนสามารถช่วยให้การรักษาง่ายขึ้น รักษาอย่างทันถ่วงที การใช้ถุงยางอนามัยสามารถป้องกันความเสี่ยงของโรคนี้ได้ แต่ไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะมะเร็งปากมดลูกติดเชื้อได้ด้วยการสัมผัส จึงอยากให้เยาวชนได้ตระหนักถึงข้อควรระวังนี้ ควรหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เพราะจากสถิติเยาวชนหญิงอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เริ่มมีประจำเดือน และมีเพศสัมพันธ์ทันที มีโอกาสเสี่ยงสูงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนในผู้ชายก็มีผลกระทบเช่นกัน เพราะเชื้อของมะเร็งปากมดลูกจะไปก่อเชื้อที่ต่อมลูกหมากได้ และนอกจากนั้นยังพบเชื้ออื่น ๆ อีก เช่น HIV หนองใน เป็นแผลแสบ และมะเร็งปากมดลูกจะไม่แสดงอาการในวัยนี้ แต่จะมาเยือนเมื่อถึงวัยผู้ใหญ่ เชื่อว่าหากมีการป้องกันและดูแลลูกหลานในบ้าน ปัญหาและโรคร้ายต่าง ๆ ไม่จะไม่เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัวอย่างแน่นอน ดังนั้น จึงแก้ไขให้ทันทั่วทั้งที่ไม่ปล่อยเป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง สอดคล้องกับผาสุข แก้วเจริญตา ได้กล่าวถึงโรงเรียน พ่อแม่ เพื่อการสื่อสารเรื่องเพศและเครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชนเกี่ยวกับปัญหาท้องไม่พร้อมว่า “การที่พ่อแม่มีอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อน ทำให้มีเวลาให้กับลูกน้อยลง อีกทั้งยังมีกระแสสังคม เช็กซ์เป็นเกม ที่ทำให้เด็ก ๆ อยากลอง” ซึ่งคำสอนของผู้ใหญ่ในอดีตที่นำมาสอนเยาวชนสมัยนี้อาจจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ถึงแม้จะเป็นความเชื่อของผู้เฒ่าผู้แก่ที่อาบน้ำร้อนมาก่อน แต่ผู้ใหญ่ต้องปรับเปลี่ยนการสอนให้เข้ากับเยาวชนยุคใหม่ด้วย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ มาจากสุราและสารเสพติด สังคมแวดล้อม ความสัมพันธ์ในครอบครัว สื่อและเทคโนโลยี ระบบการเรียนการสอนเพศศึกษา ไม่ใช่ถุงยางอนามัย และกลุ่มเพื่อน^{๔๒}

ส่วน มยุรี ยกตรี กล่าวถึงการสัปดาห์รณรงค์เสียตัวก่อนวัยว่า เยาวชนในสถานการณ์ปัจจุบันมีแต่เร้าวัยมากมาย ทำให้พฤติกรรมของเยาวชนยุคใหม่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ส่งผลให้มีการตั้งท้องที่ยังไม่มีความพร้อม จะสัปดาห์รณรงค์เสียตัวก่อนวัย สิ่งที่ยุโรปตัวมอมเมาชิงสุกก่อนห่ามจนท้องป่อง ปัจจุบันปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นพบว่าวัยรุ่นไทย มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

^{๔๑} ณัฐ คุ้มภู, ดิดเกม-ติกัน-ก้าวร้าว สารพันปัญหาเยาวชน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://campus.sanook.com>, [๘ ตุลาคม ๒๕๕๓].

^{๔๒} ผาสุข แก้วเจริญตา, โรงเรียนพ่อแม่เพื่อการสื่อสารเรื่องเพศและเครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaiichr.org/upload/forum/doc4f41fddc5d9d1.pdf> [๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕].

อายุน้อยลง คืออายุระหว่าง ๑๓-๑๕ ปี และมีจำนวนมากขึ้น การคลอดลูกของแม่ที่มีอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี มีค่าสูงเกินเกณฑ์เผื่อระวังในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าสูงถึงร้อยละ ๑๕^{๔๓}

ในขณะที่ คมสัน ไชยองค์การ กล่าวถึงวัยรุ่นไทย คว้าแชมป์ทองอาเซียนว่า ปัญหาเยาวชนเป็นเรื่องที่น่าห่วง เนื่องจากอัตราการขยายตัวของปัญหาเหล่านี้ ปัจจุบันมีแนวโน้มเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ จะหยุดยั้งกันอย่างไร แต่มุมมองการพัฒนาในด้านอื่น ๆ โดยรวมดี แต่ว่าเยาวชนกลุ่มอายุ ๑๕-๒๔ ปี มีอัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเยาวชนอายุ ๑๓ ปี เริ่มขายบริการทางเพศ ยิ่งกว่านั้นห่วงพฤติกรรมทางเพศ เยาวชนไทยก้าวสู่การแอบแฝงขายบริการทางเพศมากขึ้นพบอายุผู้ขายบริการเฉลี่ย ๑๓ - ๑๖ ปี ดังนี้

องค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่าประเทศไทยมีจำนวนหญิงตั้งครรภ์และคลอดบุตรที่มีอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ถึงร้อยละ ๑๓ สูงกว่าเกณฑ์ที่ทั่วโลกกำหนดไว้ร้อยละ ๑๐ ... ปี ๒๕๕๑ มีทารกที่คลอดจากมารดาอายุน้อยกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๙๕,๗๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของทารกที่เกิด แม่ที่อยู่ในวัยแรกรุ่น คือ หญิงที่มีอายุน้อยกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ มีมากกว่า ๓,๐๐๐ คน ต่อปี^{๔๔}

สอดคล้องกับ ราไฟ ศรีนวล ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ พบว่าในสังคมไทยปัจจุบัน เยาวชนจำนวนไม่น้อยมีพฤติกรรมทางเพศที่ทวีความรุนแรงเรื่อย ๆ โดยส่งผลกระทบต่อเยาวชนหญิงที่ถูกกระทำในเชิงลบ ทั้งต่อครอบครัว ชุมชนสังคมรอบข้างอย่างยิ่ง ต้องทนทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ ต้องติดโรคเป็นของแถมอาจถึงขั้นพิการ ความผิดปกติด้านจิตใจ เสียสติ ไม่มีความกระตือรือร้น รู้สึกท้อต่อชีวิต บางกรณีอาจต้องประสบปัญหาจากการตั้งท้องที่ไม่พึงประสงค์ เยาวชนในโรงเรียนมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น โดยมีสัดส่วนสูงสุดในเยาวชนอาชีวศึกษา เคยถูกกระทำความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งถูกข่มขืน โดยร้อยละ ๗๐ ของผู้ที่ข่มขืนเยาวชนหญิงเป็นคู่รักของเยาวชนเองและคนรู้จัก^{๔๕} นอกจากนี้ เพ็ญภา ทรัพย์เจริญ ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาเยาวชนมีใครสนใจจะแก้ พบว่าอายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลดลงเหลือ ๑๐-๑๑ ปี และพบปัจจัยที่มีอำนาจต่อการเป็นผู้กระทำ ความรุนแรงทางเพศต่อเยาวชนหญิงของเยาวชนชายมีทั้ง ๔ รูปแบบ อันได้แก่ การได้สัมผัสร่างกาย การล่วงเกินสัมผัสร่างกาย

^{๔๓} มยุรี ยกตรี, “สกัดสาวรุ่นเสียตัวก่อนวัย”, ไทยนิวส์, (๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕): ๑-๒.

^{๔๔} คมสัน ไชยองค์การ, “ฮู” ผนวกรุ่นไทย คว้าแชมป์ทองอาเซียน, เช็กส์กับวัยรุ่น เรื่องเด่น, ต่ำกว่า ๑๕ ท้อง ๓ พันคนต่อปี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaihealth.or.th/node/15499> [๒๐ กันยายน ๒๕๕๓].

^{๔๕} ราไฟ ศรีนวล, “ความรุนแรงทางเพศ : การศึกษาจากวัยรุ่นในโรงเรียน”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๖), หน้า บทคัดย่อ.

การพยายามข่มขืนเยาวชนหญิงและข่มขืนเยาวชนหญิงจนสำเร็จ คือเพื่อนของตนเอง แสดงว่ากลุ่มเพื่อนมีความสำคัญอย่างมากต่อการกระทำความรุนแรงทางเพศต่อเยาวชนหญิง^{๔๖}

ปัจจัยสังคมและวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อการให้ความหมายความรุนแรงทางเพศ ยังรวมถึงการยอมรับของสังคม กลุ่มเพื่อนไม่ได้แสดงความรังเกียจ และการยอมรับในมายาคติ (Myths) ว่าการปฏิเสธเรื่องเพศหมายถึงตกลง ประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้นอกจากได้ความหมายความรุนแรงทางเพศแล้ว ยังได้แนวทางเพื่อป้องกัน และแก้ไขได้อย่างตรงสภาพปัญหาต่อเยาวชนปัจจุบัน ที่มีความเต็มใจ พอใจ ในการเสพเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทะลักเข้ามา โดยไม่มีการสำรวจ ตรวจสอบเช็ค ทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงทางเพศ เช่น การเข้าสนทนาทางอินเทอร์เน็ตหาคู่ ส่งคลิปโป๊บนโทรศัพท์มือถือเสนอตัวให้คู่นอน การแต่งตัวยั่ววน การมั่วเรื่องเพศ ชอบเที่ยวกลางคืน ใช้เงินฟุ่มเฟือยเกินตัว เมื่อท้องก็ทำแท้งหรือเอาลูกไปทิ้ง ไม่อยู่ในโอวาท เชื่อฟังเพื่อนมากกว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง ดาราบางคนที่เป็นแบบอย่างในทางเสียหาย อยากลองในสิ่งแปลกใหม่และกระทำในสิ่งที่ทำหาย ตั้งแก๊งขับรถส่งเสียงดังในยามวิกาล ถี้อาวุธ ทำร้ายผู้คน ถี้อเป็นภัยอันตรายของสังคม ไร้ความรับผิดชอบ ขาดจิตสำนึกในการเฝ้าดี ดังหวัชข้อข่าวที่ปรากฏทางสื่อ^{๔๗} ว่าครอบครัวยากจนครอบครัวหนึ่ง มี “ยายวัย ๕๖ เลี้ยงหลาน ๘ ชีวิต อดมื้อกินมื้อ” ทั้งลูกชายและลูกสาวได้ไปทำงานที่อื่น มีเพศสัมพันธ์ในภาวะที่ยังไม่มีความพร้อมก็นำลูกมาทิ้งให้แม่เลี้ยง จำนวน ๒ คน ส่วนลูกสาว ก็นำลูกมาทิ้งให้แม่เลี้ยงอีก ๒ คน ภายหลังไปได้สามีใหม่นำลูกมาทิ้งให้แม่เลี้ยงดูเพิ่มอีก ๒ คน โดยไม่มาไยดีว่าแม่ต้องมารับภาระอันหนักจากการกระทำของตนเอง ซึ่งไม่มีจิตสำนึก สอดคล้องกับมานพ คณะโต กล่าวว่าโดยทั่วไปแล้วสังคมไทยไม่ยอมรับ มองเรื่องเพศไปในแง่ที่ไม่ดี ลามก สกปรก น่าละอายอย่างยิ่ง ที่จะมาพูดกันอย่างเปิดเผยว่า “เป็นการหาความรู้ชนิดลองผิดลองถูก เสี่ยง มี ความเชื่ออย่างผิด ๆ เสียอนาคต อาจจะถึงขั้นเกิดความบกพร่องทางเพศขึ้นได้ ด้วยความที่เรื่องเพศเป็นเรื่องใกล้ตัว แต่สังคมมองว่าไกลตา ปัญหาทางเพศที่เกิดกับวัยรุ่นจึงเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้”^{๔๘}

ยิ่งกว่านั้น พระเทพรัตนมุนี พบว่าปัญหาของเยาวชนไทยปัจจุบัน เป็นสิ่งละเอียดอ่อนยากแก่การเข้าใจในระดับผิวเผิน หนักใจแก่ทุกฝ่ายเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย และทางวาจา อันไม่เหมาะสมกับวัย ตัวอย่าง เช่น ปัญหาเยาวชนติดพนันฟุตบอล เล่นเกม พนันต่าง ๆ ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ไม่เสียตายนเงิน เล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างหมกมุ่น และชอบเกมที่มีความรุนแรง เยาวชนยังคงมีพฤติกรรมเสี่ยงให้พบเห็นอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการมีเพศสัมพันธ์ก่อน

^{๔๖} เพ็ญภา ทรัพย์เจริญ, “ปัญหาเยาวชน มีใครสนใจจะแก้”.

^{๔๗} ข่าวกว, “ครอบครัวยากจน ยายวัย ๕๖ เลี้ยงหลาน ๘ ชีวิต อดมื้อกินมื้อ”, **ไทยนิวส์**, (๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕): ๒.

^{๔๘} มานพ คณะโต, **พฤติกรรมทางเพศ**, (กรุงเทพมหานคร: กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๑), หน้า ๑.

วัยอันควร หรือการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและไม่มีความพร้อม การที่มีประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลาย สื่อที่ยั่ววนอวยากรู้อยากเห็นอยากทดลอง นักศึกษาอยู่กินกันทั้ง ๆ ที่ยังขอเงินจากผู้ปกครอง เมื่อท้องก็ทำแท้งหรือเอาลูกไปทิ้ง ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ เชื่อฟังนักร้อง ดาราบางคนที่เป็นแบบอย่างในทางเสียหาย การติดเพื่อนและเสพยาเสพติด เมามาเหล้า และขับรถเร็วเกินอัตราในท้องถนน ไม่ชอบเรียนหนังสือ ไม่รับผิดชอบการเรียน^{๔๙} ตรงกับที่ทีมข่าวอาชญากรรม กล่าวว่าจากพฤติกรรมดังกล่าวทำให้สังคมสังคมเสื่อม “แม่ใจร้ายทิ้งลูกวัย ๔ วันไว้ที่ บขส.โคราช มีถุงยาและรหัสผูกข้อมือโรงพยาบาลพะเยา คಾದแม่เด็กอาจทิ้งเพราะตั้งครรถไม่พึงประสงค์”^{๕๐} ยิ่งกว่านั้นแม่ใจร้ายยังได้ทิ้งลูกชายแรกคลอดเพียงวันเดียวคาแมนซัน^{๕๑} ไร้จิตสำนึกทั้งจดหมายฝากส่งลูกไปสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า ทารกแรกเกิดเพศชาย อายุประมาณ ๑ วัน นอนร้องไห้เสียงดังอยู่บนเตียงนอนภายในห้องข้างกายพบผ้าอ้อม อุปกรณ์การชงนม ขวดนมและนมผง “รบกวนนำน้องส่งสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าด้วยนะคะ ตอนนี้ดิฉันยังไม่สามารถที่จะดูแลเขาได้ ขอโทษจริง ๆ แต่ดิฉันไม่รู้ว่าจะต้องทำอย่างไร น้องยังหนาวอยู่ชงนมให้น้องด้วยน้ำต้มสุก นม ๑ ข้อน/น้ำ ๑ ออนซ์ ให้ เขาชื่อ อธิกร นะคะ เช็ดสะดือด้วยแอลกอฮอล์นะคะอยู่ในถุงขอโทษจริง ๆ” ในขณะเดียวกันทางรายการคิดเล่นเห็นต่างกับคำผกาได้พูดคุยกันถึงเรื่องการข่มขืนและความรุนแรงทางเพศว่า สังคมไทยปัญหาทางเพศนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรง ถ้ามองตามมิติต่าง ๆ แล้วหลายฝ่ายอาจจะมองว่า ผู้หญิงที่ถูกข่มขืนนั้นคงแต่งตัวที่หล่อแหลม นุ่งน้อยห่มน้อย ตามยุคของการออกแบบที่ทันสมัย แต่เป็นการยั่วยู่ทางกามารมณ์ก่อให้เกิดค้นหา ความใคร่ กับเพศตรงข้ามเสมือนหนึ่งเป็นการเชิญชวนให้เข้ามาลี้ลอมลองสัมผัสตนเอง สุดท้ายก็ถูกข่มขืน “จากสถิติของการข่มขืนที่เกิดขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๕๔ อายุของผู้ที่ถูกข่มขืนมากที่สุดคืออายุ ๘๘ ปี ส่วนผู้ที่ถูกข่มขืนอายุน้อยที่สุด คือ ๕ เดือน” ดังนั้น ถึงเวลาแล้วหรือยังที่เราควรจะต้องหันมาณรงค์และป้องกันการข่มขืนอย่างจริงจังและเด็ดขาดกันเสียที่^{๕๒}

นอกจากนี้ Kimmel, D.C. & Weiner, I.B ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงพัฒนาว่าเยาวชนเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต ยังไม่ถึงกาลอันควร จึงเกิดการสับสนในเรื่องวุฒิภาวะของตนเอง “วัยรุ่นเป็นวัย

^{๔๙} พระเทพรัตนมุนี (สายพงศ์ โอนมปญโญ / กองสินธุ์), “ศึกษาการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีด้วยหลักกตัญญูกตเวทีตาธรรม”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๒.

^{๕๐} ทีมข่าวอาชญากรรม, **สังคมเสื่อมแม่ทิ้งลูกวัย ๔ วัน ไว้ที่ บขส.โคราช**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.komchadluek.net/detail/> [๖ กันยายน ๒๕๕๕].

^{๕๑} ทีมข่าวอาชญากรรม, **สังคมเสื่อมแม่ใจร้ายทิ้งลูกชายแรกคลอดเพียงวันเดียวคาแมนซัน**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID> [๖ กันยายน ๒๕๕๕].

^{๕๒} รายการคิดเล่นเห็นต่างกับคำผกา, **การข่มขืนและความรุนแรงทางเพศในสังคมไทย**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://shows.voicetv.co.th/kid-len-hen-tang/40794.html> [๓ มิถุนายน ๒๕๕๕].

ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่ภาวะทางเพศ เป็นช่วงเวลาของชีวิตที่อยู่ระหว่างวัยเด็กกับวัยรุ่นผู้ใหญ่” เกิดความลังเลในการดำเนินชีวิต มีพฤติกรรมทำอะไรตามใจตนเอง คล้อยตามเพื่อน การกิจต่าง ๆ จึงไม่สำเร็จเท่าที่ควร^{๕๓} โดยที่ Lefrancois, G.R. เขียนถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเยาวชนว่า “วัยรุ่น คือวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงระหว่างเด็กกับวัยรุ่นผู้ใหญ่ เป็นช่วงระยะเวลาที่เด็กเริ่มเข้าสู่ภาวะทางเพศ แต่ยังไม่สามารถจะแสดงบทบาทการตอบสนองได้สมบูรณ์แบบอย่างผู้ใหญ่” มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่อยากให้ใครมาบังคับบัญชา ชอบเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด โดยไม่ได้คำนึงถึงพฤติกรรมที่แสดงออกว่าจะสร้างสรรค์หรือทำให้บุคคลอื่นได้รับความเดือดร้อน^{๕๔} ดังที่ กฤตยา แสงวงเจริญ และคณะ พบว่า “วัยรุ่น คือวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กและวัยรุ่นผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป็นช่วงระยะที่เริ่มสู่ภาวะทางเพศ เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นหลัก” ดังนั้น วัยรุ่นจึงเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางสังคมและความต้องการทางเพศที่มีลักษณะเฉพาะ สังคมสมัยใหม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสของสังคมที่ไหลหลั่ง ทำให้เยาวชนหลงระเริงตาม^{๕๕} โดยที่

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและทรัพยากรทางการเกษตร^{๕๖} ได้ทำโพลล์ชี้ชัดว่า “แม่วัยรุ่น ชิงสุกก่อนห่าม มีครรภ์ไม่ตั้งใจเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยองค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ได้จัดให้ไทยอยู่ในลำดับแรกที่มีอัตราการตั้งครรภ์ของผู้หญิง อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี สูงที่สุดในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งกลายเป็นปัญหาของสังคมไทย” เนื่องจากปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนโดยขาดการป้องกันหรือการใช้วิธีป้องกันตามที่เข้าใจกันมาแบบผิด ๆ นำไปสู่ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ท้องไม่พร้อม การทำแท้ง เป็นปัญหาสังคมที่ทุกคน ทุกองค์กรควรตระหนักให้ความสนใจในการป้องกัน การแก้ไขปัญหา โดยที่ แสงอำพา บำรุงธรรม ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความรุนแรงของเยาวชนเกี่ยวกับทางเพศ เกิดจาก ปัจจัย ๒ ด้าน ว่าด้านสังคม โดยเยาวชนจะมีการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อนเพศเดียวกัน เพื่อนต่างเพศอาจคบกันในฐานะคนรัก เพื่อนคู่หู เป็นต้น ด้านสติปัญญา เยาวชนอยู่ในวัยแห่งการเรียนรู้ทางสังคม วัฒนธรรม อยากรู้ อยากเห็น มีการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และก็ขึ้นอยู่กับปัจจัย

^{๕๓} Kimmel, D.C. & Weiner, I.B., **Adolescent development transition**, 2nd ed. (Singapore: Jhon Wiley & Sons, 1995), P. 12.

^{๕๔} Lefrancois, G.R., **An Introduction to Child and adolescence**, 9th ed. (United States: Wadsworth, 2001), P. 10.

^{๕๕} กฤตยา แสงวงเจริญ และคณะ, **การรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศของวัยรุ่น**, งานวิจัยภายใต้โครงการพัฒนากลุ่มนักวิจัยด้านสุขภาพจิตและจิตเวช, (ขอนแก่น: ศูนย์อดทนจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๘), หน้า ๕.

^{๕๖} ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและทรัพยากรทางการเกษตร, “โพลล์ชี้แม่วัยรุ่นชิงสุกก่อนห่าม มีครรภ์ไม่ตั้งใจ”, **ไทยนิวส์**, (๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕): ๑-๒.

ทางครอบครัวให้ความอบอุ่น อบรมสั่งสอนดีแค่ไหน สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวย^{๕๗}

สอดคล้องกับเอมอร์ กิติธรรกุล ว่า “เยาวชนยุคใหม่ พร่องสามัญสำนึก ในการยับยั้งชั่งใจ มัวแต่รักสนุกเพลิดเพลิน ไม่คำนึงถึงอันตราย (โรคร้าย) ที่กำลังคืบคลานเข้าหา”^{๕๘} ขณะที่ ผศ.ดร. วิโรจน์ อินทนนท์ กล่าวว่า ปัญหาทางเพศที่เกิดขึ้น ได้แก่ ความกตัญญูทางเพศ กตัญญูทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ ดังนี้ ความกตัญญูทางเพศ เช่น “เธอไปทางโน้นเพราะเธอไม่ใช่ผู้ชาย กลุ่มนี้ เฉพาะผู้ชาย” ไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรม กตัญญูทางเพศ เช่น “ถ้าไม่ใช่พรรคพวกเดียวกัน จะไม่ให้เข้าร่วม ถ้าไม่เป็นแล้ว ทอม เหมือนกัน” ก็ไม่ให้ไปด้วยกัน การล่วงละเมิด รวมทั้งเยาวชนหญิงล่วงละเมิด เยาวชนชาย และเยาวชนชายล่วงละเมิดเยาวชนหญิง เพราะว่าปัญหาความรุนแรงไม่ได้จำกัดเฉพาะ เยาวชนชาย แต่เราจำกัดเยาวชนที่ก่อให้เกิดความรุนแรง^{๕๙}

ดังนั้น ปัญหาความรุนแรงทางเพศ เป็นปัญหาที่เรื้อรังมานาน มีปัจจัยมากมายที่หนุนนำ ให้ขยายความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ได้แก่ ครอบครัวยากจน ไม่ได้รับการอบรมชี้แนะที่ดีจากครอบครัว สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวย สื่อที่ยั่วเย้าในรูปแบบต่าง ๆ ผู้หญิงแต่งกายสายเดี่ยว กระโปรงสั้น ๆ ถือ เป็นความรุนแรงทางจิตใจ การคบเพื่อนที่ไม่ดี ชักชวน อยากรอง ทำอะไรขาดความยั้งคิด และมีความกระตือรือร้นในทางที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น

๒.๒.๒ ปัญหาความรุนแรงด้านยาเสพติด

จากสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาความรุนแรงด้านยาเสพติด ได้ทวีความรุนแรง แพร่กระจายเป็นวงกว้าง นับเป็นปัญหาสังคมที่มีความสำคัญของประเทศไทย เยาวชนจำนวนมาก กำลังเผชิญกับปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทย แม้จะได้มีมาตรการป้องกันและปราบปราม ผู้ลักลอบจำหน่ายและเสพยาเสพติด แต่ก็ยังไม่สามารถจัดปัญหายาเสพติดให้หมดไปได้ เยาวชน เมื่อนำยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีการใด ๆ ทำให้ร่างกายและจิตใจแปรเปลี่ยน ถือเป็น ปัญหาความรุนแรงอย่างยิ่ง ซึ่งนับว่าเป็นต้นเหตุที่นำไปสู่การกระทำความผิด สร้างปัญหาความรุนแรง ด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับ วนัญญา แก้วแก้วปาน ได้กล่าวถึงพฤติกรรมอาชญากรรมกับประวัติการใช้ ยาเสพติดของเยาวชน ว่าปัจจุบันปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังโด่งดัง ทุกภาคส่วนก็ได้ ผนึกกำลังประชาสัมพันธถึงโทษ เมื่อเสพยาเข้าไปแล้วเป็นอันตรายต่อชีวิตอย่างไรทำ การปราบปราม จับกุม แต่ก็ยังทะลักเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย จากสื่อต่าง ๆ ทุกแขนงที่นำเสนอไป ปรากฏว่าเยาวชนได้

^{๕๗} แสงอำพา บำรุงธรรม, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเมืองเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓), หน้า ๑.

^{๕๘} สัมภาษณ์ เอมอร์ กิติธรรกุล, หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนารูปแบบบริการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต, พุทธศักราช ๒๕๕๖, ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๕๙} สัมภาษณ์ ผศ.ดร.วิโรจน์ อินทนนท์, คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

เข้าไปสัมผัส ยุ่งเกี่ยวเป็นจำนวนมากเท่าใด ย่อมหมายถึงความอ่อนแอด้านศักยภาพทางสังคมของประเทศชาติย่อมด้อยลงไป^{๖๐} ปัญหายาเสพติด ก่อให้เกิดผลกระทบมากมาย ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ประเทศชาติต้องสูญเสียทรัพยากรต่าง ๆ มากมายมหาศาลในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพผู้เสพเองก็เสื่อมโทรม ยิ่งขณะที่เสพเข้าไปยาออกฤทธิ์เต็มที่ ไม่สามารถควบคุมร่างกายและอารมณ์ตนเองได้ อาจทำให้บุคคลอื่นได้รับความเดือดร้อน ไม่สามารถเป็นทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๖๑} ยังผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมอย่างยิ่ง สอดคล้องกับอดิศร กำเนิดศิริ กล่าวไว้ว่า “ปัญหายาเสพติด เป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบกับประชาชนมาก มีแนวโน้มจะขยายตัวรุนแรงขึ้น ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสงบสุขของสังคม ชุมชน รวมทั้งเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ”^{๖๒} โดยที่ตระกูลไทย ฉายแมน กล่าวถึงกลุ่มเยาวชนว่าเป็นกลุ่มที่อยู่ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ เลยกกลายเป็นช่องโหว่ระหว่างวัย เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านสภาวะทางจิตใจเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย แต่ชาติที่ปรึกษาให้คำชี้แนะในทางที่ถูกที่ควร จึงเกิดความลังเลสงสัยว่า “ขาดความมั่นคงทางจิตใจและอารมณ์ มีความอยากรู้ อยากลอง จึงมีโอกาสติดยาเสพติดได้ง่าย”^{๖๓}

ต่อมา นพพร ศรีผัด พบว่าเยาวชนเป็นวัยที่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การแสดงพฤติกรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง พฤติกรรมด้านกระบวนกรคิดเริ่มคิดในสิ่งต่าง ๆ โดยแสวงหาเหตุผลของตนเอง ซึ่งต้องการทราบว่าอะไรถูก อะไรผิด และที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง พยายามค้นหาความสามารถ ความต้องการที่แท้จริงของตนในอนาคต การที่เยาวชนพยายามค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน ทำให้เยาวชนมีนิสัยชอบอิสระ ชอบทดลอง ด้วยการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมของการชอบแสวงหาประสบการณ์ เริ่มมีข้อขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ของสังคม พฤติกรรมของเยาวชนสมัยใหม่ยากแก่การเข้าใจ ต้องใช้หลักเหตุผล ค่อย

^{๖๐} วณัญญา แก้วแก้วปาน, “พฤติกรรมอาชญากรรมกับประวัติการใช้ยาเสพติดของเยาวชน ในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (บ้านกรุณา)”, *วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๗.

^{๖๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

^{๖๒} อดิศร กำเนิดศิริ, “เชียงใหม่ลงนาม MOU เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามนโยบายเร่งด่วนวาระของชาติ”, *ไทยนิวส์*, (๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕): ๒.

^{๖๓} ตระกูลไทย ฉายแมน, “ความตั้งใจในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจากสารแอมเฟตามีนของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, ๒๕๓๙), หน้า ๑๕.

กลุ่มเกลาสภาพจิตใจ^{๖๔} โดยต้องใช้ระยะเวลาในการละลายพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ ซึ่งหลายฝ่ายต่างพากันเชื่อว่าเยาวชนเป็นวัยที่สำคัญมาก ต้องเอาใจอย่างจริงจัง ทั้งนี้ ฝนทิพย์ จักรทอง^{๖๕} ได้กล่าวถึงความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้ยาเสพติดในเยาวชน พบว่าเพราะพฤติกรรมของเยาวชนปัจจุบันนี้มีความก้าวร้าว ดื้อรั้น ชอบสร้างความรุนแรง และเป็นปัญหาใหม่ของสังคม อารมณ์ของเยาวชนรุนแรง การตัดสินใจรวดเร็ว ไม่ต้องระมัดระวัง ขาดสติปัญญาในการใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้อง ผิดกับเด็กและผู้ใหญ่ที่อยู่ในวัยอื่น ๆ เยาวชนที่เข้าแวะยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จะทำให้สภาพจิตใจแปรเปลี่ยนโดยการแสดงพฤติกรรมที่พอมองเห็นได้ เช่น

- ๑) ขาดการเรียนรู้ หนีโรงเรียน การเรียนด้อยลงสติปัญญาเสื่อม การงานบกพร่อง
- ๒) ไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม ชอบแยกตัวเอง หลบซ่อนตัว ทำตัวลึกลับ
- ๓) เป็นคนเจ้าอารมณ์หงุดหงิด เอาแต่ใจตนเอง ขาดเหตุผล พุดจาก้าวร้าว ดื้อรั้นไม่เชื่อฟัง สามารถทำร้ายพ่อแม่ได้
- ๔) ไม่สนใจความเป็นอยู่ของตนเอง แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย สกปรก
- ๕) สีหน้าแสดงความผิดหวังกังวล ซึมเศร้า ๖) พกอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น เข็มฉีดยา กระดาษตะกั่ว ไม้ขีดไฟ

ยิ่งกว่านั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ^{๖๖} ยังได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ติดยาเสพติด สาเหตุของการติดยาเสพติดว่า ๑) ความอยากรู้อยากลอง ด้วยความคึกคะนอง ๒) เพื่อนชวน หรือเพื่อนต้องการให้เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ๓) มีความเชื่อในทางที่ผิด เช่น เชื่อว่ายาเสพติดบางชนิดอาจช่วยให้สบายใจ ลืมความทุกข์หรือช่วยให้ทำงานได้มาก ๆ ๔) ขาดความระมัดระวังในการใช้ยา เพราะคุณสมบัติของยาบางชนิด ทำให้ผู้ใช้เกิดการเสพติดได้โดยไม่รู้ตัว ๕) ใช้ยาอย่างพร่ำเพรื่อ หรือใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยขาดการแนะนำจากแพทย์หรือเภสัชกร ๖) สภาพแวดล้อมถิ่นที่อยู่อาศัยมีการค้าขายยาเสพติด หรือมีผู้ติดยาเสพติด ๗) ถูกหลอกล่อจูงใจเพื่อประโยชน์ในการค้าขายยาเสพติด ๘) เพื่อหนีปัญหา เมื่อมีปัญหาแล้วไม่สามารถแก้ให้กับตนเองได้ ขณะที่คอลัมน์ข่าวสั้น^{๖๗} ก็รายงานว่ารวบ

^{๖๔} นพพร ศรีผัด, “กระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้าของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เขตภาคเหนือตอนบน”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๘), หน้า ๑๓.

^{๖๕} ฝนทิพย์ จักรทอง, “ความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้ยาเสพติดในวัยรุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓), หน้า ๘.

^{๖๖} สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงาน ป.ป.ส, **ลักษณะของผู้ติดยาเสพติด**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.sri.cmu.ac.th/~nsac/All_Page/Knowledge/Behavior_of_Patient.htm [๖ กันยายน ๒๕๕๕].

^{๖๗} ข่าวสั้น, “รวบเอเยนต์ยาไอซ์”, **ไทยนิวส์**, (๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) : ๑๕.

เอเยนด์ยาไอซ์ ดำรงไว้ได้จับกุมวัยรุ่นนักร้อง ไชโย บริหารลูกค้าแบบทันใจ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง สอดคล้องกับ ชัยพร อนุอัน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดสารเสพติดของเยาวชนที่สำคัญที่สุดพบว่ามี ๓ ประการ ได้แก่ ตัวบุคคล ตัวยาเสพติด และสภาพแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม^{๖๘} สอดคล้องกับ พันตำรวจตรีสุเอก ฉินธนทรัพย์^{๖๙} ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในการกระทำผิดกฎหมาย พบว่าสาเหตุปัจจัยหลัก ๆ แห่ง การกระทำความผิดของเยาวชน สามารถแยกได้ดังนี้ ๑) สภาพแวดล้อมรอบตัวของเยาวชนเอง ได้แก่ ครอบครัว ที่อยู่อาศัย คนรอบข้าง แหล่งสถานบันเทิง สภาพเศรษฐกิจ ฐานะยากจน ความแตกแยกในชุมชน ๒) จากตัวบุคคล มีความบกพร่องทางร่างกายและอารมณ์ หรืออาจมาจากกรรมพันธุ์จากพ่อแม่ จึงไม่สามารถยับยั้งใจต่อสิ่งยั่วยู่ได้ ขณะที่ อุดลย์ ต้นประยูร ได้สรุปสาเหตุการที่เยาวชนกระทำความผิดว่ามาจากตัวเยาวชนเอง ได้แก่ ๑) พันธกรรม เกิดมาที่มีความพิการทางสมอง อารมณ์แปรปรวน จิตใจไม่มั่นคง สมาธิสั้น ๒) ความพิกลพิการ ร่างกายไม่สมบูรณ์ อวัยวะไม่ครบ ๓๒ ตั้งแต่เกิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง สุขภาพไม่ดี ทำให้มีปมด้อยในชีวิต ๓) ภาวะจิตเปลี่ยนแปลงง่าย ฉุนเฉียว โกรธง่าย ชอบกระทำในสิ่งที่เป็นการอันตรายต่อตนเองและบุคคลอื่น ๔) สัญชาตญาณ^{๗๐}

สอดคล้องกับ อัญชลี บุณณานนท์ และคณะ ได้กล่าวถึงปัญหายาเสพติดว่าเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญมาก ทุกรัฐบาลได้พยายามอย่างยิ่งทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ได้ขอความร่วมมือกับนานาชาติ เกี่ยวกับยาเสพติดทำให้เกิดปัญหาสังคมอย่างเป็นเส้นโยงใย เช่น ปัญหาทางเพศ ยาเสพติด การพนัน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาจีปลัก ช่องโจร เป็นต้น ส่งผลกระทบกระเทือนต่อด้านสังคม เศรษฐกิจ ความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของชาติ และขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ที่ดีงามของสังคม ยาเสพติดได้แพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชน และเพิ่มปริมาณมากขึ้น เป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งในการบั่นทอนคุณภาพชีวิต อนาคตที่ดีของเยาวชนปัจจุบันยาเสพติด ได้แพร่กระจายเข้าสู่กลุ่มเยาวชนอย่างเป็นวงกว้าง^{๗๑}

ในขณะที่ วันทนี จันทรเอี่ยม ท่ามกลางการต่อสู้กับปัญหาที่มีอยู่ในสังคม ปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาหนึ่งที่มีการต่อสู้กันมาตลอด ทุกยุคสมัย แต่ก็ดูเหมือนว่าสภาพปัญหา ยาเสพติด

^{๖๘} ชัยพร อนุอัน, “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดสารเสพติดของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๐), หน้า ๓.

^{๖๙} พ.ต.ต.สุเอก ฉินธนทรัพย์, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในการกระทำผิดกฎหมาย : ศึกษากรณีเยาวชนที่กระทำความผิดด้วยการจำหน่ายยาเสพติด”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๗), หน้า ๑๑.

^{๗๐} อุดลย์ ต้นประยูร, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖), หน้า ๑๑.

^{๗๑} อัญชลี บุณณานนท์ และคณะ, **สภาวะการณ์ปัจจุบันของเด็ก เยาวชนและครอบครัวและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖), หน้า ๒๗.

จะมีมากขึ้นโดยมีตัวบ่งชี้ถึงปริมาณยาเสพติด การกระทำความผิด ด้านการผลิต การค้า การเสพและผลกระทบที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด ทั้งทางตรงและทางอ้อม สร้างความรุนแรงทางสังคมมากมาย ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน มีความรู้สึกหวั่นไหว ความไม่ปลอดภัยของผู้คนในสังคม ความไม่สงบสุขเดือดร้อน ทุกข์ทรมานให้แก่ผู้ที่เข้าไปคลุกคลีอย่างใกล้ชิด กระบวนการค้ายาเสพติดในปัจจุบันนับวันมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น มีระบบการจัดการทางการตลาด โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชน ที่โน้มน้าวจิตใจเยาวชนให้อยากลิ้มลอง^{๗๒} เหตุผลที่กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดเน้นกลุ่มเยาวชนเป็นเป้าหมายการค้ายาเสพติดเนื่องจากเยาวชนเป็นวัยที่มีลักษณะอารมณ์เปราะบาง มีโอกาสเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายกว่ากลุ่มอื่น ๆ เนื่องจากว่า

- ๑) เยาวชนยังเยาว์วัย ง่ายต่อการชวนเชื่อชักชวนและมีวิธีเอาเปรียบได้โดยไม่ยาก
- ๒) เยาวชนมีอัตราการความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมนเกิดภาวะขาดความสมดุลทางเคมี ส่งผลต่อความไม่มั่นคงทางอารมณ์ การใช้ยาเสพติดเพื่อเปลี่ยนแปลงอารมณ์จึงเป็นเรื่องที่ทำนายสำหรับเยาวชน
- ๓) เยาวชนชอบลองและแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ แปลก ๆ โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง มักจะถูกเพื่อนที่ติดยาเสพติดชักชวนให้ใช้ยาในที่สุด
- ๔) เยาวชนชอบทำตามอย่างเพื่อน ดังนั้น เพื่อนจึงมีอิทธิพลในชีวิต โดยเฉพาะเยาวชนที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง มักจะถูกเพื่อนที่ติดยาเสพติดชักชวนให้ใช้ยาในที่สุด
- ๕) เยาวชนชอบความสนใจ และมักจะประจบชีวิตด้วยวิธีการกระทำในสิ่งที่ไม่คิด โดยเฉพาะการกระทำความผิดหรือความชั่วซึ่งทำได้ง่ายกว่า
- ๖) การผลิตยาเสพติดในปัจจุบัน มีการออกแบบตัวยาให้ง่ายต่อการใช้/การบริโภคมีรูปร่างลักษณะเป็นเม็ดคล้ายกับยารักษาโรคโดยทั่วไป สามารถเลือกเสพได้หลายวิธีแล้วแต่สะดวก และสามารถซุกซ่อนหลบหลีกได้ง่าย จึงยากต่อการสังเกตเห็น
- ๗) มีการออกแบบตัวยาให้สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชน เช่น มีการให้สีสันที่สดใสและสวยงาม ที่สำคัญมีการแต่งกลิ่นที่เยาวชนชื่นชอบ คั้นเคี้ยว เช่น กลิ่น คุกกี้ สตอเบอร์รี่ ดอกมะลิ ช็อกโกแลต เป็นต้น
- ๘) มีลักษณะการขายในกลุ่มคนสนิทและไว้วางใจได้เท่านั้น ดังนั้น เยาวชนที่เข้าไปอยู่ในกลุ่มผู้ใช้ถ้ามีจิตใจไม่มั่นคง ก็จะเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนพิเศษ จึงได้รับความไว้วางใจให้ล่วงรู้ในเรื่องที่ปกปิดเช่นนี้โดยเฉพาะเยาวชน จึงทำให้การแพร่ระบาดเป็นไปในที่มืด (ไม่โจ่งแจ้ง) ยากต่อการป้องกัน แต่ขณะเดียวกันก็ง่ายต่อการแพร่ระบาดเพราะการโฆษณา เป็นการบอกต่อมีการให้ข้อมูล

^{๗๒} วันทนีย์ จันทร์เอี่ยม, เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิคการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาจริยธรรมและ EQ. เยาวชน, ๑๒ - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕, หน้า ๓๕- ๔๐.

ทางบวกด้านเดียว ผู้ใช้จึงไม่รู้จริงถึงอันตรายหรือผลกระทบในระยะสั้น ระยะยาว ที่จะทำให้เกิดโทษ พิษภัย

๙) มีการเชิญชวนทดลองใช้โดยไม่ใช้เงิน (ใช้ฟรี) และด้วยเหตุที่ยาเสพติดมีฤทธิ์ทางเภสัช (ที่ทำให้ติด) เมื่อใช้ไประยะหนึ่ง (ติดแล้ว) จึงจำเป็นต้องลงทุนหาเงินมาซื้อเองและกลายเป็นลูกค้า ประจำทำให้ขายได้โดยไม่ยาก ซึ่งต่างจากการขายสินค้าอื่น ๆ

๑๐) ผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่มีพัฒนาการมาจากผู้เสพที่ต้องการเสพฟรี หรือหารายได้ จากการเสพ เพราะมีการแบ่งปันผลประโยชน์ในรูปแบบของการจำหน่ายตรง (DirectSale) มีการแตกตัวผู้ค้าเป็นจำนวนทวีคูณ มีเครือข่ายการค้าในกลุ่มคนที่ไวใจได้/เพื่อนสนิท

๑๑) ผู้ค้ายาเสพติดใช้อำนาจเงินเป็นเครื่องล่อใจเยาวชน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในวัยกำลังกิน กำลังเที่ยวและใช้เงิน ดังนั้น เงินก้อนจำนวนไม่มากเท่าไรก็สามารถดึงดูดใจเยาวชนให้มาอยู่ใน เครือข่าย ทั้งในรูปของ “มือขน” “คนค้า” (ผู้ส่งยาเสพติด/ผู้ค้ายาเสพติด) และ “คนเสพ” ได้

๑๒) ปฏิเสธไม่ได้ว่าคนในสังคมที่ถูกอำนาจบริโศคนนิยมครอบงำ จนคุณธรรมในใจตกต่ำ เเห็ดหายเมื่อมีโอกาสก็จะหาประโยชน์และสร้างความร่ำรวย จากการค้ายาเสพติดแม้ว่าบุคคล เหล่านั้นจะเป็นเจ้าหน้าที่บ้านเมือง นับตั้งแต่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการทุกระดับชั้น นักการเมือง ไม่เว้นแม้กระทั่งพระสงฆ์ และครูบาอาจารย์ ซึ่งถือว่าเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ สร้างคุณธรรมและ ยกระดับจิตใจให้กับเยาวชน ดังเคยปรากฏเป็นข่าวอยู่เสมอ

๑๓) ผู้คนในสังคมมีการแข่งขันในทางเศรษฐกิจสูง ทุ่มเทเวลาไปกับการแสวงหาทุน ทรัพย์ สร้างความมั่นคง และมั่งคั่งให้กับตนเอง จนลืมที่จะให้ความสนใจในเรื่อง ความเอาใจใส่ในเรื่อง จิตใจของตนเองและบุคคลอื่น โดยเฉพาะ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของตนทำให้เยาวชนขาด สิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ จึงมีสัมพันธภาพทางสังคมตกต่ำ เมื่อชีวิตต้องพบกับสิ่งเลวร้ายอย่างไม่คาดคิด และไม่สามารถหาทางออกได้ จึงต้องหาที่พึ่งโดยการเปลี่ยนอารมณ์ด้วยการใช้ยาเสพติด

ยิ่งกว่านั้นมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) รายงานว่า เด็กและเยาวชน เป็นกลุ่มที่มีอัตรา เสี่ยงสูง ในการที่จะเป็นกลุ่มเป้าหมายของเครือข่ายยาเสพติดซึ่ง “กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ใช้ยาเสพติด มักเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้าด้วย จากเหตุผลหลายประการ เช่น จำใจทำเพราะถูกหลอกหรือซุ่มซ่าม ทำร้าย ตั้งใจทำเพื่อให้สามารถมียาเสพติดไว้เสพ เพื่อหาเงินไปเที่ยวตามสถานเริงรมย์ รวมทั้งใช้จ่าย ในสิ่งที่ฟุ่มเฟือยเพื่อสนองความต้องการของตนเอง” ^{๗๓} โดยที่สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในคดียาเสพติดที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนซึ่งเกินกว่าครึ่ง จากสถิติผู้ถูกจับกุมก็พบว่า “ในจำนวนผู้ถูกจับกุมใน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งมีประมาณหนึ่งล้านหนึ่งแสนคนเป็น

^{๗๓} มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก, รายงานการดำเนินงาน ปี ๒๕๔๓, (กรุงเทพมหานคร: เอลโลการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๗.

เด็กและเยาวชนจำนวนสูงเกินครึ่ง และมีแนวโน้มเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมเพิ่มขึ้นทุกปี”^{๗๔}

๒.๒.๓ ปัญหาความรุนแรงด้านการพนัน

กฎหมายการพนันที่ประกาศใช้ใน พ.ศ. ๒๔๗๘ ห้ามเล่นการพนันหลายชนิด นอกจากภายใต้การอนุญาตชั่วคราว ซึ่งมีระยะเวลาสั้น ๆ ไม่เกิน ๑ วัน ที่ตำรวจออกให้ในโอกาสพิเศษ ค่าธรรมเนียมการอนุญาต สถานที่และเวลา จะระบุอย่างเข้มงวด เช่น การเล่นไพ่ หว่ยใต้ดิน ไฮโล และอื่น ๆ ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี^{๗๕} ดังนั้น การพนัน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ฝังรากลึกกับสังคมไทยทุกยุค ทุกสมัย มีรูปแบบที่แตกต่างกันไป ทั้งรูปแบบ วิธีการ ราคา ขึ้นอยู่กับการตั้ง กฎกติกาของสังคมนั้น ๆ เป็นการเสี่ยงโชคแต่ก็เป็นช่องทางที่อาจเกิดความไม่เป็นธรรม ฉวยโอกาสเอาเปรียบ มีทั้งถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย ขณะที่ ประภาส วณิกเกียรติ กล่าวว่า การพนัน เป็นการเสี่ยงโชคด้วยไหวพริบและฝีมือ เอาเงินหรือทรัพย์สินกันโดยชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายและผู้เล่นทุกคน ได้ร่วมในการเสี่ยงโชคนี้ด้วย”^{๗๖} สอดคล้องกับ รุ่งโรจน์ รุ่งเรืองวงศ์ กล่าวว่า การพนัน คือ สัญญาที่ก่อให้เกิดการได้หรือเสียซึ่งเงินหรือทรัพย์สิน โดยคู่สัญญาถือเอาผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคต อันไม่แน่นอนซึ่งคู่สัญญาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเครื่องชี้ขาด”^{๗๗} ซึ่ง บุษราคม ชูระพันธ์ ได้สรุปความหมายของการพนันว่า หมายถึง การเล่นเอาเงินหรือเอาสิ่งของมีค่าด้วยการเสี่ยงโชค หรือใช้ความสามารถ^{๗๘} ต่อมา ธนาวรรณ ลีมติชิตอักษร กล่าวว่า การพนัน หมายถึง การมีบุคคล ๒ ฝ่ายได้ตั้งข้อตกลงที่ก่อให้เกิดการได้เสียเงินทอง ทรัพย์สิน เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแพ้ในข้อตกลงนั้น”^{๗๙} ในด้านของ นพ.วิชัย เทียนถาวร ได้กล่าวถึงปัญหาการพนันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วทุกสังคมอย่างรุนแรงและกว้างขวาง สังคมไทยนอกจากปัญหาห่วยใต้ดินแล้ว “การพนันที่กำลังระบาดซึ่งเป็นการพนันชนิดใหม่

^{๗๔} สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ผลการดำเนินงานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.oncb.go.th / document/ c5-work 01. htm. [๑ มกราคม ๒๕๕๖].

^{๗๕} วรรณศักดิ์ จิตธรรม, “การศึกษาพฤติกรรมของผู้เล่นการพนันฟุตบอล ในเขตเมืองเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑), หน้า ๕.

^{๗๖} ประภาส วณิกเกียรติ, **กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการยืม ฝากทรัพย์สิน ฯลฯ**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕), ๗๔-๗๕.

^{๗๗} รุ่งโรจน์ รุ่งเรืองวงศ์, “การพนัน”, **วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, ปีที่ ๒ (๒๕๑๙) : ๗๖.

^{๗๘} บุษราคม ชูระพันธ์, **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๔), หน้า ๑๖.

^{๗๙} ธนาวรรณ ลีมติชิตอักษร, **การศึกษาเจตคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย**, (พะเยา: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๓๖), หน้า ๑๕.

ที่เข้ามาในยุคกระแสโลกาภิวัตน์ คือการพนันฟุตบอลและพนันออนไลน์ที่กำลังระบาดในหมู่เยาวชนที่สำคัญสิ่งที่น่าเป็นห่วงร้อยละ ๑-๓ เป็นโรคติดพนัน ซึ่งถือเป็นการป่วยทางจิต”^{๘๐} ในขณะที่ ผศ.พญ. สุพร อภินันท์เวช กล่าวถึงการพนัน ว่าเกิดจากค่านิยมและทัศนคติไม่สู้งานหนัก ลักษณะนิสัยที่เปราะบาง ต่อสิ่งยั่วยุให้เข้าไปหมกมุ่นจนไม่สามารถถอนตัวได้ เป็นความบกพร่องทางพันธุกรรม^{๘๑} ต่อมา วรรณศักดิ์ จิตธรรมได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเยาวชนที่เล่นการพนันฟุตบอลในเขตเมืองเชียงใหม่ อีกว่า

ในความเป็นจริง มีการเล่นการพนันกันอย่างหลากหลาย ทั้งที่เป็นการเล่นกันเองในกลุ่มญาติพี่น้อง ตลอดจนจนเป็นการเล่นกันอย่างเป็นขบวนการเป็นองค์กรใหญ่โต มีวงเงินพนันเป็นมูลค่ามหาศาล ผู้เล่นอาจรู้จักหรือไม่รู้จักเจ้ามือเลย เป็นการเล่นผ่านทางเครือข่ายเท่านั้น รูปแบบการพนันที่ไม่ได้ผ่านการขออนุญาต จึงถือว่าเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งได้แก่ การเปิดบ่อนพนัน หวยใต้ดินหรือเรียกว่าสลาकिनรวบ การเล่นพนันทายผลการเล่นหรือแข่งขัน การเล่นสนุกเกอร์ การเล่นเกมบิลเลียด การชนไก่ การกัดปลา การแข่งควาย การแข่งหมู การแข่งรถ การแข่งเรือ การตีกอล์ฟ และการแข่งฟุตบอล^{๘๒}

สอดคล้องกับ ชูพงษ์ จารุดำรงศักดิ์ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่อสังคมและครอบครัว การเล่นพนันฟุตบอล พบว่าการพนันที่ใช้เล่นกันมาตั้งแต่อดีตถือเป็นการเสี่ยงโชค ดังนี้

การพนัน คือ การเล่นเอาเงินหรือทุนทรัพย์ด้วยการเสี่ยงโชคหรือฝีมือ การพนันขั้นต่อ ไม่ก่อให้เกิดหนี้ตามกฎหมาย สิ่งใดที่ให้ไปในการพนันหรือขั้นต่อก็จะทวงคืนไม่ได้ และให้ใช้ตลอดถึงข้อตกลงเป็นมูลหนี้ ที่ฝ่ายเสียการพนันขั้นต่อทำให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งเพื่อให้หนี้เงินพนันหรือขั้นต่อ^{๘๓}

Adam Smith บิดาของวิชาเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ผู้เป็นนักสังเกตพฤติกรรมเยาวชนที่ยอดเยียมด้วยกล่าวไว้เมื่อ ๒๐๐ กว่าปีมาแล้วว่า “แรงจูงใจของการพนันมาจากความหึงผยองของเยาวชนว่าตนเองมีความสามารถสูงในการเล่นพนัน และมาจากความมั่นใจอย่างผิด ๆ ว่าตนเองเป็น

^{๘๐} นพ.วิชัย เทียนถาวร, พบคนไทยกว่า ๓๒ ล้านคน ติดพนัน สธ.เปิดสายด่วน ๑๓๒๓ รับปรึกษา ปัญหา ๒๔ ชม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.isranews.org/thaireform-news-conscious/item/24157> [๒ ธันวาคม ๒๕๕๖].

^{๘๑} ผศ.พญ. สุพร อภินันท์เวช, เยาวชนกับการพนัน ในมุมมองของจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น,

^{๘๒} วรรณศักดิ์ จิตธรรม, “การศึกษาพฤติกรรมของผู้เล่นการพนันฟุตบอล ในเขตเมืองเชียงใหม่”, หน้า ๑.

^{๘๓} ชูพงษ์ จารุดำรงศักดิ์, “ผลกระทบที่มีต่อสังคมและครอบครัวการเล่นพนันฟุตบอล”, วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๕), หน้า ๒๐.

คนมีโชค”^{๘๔} ขณะที่ ในจดหมายเหตุของ ซิมอง เดอลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส สมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ เข้ามาเจริญไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ พ.ศ. ๒๒๓๐^{๘๕} ลาลูแบร์ ได้บันทึกไว้ว่า “ชาวสยามรักการเล่นการพนันเหลือเกิน จนกระทั่งฉิบหายขายตัว หรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน” เนื่องจากในรัชกาลที่ ๓ รัฐบาลสนับสนุนให้เล่นการพนันเพื่อเก็บภาษีอากร เรียกว่า อากรบ่อนเบี้ย และอากรหอย อากรบ่อนเบี้ย คือ เงินที่เก็บจากผู้ประมูลขอตั่งบ่อนการพนันถั่วและโป^{๘๖} พอมาถึง สมัยรัชกาลที่ ๕ ได้โปรดให้เลิกบ่อนการพนันในมณฑลศรีธรรมราช ชุมพร และจำกัดมณฑลอื่นให้น้อยลง ครั้นมาถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ มีประกาศปิดโรงหอย เมื่อ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๙ และปิดบ่อนทั่วราชอาณาจักร เมื่อ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๐^{๘๗}

ในขณะที่ นิธิ เอียวศรีวงศ์^{๘๘} ได้กล่าวถึงการพนันที่ติดแนบมากับสังคมไทย เป็นการเล่นเพื่อสนุกสนานสามัคคี เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะหมู่ญาติหรือมิตรสหายว่า

การเสี่ยงโชคในการพนันเป็นส่วนหนึ่งของความสนุกสนาน ซึ่งสิ่งที่สำคัญกว่าการเสี่ยงโชคก็คือการได้เฮฮากันในหมู่คนใกล้ชิด ได้เสียกันพอสนุกมากกว่าเปิดโอกาสให้คิดตั้งตัวจากการพนันได้ การพนันเป็นพิธีกรรมของการสังสรรค์ เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือสืบสานความสัมพันธ์ของกลุ่ม โดยอาศัยความบังเอิญและความเสี่ยงเป็นเครื่องมือ ไม่ได้ใช้ ความบังเอิญและความเสี่ยงไว้สร้างความมั่งคั่งร่ำรวย ทั้งเป็นพิธีกรรมที่แตกต่างจากพิธีกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายเดียวกันอื่น ๆ ตรงที่การพนันเน้นความสัมพันธ์เชิงเสมอภาค นับเป็นเรื่องสำคัญสำหรับสมานกลุ่ม ซึ่งโดยปกติแล้วมักมีลำดับชั้นของสถานภาพแฝงอยู่ไม่มากนักน้อย

ดังนั้น ปัญหาความรุนแรงด้านการพนัน มีการพัฒนาในลักษณะของวัตถุประสงค์ อดีตการพนันเล่นกันเพื่อความสนุกสนาน เป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีที่ดี ไม่มีปัญหาหรือสร้างความเดือนร้อนผู้ใด แต่ปัจจุบันมุ่งเน้นการแพ้ ชนะ เดิมพันกันด้วยทรัพย์สินเงินทอง ของมีค่าต่าง ๆ เกิดความลุ่มหลง เมื่อเสียทรัพย์สินก็หาวิธีการต่าง ๆ ที่จะได้ทรัพย์สิน หายที่สุดก็จะหามาด้วยวิธีอันมิชอบ ซึ่งการเล่นพนันถือเป็นบ่อเกิดของการเกิดทุจริตคอร์รัปชันในอนาคต ขัดต่อความสงบเรียบร้อย

^{๘๔} วรรณศักดิ์ จิตธรรม, “การศึกษาพฤติกรรมของผู้เล่นการพนันฟุตบอล ในเขตเมืองเชียงใหม่”, หน้า ๒.

^{๘๕} วรากรณ์ สามโกเศศ, “การพนัน ชีวิตและน้ำตา”, **มติชนรายวัน**, (๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๓): ๖.

^{๘๖} สิบตำรวจโท สุริยะ พ่วงสมบัติ, “การพนันฟุตบอลของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๐), หน้า ๒๐-๒๑.

^{๘๗} เรื่องเดียวกัน.

^{๘๘} นิธิ เอียวศรีวงศ์, อ้างใน วรรณศักดิ์ จิตธรรม, “การศึกษาพฤติกรรมของผู้เล่นการพนันฟุตบอล ในเขตเมืองเชียงใหม่”, หน้า ๑๐.

ศีลธรรมที่ดีงาม และก่อให้เกิดปัญหาสังคม เช่น ลักขโมย ปล้น ข่มขืนของทรัพย์ เป็นต้น

๒.๒.๔ ปัญหาความรุนแรงด้านอาชญากรรม

ปัญหาอาชญากรรม ปัจจุบันนับวันจะยิ่งรุนแรง มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นภัยที่ใกล้ตัวและนับได้ว่าเป็นปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน แม้ว่าภาครัฐจะระดมทรัพยากรอย่างเต็มที่ แต่มุมมืดบางแห่งเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่อาจปฏิบัติงานได้ สอดคล้องกับเยาวชนปัจจุบันมีความดีธรรมาภิบาล แต่จิตใจตนเอง โกรธง่าย สามารถก่ออาชญากรรมถึงขั้นรุนแรงที่สุด แม้แต่บุพการิตนเองดัง นายเอ (นามสมมุติ) อายุ ๑๙ ปี นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยของรัฐชื่อดังในกรุงเทพมหานคร แม้ว่าจะกล่าวตักเตือนด้วยจิตเมตตา ด้วยความรัก ความห่วงใย กลับโกรธแค้นทำอนันตริยกรรม (ปิตุฆาต มาตุฆาต)^{๘๙} ดังนี้

ลูกทรพีโทษประหาร สารภาพนาที่ฆ่าวางยานอนหลับยิง “พ่อ แม่ น้อง” แค้นที่แม่ชอบดูดา โดยก่อนเกิดเหตุได้มาทวงสัญญากับพ่อแม่เรื่องจะซื้อรถให้ภายหลังสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่ยังไม่ยอมซื้อให้ พร้อมดูดาเรื่องผลการเรียนตกและไม่สนใจเรียนตลอดจนเรื่องอื่น ๆ โดยเฉพาะเรื่องที่พ่อ แม่ รักน้องชายมากกว่าตนทำให้รู้สึกโกรธแค้น^{๙๐}

ขณะที่ พันตำรวจตรีสัมพันธ์ ศิริมา ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประเทศไทย เป็นหนึ่งในอันดับต้น ๆ ของเด็กและเยาวชนที่สร้างปัญหาให้กับบ้านเมือง ไม่ว่าปัญหาทางเพศ การพนัน ยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น โดยกล่าวว่า

ปัญหาการก่ออาชญากรรม ซึ่งในประเทศไทย นับวันจะขยายวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นการลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ ยาเสพติด ช่องโจร การทำร้ายร่างกาย รวมทั้งการอนาจารและข่มขืน ทำให้เกิดเป็นปัญหาทางสังคม ที่ยากจะดำเนินการแก้ไขในระยะเวลานับวันรวดเร็วได้ ประการสำคัญปัญหาการก่ออาชญากรรม ไม่ได้เกิดจากการกระทำผิดเฉพาะในกลุ่มของวัยผู้ใหญ่เท่านั้น แต่พบว่าได้แพร่หลายเข้ามายังกลุ่มเยาวชนอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มการก่ออาชญากรรมของกลุ่มเยาวชนจะมีมากขึ้น^{๙๑}

ในอดีตเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมายจะเรียกว่า “ยุวอาชญากร” ต่อมาได้มีการยอมรับเอาแนวคิดนักสังคมศาสตร์ เข้ามาบูรณาการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับอาชญากรรม ในสมัยต่อมาได้เปลี่ยนมาเป็น “เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด”^{๙๒}

^{๘๙} อภ.วิ. (ไทย) ๓๕/๙๔๐/๕๓๙.

^{๙๐} ทีมข่าว, “อาชญากรรม”, **สยามรัฐ**, (๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗): ๑๐.

^{๙๑} พ.ต.สัมพันธ์ ศิริมา, “ปัจจัยที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่”,

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔), หน้า ๑.

^{๙๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖.

คดีฆ่าเด็ก ๑๐ ขวบ แค้นเด็กคนตายแอบขโมยเงินไปถึง ๓ ครั้ง ลากแขนปลักตัวเข้าไปหลังห้องน้ำ เค้นถามเรื่องขโมยเงินแต่เด็กปฏิเสธ โมโหชักมีดเชือดคอจนเสียชีวิต เปิดฝาบ่อเกรอะลากศพโยนลงไป กลับมาที่กุฏิรอรจนตักย้อนกลับไปตักทรายถมศพ^{๙๓}

สุชา จันทรเฒ ได้กล่าวถึงการก่อปัญหาอาชญากรรมในกลุ่มเยาวชน เป็นปัญหาอันดับต้น ๆ ของสังคมประเทศไทย ที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างรีบด่วนก่อนที่จะสายเกินแก้ สังคมได้รับความเดือดร้อนจากผลกระทบดังกล่าวอย่างยิ่งว่า

เยาวชน มีการกระทำผิดกฎหมายเพิ่มมากขึ้นและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้น จนไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมจะกลายเป็นปัญหาต่อความมั่นคงของชาติในอนาคต เนื่องจากเยาวชนถือเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ จึงต้องมีการเร่งเข้ามาแก้ไขปัญหา ก่อนที่เยาวชนจะมีความประพฤติตนเป็นเด็กเถรหรือนักเลงอันธพาล กล่าวคือมีกิริยาท่าทางแข็งกระด้าง ก้าวร้าว รุกราน มีวาจาสามหาว หยาบคาย บ้างก็แสดงออกด้วยการแต่งกายและอาภรณ์กิริยาเป็นที่สะดุดตาแก่ผู้พบเห็น^{๙๔}

เยาวชนแว่น ปิดถนนแข่งขักรจักรยานยนต์กันประมาณ ๔๐-๕๐ คัน ใช้อาวุธทำร้ายบุคคลอื่นให้ได้รับบาดเจ็บตลอดถึงเสียชีวิต เกิดความหวาดผวา สร้างความเดือดร้อนแก่สังคมเป็นอย่างมาก^{๙๕}

ปัจจัยทางสังคมปัจจุบันในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไร้ขอบเขต กำลังหนุนเนื่องให้เกิดความก้าวร้าวรุนแรง แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ นโยบายการแก้ปัญหาทางสังคมของเยาวชนยังลอยเคล้งกว้างไม่ปรากฏชัดเจนเป็นรูปธรรมได้ ปัญหาเรื่องอาชญากรรมและความก้าวร้าวรุนแรงในสังคมไทย “ประเทศไทยถูกจัดอันดับให้อยู่ในอันดับสูงขึ้นในแง่ความเป็นดินแดนที่มีความเสี่ยงอันตรายชั้นนำของโลก” ดังนั้น จึงไม่สามารถปล่อยให้ปัญหาระของเจ้าหน้าที่รัฐเพียงลำพัง ทุกองค์กร สถาบัน ต้องร่วมด้วยช่วยกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา^{๙๖}

พ.ต.ต.ธีรพล ยุกตะเสวี ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชาย : ศึกษาเฉพาะกรณีคดีอุกฉกรรจ์ในกรุงเทพมหานคร พบว่าอาชญากรรมเป็นผลที่เกิดจากการกระทำของบุคคลที่ขาดสติขาดความยั้งคิด มีโลกทัศน์ที่แคบ ไม่สามารถมองทะลุถึงผลลัพธ์ที่ตามมาในอนาคตว่า

^{๙๓} ทีมข่าว, “คดีฆ่าเด็ก ๑๐ ขวบ”, **ไทยนิวส์**, (๑๔ กันยายน ๒๕๕๕): ๑๕.

^{๙๔} สุชา จันทรเฒ, **จิตวิทยาเด็กเถร**, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓), หน้า ๒.

^{๙๕} ข่าว, “แว่นปากน้ำโหด”, **คมชัดลึก**, (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕): ๑๓.

^{๙๖} ร.ต.อ.ทวยเทพ เดวิด วิบูลศิลป์, **การประพฤติก้าวร้าวของวัยรุ่น**.

อาชญากรรม คือ การกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งเป็นปัญหาของสังคมอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบ ต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน... การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เป็น เครื่องแสดงถึงครอบครัวและสังคมไม่สามารถควบคุมสมาชิกเด็กและเยาวชนได้ ถ้าความผิดที่ เด็กและเยาวชนกระทำขึ้นเป็นคดีอุกฉกรรจ์ ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรง ความสูญเสีย ที่มีต่อประชาชนก็เพิ่มมากขึ้น ปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนจะทวีความรุนแรง ยิ่งขึ้นอีก เมื่อเด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ในความเป็นจริงต่างก็ยอมรับว่าเด็ก ทุกคนเติบโตมาด้วยความบริสุทธิ์ทั้งความคิด จิตใจ ยังไม่มีสิ่งชั่วร้ายสะสมในจิตใจ ดังนั้น นัก อาชญวิทยา นักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ เชื่อว่าปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิด ของเด็กและเยาวชน ประการหนึ่งคือครอบครัวและสภาพแวดล้อม^{๙๗}

โยธิน จารุจุฑารัตน์ ได้กล่าวถึงอารมณ์ของเยาวชนทั่วไป มีการแปรเปลี่ยนอยู่ตลอด บางครั้งอาจกระทำความผิดไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่า เยาวชนมีแนวโน้มของอารมณ์ซึมเศร้า แต่ก็เก็บ กตเอาไว้ มีความกังวล อารมณ์ไม่มั่นคง พยายามควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ แต่ทำได้ไม่ เหมาะสม เนื่องจากเยาวชนมีการแสวงหาความพอใจทางอารมณ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของ ตนเอง ส่งผลให้เยาวชนมีความลำบากต่อการเผชิญกับสิ่งเร้าทางอารมณ์ อีกทั้งเยาวชนยังเป็นคนเจ้า อารมณ์และเอาแต่ใจ^{๙๘}

ประธานาธิบดีบารัค โอบามา เดินทางไปเยี่ยมครอบครัวผู้สูญเสีย และผู้บาดเจ็บ ๕๘ คน จากเหตุการณ์ที่นายโธลส์มกราดยิงในโรงภาพยนตร์ เมืองเดนเวอร์ รัฐโคโลราโด ของ สหรัฐอเมริกา ขณะฉายภาพยนตร์เรื่องแบทแมน เดอะ ดาร์กไนต์ ไรเซส รอบปฐมทัศน์ เพื่อให้ กำลังใจและให้ความหวัง รวมทั้งได้รับฟังเรื่องราวความกล้าหาญของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ ที่พยายามจะ ช่วยเหลือบุคคลอื่น ๆ โดยเขายอมรับว่า คงไม่มีถ้อยคำใดที่มีความหมายสำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เขาต้องการแสดงออกในฐานะตัวแทนของคนทั้งประเทศ ทั้งคิดถึงผู้สูญเสียทั้ง ๑๒ คน ที่เสียชีวิต มีตั้งแต่เด็กหญิงอายุ ๖ ขวบ คนหนุ่มสาวในช่วง ๑๘- ๓๒ ปี และคนที่อายุมากที่สุด ที่เสียชีวิตคือ ๕๑ ปี ช่วยปลอบประโลมจิตใจของผู้ที่ได้รับผลกระทบ^{๙๙}

^{๙๗} พ.ต.ต. อธิพล ยุกตะเสวี, “การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชาย : ศึกษาเฉพาะกรณีคดี อุกฉกรรจ์ ในกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, ๒๕๔๐), หน้า ๑.

^{๙๘} โยธิน จารุจุฑารัตน์, กรณีศึกษาของเยาวชนที่กระทำความผิดคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา : สถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสระบุรี”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย รามคำแหง, ๒๕๒๒), หน้า ๖๕.

^{๙๙} ข่าวต่างประเทศ, “โอบามา” เยี่ยมครอบครัวผู้เสียชีวิต-บาดเจ็บ คดีกราดยิงในโรงภาพยนตร์, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://news.thaipbs.or.th/content/> [๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕].

Gibbons, D.C. ได้กล่าวถึงประเพณีของการกระทำความผิดของเยาวชน ต้องมองมิติหลาย ๆ ด้านในการพิจารณาวิเคราะห์ตนเองอย่างแยบยล ต้องปรับปรนเข้ากับพื้นฐานทางสังคมรอบข้างว่า “ใช้มิติสองด้านในการกำหนด คือการกำหนดความหมาย ได้แก่ เนื้อหาของความผิด ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ทักษะคดีต่อสังคมและภูมิหลังของผู้กระทำความผิด ได้แก่ ภูมิหลังทางครอบครัว^{๑๐๐} และที่น่าสลดใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีจิตใจอัมหิตคิดร้ายแม้กระทั่งผู้ที่มิพระคุณให้การศึกษาว่า “ม. ๓ ก่อเหตุแทงครู! เกิดเหตุสลดในโรงเรียน เด็กนักเรียนชาย ม. ๓ ลงกรูฝ่ายปกครอง อ้างจะพาไปส่งแหล่งเด็กนักเรียนพากันไปมั่วสุม อาจารย์หลงเชื่อพาซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ถึงระหว่างทางซักมิดแทงอาจารย์เลือดสาด”^{๑๐๑} สอดคล้องกับ อรสม สุทธิสาคร พบว่าเด็กชายอายุ ๑๔ ปี ฆ่าชิงทรัพย์สองแม่ลูก “ตัดสินใจทำเพราะผมติดเที่ยว ผมไปเที่ยวแล้วรถป้อปโดยเพื่อนทุบรถพัง เนื่องจากมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน ผมไม่มีเงินซ่อมรถก็เลยต้องหาเงินประมาณห้าหกพันเอาไปซ่อมรถ”^{๑๐๒} และยิ่งกว่านั้น สมาน หนูมอายุ ๑๗ ปี ฆ่าข่มขืนเด็กหญิงอายุ ๓ ขวบ เหตุแค่ดูหนังโป๊และเสพยาบ้าว่า “เห็นเด็กหญิงเดินมาสวมแต่เสื้อท่อนล่างไม่ได้นุ่งอะไร ขณะนั้นผมเกิดอารมณ์ทางเพศ จึงได้ชักชวนเด็กหญิงแล้วไปหลังบ้าน จากนั้นจึงได้ลงมือข่มขืนเมื่อเสร็จกิจแล้วฆ่า”^{๑๐๓} นับวันยิ่งรุนแรงดัง (ออนไลน์) “สังคมเสื่อม โจ้ อายุ ๑๓ ลงเด็กหญิง ๙ ขวบ ข่มขืนกลางป่าแล้วฆ่าปิดปากทิ้งศพขึ้นอีตนา ๔ วัน” จากการสอบสวน เด็กชายหนึ่ง (นามสมมติ) ผู้ก่อเหตุ โดยออกอุบายชวน เด็กหญิงสอง ไปดูรถแข่งที่สนามแข่งรถวิบาก โดยพาเดินมาตามป่าละเมาะ จนมาถึงที่เกิดเหตุได้ก่อเหตุข่มขืน ด้วยความกลัวเลยจับหัวของผู้ตายกดน้ำจนเสียชีวิต^{๑๐๔}

สรุปแล้ว ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องระบบบริโภคนิยมที่มีวิธีการโดยโน้มน้าว ชักชวนให้หลงใหล ทำให้ง่ายต่อการเข้าไปสัมผัสก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาความรุนแรงทางทางเพศ เป็นปัญหาที่เรื้อรังมานาน มีปัจจัยมากมายขยายความรุนแรงขึ้นเรื่อย สื่อกี๊วอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ผู้หญิงแต่งกายสายเดี่ยว กระโปรงสั้น ๆ เพื่อนชักชวนอยากลอง ทำอะไรขาดความยั้งคิด เยาวชนยังคงมีพฤติกรรมเสี่ยงให้พบเห็นอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หรือการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและไม่มีความพร้อม ปัญหาความรุนแรงด้านยาเสพติด จะทำให้สภาพจิตใจแปรเปลี่ยนโดยการแสดงพฤติกรรมที่พอมองเห็นได้

^{๑๐๐} Gibbons, D.C., **Changing the Law breker**, The Treatment of Delinquent and Criminal, Englewood Cliff, (New Jersey: Prentice-Hall, 1965), p. 51-53.

^{๑๐๑} ขาว, “ม. ๓ ก่อเหตุแทงครู”, **ไทยนิวส์**, (๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖): ๑.

^{๑๐๒} อรสม สุทธิสาคร, **อาชญากรเด็ก**, หน้า ๔๑.

^{๑๐๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๒.

^{๑๐๔} **สังคมเสื่อม**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://webboard.gg.in.th/topic/10/318081> [๕ มีนาคม ๒๕๕๕].

เช่น ขาดการเรียน หนีโรงเรียน การเรียนด้อยลง ไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม ชอบแยกตัวเอง เป็นคนเจ้าอารมณ์หงุดหงิด เอาแต่ใจตนเอง ขาดเหตุผล พูดจาก้าวร้าว ตื้อรั้น ไม่สนใจ ความเป็นอยู่ของตนเอง แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย สกปรก สีหน้าแสดงความผิดหวังกังวล ซึมเศร้า พกอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด ความอยากรู้อยากลอง ด้วยความคึกคะนอง เพื่อนชวน ฉุนเฉียว โกรธง่าย นักรบวันจะทวีขึ้นเรื่อย ๆ เยาวชนตกเป็นทาสยาเสพติด

ปัญหาความรุนแรงด้านการพนัน มีการพัฒนาในลักษณะของวัตถุประสงค์ ในอดีตการพนันเล่นกัน เพื่อความสนุกสนาน เป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีที่ดี ไม่มีปัญหาหรือสร้างความเดือดร้อนผู้ใด แต่ปัจจุบันมุ่งเน้นการแพ้ ชนะ เดินพันกันด้วยทรัพย์สินเงินทอง ของมีค่าต่าง ๆ เกิดความลุ่มหลง เมื่อเสียทรัพย์สินก็หาวิธีการต่าง ๆ ที่จะได้ทรัพย์สิน หายที่สุดก็จะเป็นพามาด้วยวิธีอันมิชอบ ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมที่ดำรงและก่อให้เกิดปัญหาสังคมเช่น ลักขโมย ปล้น ฆ่าเจ้าของทรัพย์สิน อาชญากรรม นักรบวันจะทวีความรุนแรง มีจิตใจโหดเหี้ยมเกินมนุษย์ทั่วไป ทำร้าย ฆ่าแม้กระทั่งบุพการี ผู้ที่มีอุปการะมาก่อนหากไม่ได้รับ การแก้ไขอย่างรีบด่วน จะเป็นภัยอย่างมหันต์ต่อสังคมส่วนรวม

ปัญหาความรุนแรงด้านอาชญากรรม นับว่าเป็นปัญหาสำคัญยิ่งและเป็นปัญหาอันดับต้น ๆ ของชาติ ทำให้คนในสังคมหวาดระแวง มีการดำเนินชีวิตประจำวันไม่ปกติสุข ซึ่งนักรบวันจะยิ่งรุนแรงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้ดำเนินการรณรงค์กันแก้ไข ปรามปรามตลอดเวลา เป็นภัยที่ใกล้ตัวที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน แต่มีมุมมืดบางแห่งเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่อาจปฏิบัติงาน แต่ในงานวิจัยนี้จะหมายถึง ปัญหาความรุนแรงทางทางเพศ ปัญหาความรุนแรงด้านยาเสพติด ปัญหาความรุนแรงด้านการพนัน ปัญหาความรุนแรงด้านอาชญากรรม

๒.๓ สาเหตุความรุนแรงของเยาวชน

ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ที่เกิดในสังคมส่วนมากมาจากปัจจัยภายในส่วนบุคคล ครอบครัว ชุมชน โดยขาดทักษะที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น การจัดการกับอารมณ์ การใช้ยาเสพติด ทำให้คนขาดสติยับยั้ง ควบคุมตัวเองไม่ได้หรือเคยเป็นเหยื่อการกระทำรุนแรง สอดคล้องกับนักวิชาการหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของความรุนแรงในเยาวชน ดังนี้

คลินาร์ด (Clinard) กล่าวถึงสาเหตุความรุนแรงของเยาวชนว่าเพื่อนมีส่วนสำคัญในการสร้างความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งสามารถถ่ายทอดเทคนิค วิธีการ ค่านิยม ทักษะคติในการเข้าร่วมแก๊งกระทำความผิด ยกย่องว่าเป็นคนเก่ง^{๑๐๕} คนกล้า ต่อมา เชฟเฟอร์ และคัทเทน (Schafer, S., &

^{๑๐๕} Clinard, Marshall B., **Sociology of Deviant Behavior**, (New York: Holt, Rinehart and Winston Inc, 1968), p. 242.

Knudten, R.D.) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะบ้านแตก สภาพบ้านแตกเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อ ความรุนแรงของเยาวชน สามารถแยกได้ ๒ ประเภท ดังนี้ ๑) การแตกแยกของครอบครัวหรือ แยกทางกายภาพ เช่น พ่อ แม่เสียชีวิตหรือเสียชีวิตทั้งคู่ หย่าร้างกัน พ่อมีแม่เลี้ยง แม่มีพ่อเลี้ยง ลักษณะนี้เยาวชนจะขาดความรักใคร่ที่ควรจะได้รับ ๒) การแตกแยกทางจิตใจ เป็นครอบครัวที่อยู่ ด้วยกันแต่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ทะเลาะวิวาทตบตีกันตลอด ขาดความอบอุ่น เป็นเหตุให้เยาวชน กระทำความผิดเพื่อชดเชยสิ่งที่ขาดหายไป เรียกร้องความสนใจ เป็นต้น^{๑๐๖} สอดคล้องกับ ซัตเตอร์ แลนด์ และเครสซี่ (Sutherland and Cressey) ได้กล่าวถึงความรุนแรงของเยาวชนว่ามาจาก ๑) ครอบครัวที่ไร้ศีลธรรม พ่อ แม่ดื่มเหล้า ติดการพนัน ๒) พ่อ แม่ เสียชีวิต หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ ๓) ครอบครัวที่มีฐานะดีแต่พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ ๔) พ่อ แม่ลำเอียง ๕) พ่อแม่เจ้าระเบียบ ๖) ความยากจน^{๑๐๗}

ในขณะที่ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ได้กล่าวถึงความขัดแย้งว่า การที่เยาวชนมักจะมองว่า ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติของสังคมทั่วไป ซึ่งตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของกระบวนทัศน์อย่างหนึ่ง ที่ มองเห็นว่าความรุนแรงเท่านั้นที่จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งของเยาวชนได้ โดยกล่าวว่า ความรุนแรงเป็นวิธีการแก้ไขความขัดแย้งเป็นลำดับสุดท้าย และเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด นับว่าเป็นการคิดภายใต้กรอบกระบวนทัศน์ที่แคบ หาใช่ความเป็นจริงชนิดที่ทำลายแต่ประการใด เยาวชนกระทำความรุนแรง มักมีสาเหตุมาจาก ๑) ลักษณะส่วนตัวของเยาวชนกระทำความรุนแรง ได้แก่ เป็นกมลสันดาน ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก เลียนแบบพ่อ แม่ที่ชอบใช้ความรุนแรง ได้แบบอย่าง จากหนังสือ โทรทัศน์ และสื่อต่าง ๆ ขาดการอบรมสั่งสอนในเรื่องผิดชอบชั่วดี ครอบครัวขาด ความอบอุ่น เจ็บป่วยด้วยโรคบางอย่าง ทำให้ควบคุมตนเองไม่ได้ เช่น โรคจิต โรคประสาท เป็นต้น ๒) ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อผิด ๆ ของเยาวชนกระทำความรุนแรง ตลอดจนความเชื่อดั้งเดิม ผิด ๆ ที่เรียกว่ามายาคติ (myths) ซึ่งมีอิทธิพลต่อวิถีคิดและพฤติกรรมทั้งของเยาวชนและบุคคล อื่น ๆ ได้แก่ ความเชื่อบางอย่างส่งเสริมให้เกิดความรุนแรง เช่น ผู้ที่มีกำลังมากกว่าจะทำอะไรก็ได้กับ ผู้ที่ด้อยกว่า ความเชื่อบางอย่างส่งเสริมให้ผู้กระทำไม่ต้องรับผิดชอบต่อการใช้ความรุนแรง เช่น เมาเหล่าทำให้ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่ได้ตั้งใจ ความเชื่อบางอย่างเป็นการยอมรับให้มีการใช้ ความรุนแรง เช่น ความรุนแรงเป็นเรื่องส่วนตัว น่าอับอาย คนทะเลาะกัน บุคคลอื่นไม่ควรเข้าไปยุ่ง เกี่ยว ความเชื่อที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ถูกกระทำความรุนแรงเป็นฝ่ายรับผิดชอบ เช่น เยาวชนเป็นผู้ ยั่วหรือยั่ววน ทำหน้าที่บ่มพร่อง ประพฤติตนไม่ดี ความเชื่อบางอย่างทำให้ขาด ความระมัดระวังตัว

^{๑๐๖} Schafer, S., & Knudten, R.D., **Juvenile Delinquency**, (New York: Randoom House, 1970), p. 124.

^{๑๐๗} Sutherland, Edwin H., & and Cressey, Donald R., **Criminology**, (Philadelphia: J.B. Lippincott Company, 1974), p. 204.

ความเชื่อบางอย่างทำให้ขาดการเอาใจใส่คนบางกลุ่มไป เช่น ความรุนแรงเกิดขึ้นเฉพาะคนในกลุ่มที่มีฐานะยากจน เป็นต้น เยาวชนบางกลุ่มมีความเชื่อผิด ๆ ว่าการถูกรังแกเป็นเรื่องน่าอับอาย เป็นความผิดของตนเอง เกรงว่าถ้าพ่อแม่รู้จะถูกลงโทษ ทำให้ปกปิดเรื่องไว้ และทนต่อการถูกรังแกซ้ำแล้วซ้ำอีกโดยไม่ได้รับความช่วยเหลือ ๓) สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิดความรุนแรง เช่น สื่อต่าง ๆ^{๑๐๘}

ขณะที่ พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ผศ.ดร. กล่าวว่าเยาวชนยุคปัจจุบัน มุ่งที่จะเอาชนะถือเป็นพอใจและนิยมเทคนิค “กระบวนการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา ในหลายที่รัฐหรือเราเองแก้ปัญหาความรุนแรงด้วยการใช้ความรุนแรง ตอบโต้” จากเหตุการณ์ที่ผ่านมาเยาวชนระหว่างสถาบัน ยกพวกทำร้ายกันถึงขั้นเสียชีวิต อันเนื่องมาจากพร่องสติ ขาดความยั้งคิด ความรุนแรงไม่สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งให้หมดสิ้นไปได้^{๑๐๙} ดังนั้น สาเหตุความรุนแรงของเยาวชน สามารถประมวลได้ว่าเกิดจาก ๒ ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ดังนี้

๒.๓.๑ ปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายนอก เป็นองค์ประกอบด้านกายภาพที่เป็นรูปธรรม^{๑๑๐} ซึ่งหนุนเนื่องอุปถัมภ์บำรุง เลี้ยงดู ให้ได้รับการศึกษา เป็นสังคมรอบข้าง ได้แก่ บ้าน ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และเพื่อน เป็นต้น เพื่อนเป็นกลุ่มที่ทรงอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันของเยาวชน ซึ่ง ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแต่ละบุคคลที่จะเลือกคบ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด เตือนตัวเองและบุคคลอื่น ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลิกท่าทาง สีการพูด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมต่าง ๆ การใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมร่วมกัน มีอารมณ์ร่วม หากเยาวชนไม่มีสติควบคุมการกระทำของตนเองไม่ว่าทางกาย วาจา ใจ ก็จะทำให้เกิดความรุนแรงด้านต่าง ๆ ตามมา แต่หากมีสติสามารถควบคุมตนเองให้มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ จะช่วยลดปัญหาความรุนแรงต่าง ๆ อันเกิดจากพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้^{๑๑๑} ล้วนมาจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

๒.๓.๑.๑ สถาบัน (ครอบครัว/โรงเรียน/ชุมชน) : ด้านครอบครัวเป็นสถาบันแรกและเล็กที่สุดของสังคม เป็นผู้สร้างและกำหนดสถานภาพ สิทธิ หน้าที่ของบุคคลอันพึงปฏิบัติต่อกันใน

^{๑๐๘} ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, **ท้าทายทางเลือก : ความรุนแรง และการไม่ใช้ความรุนแรง**, หน้า ๖๐-๖๑.

^{๑๐๙} พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (นิธิบุญญารก), ผศ.ดร., “รูปแบบการจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธี : ศึกษาวิเคราะห์กรณีลุ่มน้ำแม่ตาช้าง จ.เชียงใหม่”, หน้า ๔๙-๕๐.

^{๑๑๐} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๕๗/๓๒-๓๓.

^{๑๑๑} โชติมา สุรฤทธิธรรม, “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมาย”, **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑), หน้า ๑๑๗.

สังคม ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพของสังคมมีความใกล้ชิดสนิทสนม ทราบถึงทิศทางพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวว่าเป็นอย่างไร และควรปรับทิศทางอย่างไร แต่ก็ไม่ได้พร่ำสอนตักเตือน ไม่ใส่ใจบ้าง ไม่มีเวลาอยู่ใกล้ชิดบ้าง สภาพครอบครัวที่แตกแยก พ่อแม่แยกทางหรืออยู่ด้วยกันแต่ทะเลาะวิวาทต่อหน้าลูกอยู่เนืองนิตย์ เป็นเหตุให้เบื่อบ้านและออกไปสมาคมกับเพื่อน เมื่อเกิดขาดแคลนทรัพย์ เป็นต้น ก็อาจจะประกอบมิจฉาชีพ อาชญากรรม เนื่องจากภารกิจหน้าที่ ดัชนีชี้วัดถึงพฤติกรรมของเยาวชนได้ดีที่สุด เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันหลักที่อยู่ใกล้ชิด มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลง ปรับ ละลายพฤติกรรมของเยาวชน โดยเป็นหน่วยงานประกอบเบื้องต้นที่คอยเสริมสร้างประสบการณ์ของเด็กเมื่อเข้าสู่เยาวชน มีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ส่วนปัญหาความขัดแย้งกันภายในครอบครัวเป็นประจำถือว่าเป็นเรื่องปกติ สังเกตง่าย ๆ ว่าเยาวชนเริ่มมีความรู้สึกรอยากเป็นอิสระ ไม่อยากอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของใครอยากเป็นตัวของตัวเอง แต่ด้วยทั้งความรู้และประสบการณ์ เลยประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่ถูกต้องตามครรลองของสังคม ซึ่ง “สังคมจะเป็นอย่างไรนั้นตัวชี้วัดที่ดีที่สุด คือ สถานการณ์ของครอบครัว”^{๑๑๒} ในขณะที่พระครูปลัดกิจเมธี ดิग्ขวิโร (เพื่อนฝูง) ได้วิจัยเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการแนะนำ อบรมสั่งสอนที่ดีพอ มักก่อให้เกิดการมั่วสุม หลังจากนั้นจะนำไปสู่การติดยาเสพติด และมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่บางส่วน ไม่มีความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่สามารถตามลูกได้ทัน เช่น การเล่นอินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ก เกมออนไลน์ ความก้าวร้าวส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับเยาวชนมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ ผู้ปกครองมีอารมณ์ร้าย อนุเฉียว ทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ การแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันระหว่างพี่น้อง การรักลูกไม่เท่ากัน อาจซึมซับพฤติกรรมต้นแบบที่ไม่ดี หรือพ่อแม่ขาดการดูแลเอาใจใส่ลูก เป็นต้น เยาวชนจึงหาทางออก ชุมชนมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชน^{๑๑๓} สอดคล้องกับ เรื่องชัย ทรัพย์นรินทร์ กล่าวว่าปัญหาสังคมไทยยังทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ อันมาจากสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลง ปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของเยาวชน เป็นที่รับรู้ของสังคมไทยมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕๐ ปี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ มีผลกระทบต่อสุขภาพจิต และพัฒนาการของเยาวชน ทำให้ภูมิคุ้มกันทางสังคม ค่อย ๆ เสื่อมหายไป สถานภาพทางครอบครัวที่

^{๑๑๒} ขาวนาปี, “ทศวรรษนี้ วัยรุ่นกินอยู่อย่างไร”, ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๔๗): ๘.

^{๑๑๓} พระครูปลัดกิจเมธี ดิग्ขวิโร (เพื่อนฝูง), “การศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชนในเขตตำบลดอนมูล อำเภอสว่างเม่น จังหวัดแพร่”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๑๖.

เคยมีโครงสร้างแบบครอบครัวขยาย (Extended family) อยู่ครบทั้งปู่ ย่า ตา ยาย ได้ปรับปรนเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear family) ที่มีเพียงพ่อ แม่ ลูก ทำให้เยาวชนเคว้งคว้างขาดที่พึ่ง^{๑๑๔}

ดังนั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูก หลาน ควรให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง และเข้าใจในชีวิตของเยาวชน ไม่ห้ามในสิ่งที่เขาต้องการแสวงหา แต่ควรปราม เพราะถ้าห้ามก็เหมือนยิ่งยุ โดยทั่วไปแล้วเยาวชนมักจะเกิดความสับสน ขัดแย้งกับพ่อแม่เสมอ ทำให้หันเหชีวิตไปหาเพื่อน เป็นส่วนใหญ่ เพราะกลุ่มเพื่อนถือเป็นสิ่งแวดล้อมที่ทรงอิทธิพลสำหรับเยาวชนเหนืออื่นใด “ทำให้เกิดการเกาะติดความเป็นพรรค เป็นพวกสืบเนื่องไปจนถึงความเป็นสถาบัน และยึดถือกฎเกณฑ์ที่รุ่นพี่ในสถาบันตั้งขึ้น เราจึงเห็นกลุ่มเยาวชนต่างสถาบันยกพวกตีกันมาตั้งแต่สมัยรุ่นปู่ รุ่นพ่อ สืบมาจนถึงรุ่นปัจจุบัน”^{๑๑๕}

สังคมสมัยใหม่เป็นยุคแห่งการแข่งขัน แก่งแย่ง เยาวชนขาดที่พึ่งทางจิต ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความสลับซับซ้อน เชื่อมโยงกับปัจจัยอื่น ๆ ทางสังคม ทำให้เกิดความสับสนว่า

สภาพการณ์เหล่านี้ เป็นตัวชี้ให้เห็นการเปลี่ยนแปลง และความล้มเหลวของสถาบันครอบครัวในยุคปัจจุบัน เมื่อเทียบกับสภาพครอบครัวไทยในอดีต เมื่อประมาณ ๓๐ ปีที่ผ่านมา จะเห็นว่าครอบครัวไทยเปลี่ยนแปลงไป สู่สภาพที่เลวร้ายลงจากเดิมมากจนน่าเป็นห่วง กระบวนการอบรมสั่งสอนเด็กในครอบครัวได้ลดความสำคัญลง เพราะอุปสรรคอันเนื่องจากภาวะกดดันทั้งจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ที่ทำให้ครอบครัวไม่อาจทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์^{๑๑๖}

ขณะที่ Glueck and Glueck ได้กล่าวถึงความหมายของสถาบันครอบครัว ที่มีส่วนทำให้เยาวชนสร้างความรุนแรงว่า “เด็กขาดผู้อบรมและให้คำแนะนำ เด็กไม่รู้จักใช้เวลาว่าง ขาดจากนั้นธนาคาร และขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในครอบครัว”^{๑๑๗} สอดคล้องกับ Schafer and Kundten ได้กล่าวถึงสถาบันครอบครัวที่เป็นปัจจัยเอื้อต่อการกระทำความผิดของเยาวชนว่า “บ้าน

^{๑๑๔} เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์, “วัยรุ่นกับความรุนแรง”, วารสารมติชน, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒๒๕ (๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๖): ๖.

^{๑๑๕} ความขัดแย้งและความรุนแรงในวัยรุ่น, **สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะบ่งชี้ถึงพฤติกรรมของวัยรุ่น**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.bothong.ac.th/H31101/unit%205-4.html> [๘ มิถุนายน ๒๕๕๕].

^{๑๑๖} สุกัญญา โพธิเสถียร, “สถาบันครอบครัวกับการปลูกฝังวัฒนธรรมไทย”, **ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม**, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๔๖): ๑๔.

^{๑๑๗} Glueck,S and Glueck,E, *Unraveling Juvenile Delinquency*, Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1964), p.115.

เป็นสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นที่จะส่งเสริมอุปนิสัย ความคิดสร้างสรรค์ และบุคลิกภาพของเด็ก พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่เป็นผลที่ได้มาจากการอบรมเลี้ยงดูภายในบ้าน”^{๑๑๘}

ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ว่าด้วยทิส ๖^{๑๑๙} พ่อแม่ถือว่าเป็นทิสเบื้องต้น (ปฐมัตถิมทิส) เป็นบุรพการี เป็นผู้มิอุปการะแก่ลูก แต่ไม่ได้ทำหน้าที่อันถูกต้อง ปล่อยปละละเลย ไม่ตักเตือนมิให้ทำความชั่ว ไม่อบรมสั่งสอนให้ตั้งอยู่ในความดี ไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้ศึกษา ไม่พิจารณาหาครูสอนที่เหมาะสม ไม่มอบทรัพย์สมบัติให้เมื่อถึงเวลาอันควร

ในส่วน củaโรงเรียน : ถือว่าเป็นสถานที่ให้การศึกษาอบรม ให้เยาวชนรู้ถึงหลักในการปฏิบัติตนเป็นคนดี โรงเรียนมีความสำคัญรองมาจากครอบครัว ที่เยาวชนจะมีความสนิทสนม เป็นองค์กรที่สนับสนุนโดยองค์กรศาสนา เป็นโรงเรียนการกุศล ไม่เสียค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนนาร่อง แต่ไม่ได้ทำหน้าที่ในส่วนนี้ดีเท่าที่ควรหรือละเลยหน้าที่ และตามหลักของทิส ๖ เรียกว่าทักขินทิส (ทิสเบื้องขวา) คืออาจารย์ ไม่ทำหน้าที่แนะนำพร่ำสอน ให้ศิษย์รู้จักบาป บุญ คุณโทษ สิ่งไหนเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ ตลอดจนวิชาการต่าง ๆ ซึ่งถือว่าครูอาจารย์มีความสำคัญรองจากพ่อแม่ประดุจแขนขวา ที่ทำการงานให้สำเร็จประโยชน์ด้วยดี^{๑๒๐}

๒.๓.๑.๒ ปาปมิตร (อกัลยาณมิตร)^{๑๒๑} หมายถึง มิตรที่เลว ไม่ควรคบหรือมิตรเทียม (มิตตปฏิรูป) เรียกอีกอย่างว่า “คนพาล” หรือ “อันธพาล” (อันธ แปลว่า มีดมน) ถ้าใครได้คบหาเป็นเพื่อนพลอยแต่แอบเอา ตกตำ ไม่มีความเจริญ ไม่มีความสุขในชีวิต มีแต่ความยุ่งยากลำบากใจ มิตรตามหลักทิส ๖^{๑๒๒} ถือว่าเป็นทิสเบื้องต้น (อุตตรทิส) แต่มิตรหรือเพื่อนไม่ได้ทำหน้าที่ของตนต่อมิตรที่ถูกต้อง ไม่สามารถช่วยทำกิจให้สำเร็จและเมื่อมีกิจเกิดขึ้นดุมือช่วยไม่ช่วยมือขวาทำงานพลันแต่จะคิดทำลาย ชักชวนเข้าหาอบายมุข^{๑๒๓} เป็นต้น สอดคล้องกับ สีน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา ก็ได้กล่าวถึงปัจจัยอันเป็นสาเหตุความรุนแรงของเยาวชน ว่ามาจาก ๓ ประเด็น ต่อไปนี้

๑) ครอบครัว : ได้แก่

(๑) ขาดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก มีพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง หย่าร้าง ทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ ขาดความอบอุ่น

(๒) เศรษฐกิจภายในครอบครัวไม่ดี เช่น ยากจน ตกงาน มีหนี้สินส่วนตัว

^{๑๑๘} Schafer, S. and Kundten, R.D, *Juvenile Delinquency*, p. 43.

^{๑๑๙} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๔๒/๑๙๙.

^{๑๒๐} เรื่องเดียวกัน.

^{๑๒๑} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๐๔/๒๕๓.

^{๑๒๒} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๔๒/๑๙๙, ๒๔๔/๒๐๐.

^{๑๒๓} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๔๗/๒๐๒.

(๓) ค่านิยมในการเลี้ยงดูลูกไม่ถูกต้อง เช่น เข้มงวดจนเกินไป ดุด่า ทุบตีโดยไม่มีเหตุผล ปล่อยปละละเลย

(๔) พ่อแม่ อายุน้อยยังไม่มีประสบการณ์ ขาดวุฒิภาวะไม่มีความรู้ในการเลี้ยงดูที่เหมาะสม

(๕) พ่อแม่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อลูก เช่น ตั้งท้องขณะที่ยังไม่มีความพร้อม มีลูกไม่ตั้งใจ ทำให้เกลียดชัง มักถูกทอดทิ้งหรือทุบตีทำร้าย

๒) จากสภาพแวดล้อมและสังคม : ได้แก่

(๑) การย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในเมือง อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ซึ่งเนื่องมาจากความยากแค้น

(๒) สังคมเมืองมีแหล่งสถานเริงรมย์มากมาย จึงเป็นสิ่งยั่วยุ ทำลายทำให้อยากลอง อยากเข้าไปใช้บริการหรืออาหารรายได้

(๓) ที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งเสื่อมโทรม มั่วสุมสิ่งเสพติด เป็นต้น จึงซึมซับพฤติกรรมเหล่านั้นอย่างไม่ตั้งใจ

๓) จากตัวเยาวชน : ได้แก่

(๑) เยาวชน เป็นวัยที่พร้อมรับสิ่งใหม่ ๆ ตามสิ่งที่คนในสังคมกระทำกัน ดังนั้น จึงมีโอกาสรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ กลายเป็นผู้ด้อยโอกาส

(๒) เยาวชน เป็นวัยที่อยากรู้อยากทดลอง มักถูกล่อลวง หากเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง

(๓) เยาวชนที่ด้อยโอกาส มักมีสภาพจิตใจอ่อนแอ ขาดความอบอุ่น เกือบกต เหาแต่ใจตนเอง ทำอะไรไม่เกรงใจบุคคลอื่น หรือไม่มีความรู้สึกว่าบุคคลอื่นได้รับความเดือดร้อน ไร้ค่า เพราะการกระทำของตนเอง ชอบอิสระ ซึ่งเอื้อต่อการกลายเป็นเยาวชนด้อยโอกาส^{๑๒๔}

สาเหตุที่เยาวชนใช้ความรุนแรงเกิดจากแรงผลักดัน ปัจจัยภายในไม่ได้รับการพัฒนาฝึกจิต ทำให้มีอารมณ์อ่อนไหวโอนเอนไปตามกระแสของสังคมโดยเขาเหล่านั้นมีปมด้อยขาดการควบคุมอารมณ์ การแสดงออกเพื่อสร้างจุดเด่นให้บุคคลอื่นยอมรับ รวมทั้งเป็นค่านิยมและเรื่องของศักดิ์ศรี ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ การไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง การขาดความอบอุ่นในครอบครัว การแสดงความรุนแรงในครอบครัว และกฎระเบียบของโรงเรียนไม่

^{๑๒๔} สีน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา, รายงานสถานการณ์ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส, (ม.ป.ท., ๒๕๓๖), หน้า

เข้มงวด การแก้แค้นแทนเพื่อน การลงโทษของครู และอิทธิพลของสื่อในปัจจุบัน^{๑๒๕}

ดังที่ อมรรัตน์ หาญจริง ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนตาม การรับรู้ของวัยรุ่นที่ติดแอมเฟตามีนโรงพยาบาลดอกคำใต้ พบว่าเยาวชนไทยปัจจุบันให้ความสำคัญ กับกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมาก โดยสามารถที่จะชักนำไปในทางเสื่อมหรือสร้างสรรค์ “การแสดง พฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนจะเป็นตัวแบบที่มีผลต่อวัยรุ่น ในด้านส่งเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ หากวัยรุ่นคบเพื่อนที่ดี จะชักนำให้มีประสบการณ์ที่ดี สร้างสรรค์ เพื่อนนับว่าเป็นผู้ที่มิมีบทบาทสำหรับ เยาวชนในวัยนี้เพื่อนจะมีอิทธิพลมากกว่าบิดามารดา”^{๑๒๖} ต่อมา นพพร ศรีผัด ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ กระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้าของเยาวชนหญิง ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเขต ภาคเหนือตอนบน พบว่ากลุ่มเพื่อนมีอำนาจสามารถเป็นเข็มทิศนำทางหรือชี้ชะตาของเพื่อน ให้ เปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางใดด้วยความสมัครใจ “กลไกในการเกิดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ไม่ สามารถที่จะแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน เพราะอิทธิพลของเพื่อนเป็นผลที่ได้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ทางสังคมที่มักเกิดขึ้นร่วมกัน ทำให้กลไกการเกิดอิทธิพลบางกลุ่ม เพื่อนในแต่ละด้าน เกี่ยวข้องกัน”^{๑๒๗}

ในขณะที่ ฤ ภาณุรักษ์ กล่าวว่า “จิตใจคนในสังคมไทยปัจจุบัน ทำให้ถึงเสื่อมถอยลง ทุกที” เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายในสังคม ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม ขโมย ปล้นฆ่า ช่มชู้ การฆ่าตัวตาย มีให้เห็นตามสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น ปัจจุบันมีการพัฒนาคุณภาพด้านวัตถุ มากมายให้มีความเจริญก้าวหน้า ยกระดับสังคมให้สูงขึ้นหลาย ๆ ด้าน มีการแข่งขันสูง เกิด การเอารัดเอาเปรียบ เกิดการเห็นแก่ตัว ฉ้อโกง อันเนื่องมาจากองค์ประกอบ ดังนี้^{๑๒๘}

๑) ด้านการศึกษา : ที่มุ่งเน้นพัฒนาการศึกษาให้มีความรู้เพียงด้านเดียว จึงเป็นเหตุ ให้เยาวชนมุ่งการแข่งขันเอาชนะ ไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของบุคคลอื่น

๒) สื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ดารา นักร้อง โดยเฉพาะรายการ โทรทัศน์บางช่อง บางรายการ เสนอข่าวที่ไม่สร้างสรรค์ด้านความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง พิธีกรหญิง

^{๑๒๕} ระพีพัฒน์ ศรีมาลา, “ปัจจัยและความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการใช้ความรุนแรงใน กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๑๒.

^{๑๒๖} อมรรัตน์ หาญจริง, “การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่ติดแอมเฟตามีน โรงพยาบาลดอกคำใต้”, **วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖), หน้า ๒๔-๒๕.

^{๑๒๗} นพพร ศรีผัด, “กระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้าของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนเขตภาคเหนือตอนบน”, หน้า ๒๙.

^{๑๒๘} ฤ ภาณุรักษ์, **ปลูกจิตสำนึก**, (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).

ดารานักแสดงหญิง แต่งกายไม่เหมาะสม ถ่ายทอดออกอากาศทั่วประเทศ ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีไม่ต่างอะไรกับนางในตู้กระจก เช่น ใส่ชุดสายเดี่ยว กระโปรงสั้นนั่งไขว่ห้างอย่างเจตนา และไม่มีทรวดทรง เป็นต้น การใช้ภาษาที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น ตลกสองแง่สองง่ามหรือคำหยาบ ใน รายการโทรทัศน์ที่ไม่ใช่ฟรีทีวีซึ่งพบเห็นมากมาย รวมทั้งการพูดคุยในกลุ่มเยาวชนที่ใช้คำด่าทอ หยาบคายและสื่อโฆษณาอีกมากมาย สื่อเป็นเหมือนดาบสองคมในการชี้นำที่เสื่อมเสีย และสร้างสรรค์ “สื่อมวลชนที่ไร้จรรยาบรรณ ได้ล้มทำหน้าที่ของตนเอง กลับทำหน้าที่ในด้านตรงกันข้าม คือส่งเสริม ความรุนแรงในสังคม สื่อล้มทำหน้าที่สำคัญคือการพัฒนาสังคมได้ แต่เขาไม่ได้ทำและเขาต้อง รับทำ”^{๑๒๙}

๓) สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด มองข้ามสิ่งที่ควรปฏิบัติ โดยปลูกฝังสิ่งที่ ผิดให้กับสมาชิกในครอบครัว เช่น ให้อายุแค่ ๕-๖ ขวบ ใส่เสื้อเอวลอย สายเดี่ยว ใส่กระโปรงสั้น ดัดผม แต่งหน้า ทาสีเล็บ พาเดินเที่ยวห้างสรรพสินค้าในวันหยุด เข้าร้านอาหารหรู ๆ เป็นการส่อไป แนวทางสิ้นเปลือง ทะเยอทะยาน

๒.๓.๒ ปัจจัยภายใน

เป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยสายตาหรือจับต้องได้ เช่น อารมณ์ สติปัญญา และจิต วิทยญาณ แต่สามารถรับรู้ด้วยความรู้สึกพอใจ อิ่มเอิบใจ ไม่พอใจ เครียดแค้น ตีใจ เสียใจ สุขใจ ทุกข์ ใจ เป็นต้น เป็นนามธรรม^{๑๓๐} มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่ไม่ ราบรื่น มีแต่ปัญหาและอุปสรรคมากมาย ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต

๒.๓.๒.๑ ขาดสติ : คำว่า สติ^{๑๓๑} แปลว่า ความระลึกได้ ความนึกขึ้นได้ ความไม่พลั้งเผลอ นึกคิดขึ้นได้ แต่การขาดสติ เป็นอาการของเยาวชนผู้ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ มีความคิดคะนอง คิดแต่จะสนุกสนานเพียงอย่างเดียวไม่นึกถึงผลลัพธ์ที่จะตามมา จึงเป็นเหตุให้เกิด ความประมาท^{๑๓๒} เลินเล่อ ไม่รู้เท่าทันว่าการกระทำของตนเองจะทำให้เกิดผลเสียหายนั่นเอง บุคคล อื่น ทั้งต่อทรัพย์สิน ความเสียหายเหล่านั้นที่เกิดจากการกระทำที่ขาดสติควบคุม เช่น เมารถแล้ว ขับรถ มักจะเกิดอุบัติเหตุ โหม่งหรือโถมชนขาดสติจะทำร้ายบุคคลอื่น ทำลายทรัพย์สินต่าง ๆ การขาดสติอาจทำให้บุคคลนั้นทำอะไรที่ผิดต่อกฎกติกา กฎหมายบ้านเมือง ขนบธรรมเนียมประเพณี อันติงามของสังคมประเทศชาติ ซึ่งทำให้การดำเนินชีวิตตกต่ำ มีแต่ความทุกข์อยู่เรื่อยไปสะท้อนให้ เห็นถึงปัญหาของระบบการศึกษาและวัฒนธรรม รวมถึงปัญหาวิกฤตที่เกี่ยวกับกระบวนความคิด ใช้

^{๑๒๙} อรุณ สุทธิสาคร, *อาชญากรเด็ก*, หน้า ๑๓๔.

^{๑๓๐} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๕๗/๓๒-๓๓, ๕๘/๓๓.

^{๑๓๑} อง.ปญจก. (ไทย) ๒๒/๒๘/๓๗, อง.มก. (ไทย) ๒๒/๕๔/๕๓๒.

^{๑๓๒} ช.ม. (ไทย) ๒๙/๕/๑๗.

เหตุผลที่ไม่สมเหตุสมผล คึกคะนอง ไร้สติ ไร้ความคิด การขาดสติยังคิด ในแง่จิตใจและความบกพร่องของระบบความคิด เห็นกงจักรเป็นดอกบัวหรือเห็นผิดเป็นชอบ

การขาดสติยังคิดทำอะไรตามใจชอบโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา ไม่ว่าจะเกิดกับตนเอง ครอบครัวและบุคคลอื่น จะกลายเป็นผลเสียต่อสังคมในภาพรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สังคมใดก็ตามที่ประกอบด้วยคนที่ทำอะไรโดยไม่มีจิตตระหนักรู้ของสาธารณะของความถูกต้อง ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ก็จะสะท้อนถึงความด้อยพัฒนาในบางส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งที่เกี่ยวกับคุณภาพของประชาชนบางคนบางกลุ่ม ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของระบบการศึกษาและวัฒนธรรม รวมถึงปัญหาวิกฤตที่เกี่ยวกับระบบความคิด หรือวิธีการใช้เหตุใช้ผลชนิดที่ไม่สมเหตุสมผล เรียกว่าการขาดสติยังคิดเป็นความป่วยทางสังคม^{๑๓๓}

๒.๓.๒.๒ ขาดเหตุผล : เป็นบุคคลที่เชื่อโดยไม่ได้ไตร่ตรองพิจารณาอย่างรอบคอบ หูเบา เชื่อคนง่าย ไม่สามารถแยกแยะปัญหา ตัดสินอะไรก่อนที่จะพิจารณาให้ถูกต้องถ่องแท้ คำพูดคำแนะนำที่บุคคลอื่นมาพูดให้ฟังนั้นไม่ใช่สติเป็นตะแกรงร่อนให้ดีก่อน โดยเฉพาะคำพูดของคนใกล้ชิดที่หูเบาต้องฟังพินาศเพราะคนใกล้ชิดมามาก เป็นคนที่เชื่อคนง่ายโดยการฟังตามกันมา ฟังต่อ ๆ กันมา ฟังโดยการเล่าลือไม่มีหลักฐาน ฟังโดยการอ้างตำรา ไม่มีแก่นสาร ฟังโดยการประเมินสถานการณ์ เชื่อถือเพราะตรงกับแนวคิดของตน ดูภายนอกแล้วน่าเชื่อถือ หรือไม่ก็เพราะเขาเป็นครูของเรา เชื่อในสิ่งที่ไร้สาระ ใครพูดอย่างไรก็เชื่อหมด เป็นเสมือนดังควายที่ให้เขาจูงไปมา พฤติกรรม^{๑๓๔} ทุกอย่างที่เราจะทำจะมีคติ^{๑๓๕} คือความลำเอียง แอบแฝง เช่น ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรัก โทษาคติ ลำเอียงเพราะชัง ภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว โมหาคติ ลำเอียงเพราะไม่รู้ โง่เขลาหลงมกมาย^{๑๓๖}

ด้วยเหตุนี้ เยาวชนในปัจจุบันขาดความยังคิด ขาดเหตุผล ด้วยประสบการณ์ มีมุมมองที่แคบเหมือนกบอยู่ในกะลา พฤติกรรมที่แสดงออกไปเอาแต่ใจตนเอง สังคมรอบข้างจะได้รับความยุ่งยากเดือดร้อน ยังไม่สนใจนับว่าเป็นปัญหาของสังคมอย่างยิ่ง

๒.๓.๒.๓ ขาดจิตสำนึก ไม่มีความรับผิดชอบต่อ : การขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม ย่อมสะท้อนถึงการด้อยคุณภาพของเยาวชน ที่สำคัญที่สุดจะสะท้อนถึงการขาดความเคารพตนเองของบุคคลนั้นด้วย ไม่มีความสำนึกรับผิดชอบต่อตัวเอง ต่อสังคม ต่อศีลธรรม

^{๑๓๓} ลิขิต จีระเวคิน, ศ.ดร., ราชบัณฑิต, **การขาดสติยังคิดเป็นความป่วยทางสังคม**, ใน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๗), [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.dhiravegin.com/detail.php?item_id=000156 [๕ กันยายน ๒๕๕๕].

^{๑๓๔} ม.อ. (ไทย) ๑๔/๑๔/๒๐.

^{๑๓๕} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๖๔/๑๖๔.

^{๑๓๖} อัง.ปณจก. (ไทย) ๒๒//๑๙๐/๑๖๒.

อันดีงามและต่อสิ่งแวดลอม ดังนั้น ความรู้เป็นเพียงเพื่อไว้ประกอบสัมมาชีพในการดำเนินชีวิต ให้ได้รับความสะดวกสบาย แต่ก็มีใช้ว่าจะได้รับความสุขในชีวิตที่สมบูรณ์ได้ เกิดปมด้อยในชีวิต เช่น ความรู้ทางวิชาการอย่างเดียว ไม่มีคุณธรรม จริยธรรม จะทำให้เยาวชนเหล่านั้นขาดจิตอาสา จิตตระหนักรู้สาธารณะ ขาดความเคารพตนเองและบุคคลอื่น ขาดความรับผิดชอบ หยิ่งผยอง มีความเห็นผิด ขาดสติสัมปชัญญะ^{๑๓๗} ชอบสร้างกับดักที่เป็นอันตรายไม่มีความเกรงใจบุคคลอื่น อ้างคุณสมบัติที่ไม่มีในตน (वादอุตริมนุษยธรรม)^{๑๓๘} ชอบประพดิตนในลักษณะ “เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจว่า” ในภาษาทางกฎหมายเรียกว่า “หลอกลวง” (ทำให้เข้าใจผิด)^{๑๓๙} เมื่อดูผิวเผินจากลักษณะภายนอก (ที่แอบแฝง) ทำให้ดูน่าเชื่อถือ ดูแล้ว “เป็นคนปกติแต่ชอบประพดิตปฏิบัติในสิ่งที่คนปกติไม่กระทำ” ฉวยโอกาสเอารัดเอาเปรียบผู้ที่ด้อยกว่า สังคมเดือดร้อน เป็นผู้นำไม่สามารถนำพาประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองได้ และในสังคมใดก็ตาม สมาชิกในสังคมมีแต่ความรู้อย่างเดียว สังคมนั้นจะประสบอุปสรรคอย่างมาก ในการแก้ไขปัญหา ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างโดดเดี่ยว ไม่สนใจคนรอบข้าง ไม่สนใจ ไม่ใส่ใจดูแลรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน สังคมและความปลอดภัยในการทำงานโดยรวม แต่ถ้ามีแต่คุณธรรม ไม่มีความรู้ การดำรงชีพก็จะได้รับความลำบากอึดอัด

๒.๓.๒.๔ ขาดการปรับพฤติกรรมที่เหมาะสม : เยาวชนเป็นวัยที่มีปัญหาทางจิตค่อนข้างมาก ขาดการฝึกฝนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จึงมีพฤติกรรมแสดงออกได้หลากหลาย เช่น ดื้อรั้น ไม่อยู่ในโอวาท ละเมิดกฎกติกาต่าง ๆ ของสังคม มีคูรัก มีเพศสัมพันธ์ ข้องแหวะยาเสพติด เล่นการพนัน และอาชญากรรม ปัญหาพฤติกรรมของเยาวชนบางอย่างหมักหมมมานาน จึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพจิตเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง สังคมสิ่งแวดล้อม ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาส่งเสริม แก้ไข ไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อละลายพฤติกรรม ขาดการรักษาстил ชอบทำร้าย รังแกบุคคลอื่นให้ได้รับความเดือดร้อน ชอบลักขโมย หยิบฉวยของบุคคลอื่นที่เขาไม่ได้อนุญาต แอบมีพฤติกรรมทางเพศกับสามี ภรรยา ของบุคคลอื่นที่เขาเป็นเจ้าของแล้ว ชอบพูดโกหก พูดไม่ไพเราะอ่อนหวาน ดื้อ แสพสิ่งเสพติดมีนเมา ไม่มีหลักปฏิบัติในการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ถูกต้อง สาเหตุของความรุนแรง นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งของเยาวชนในสังคมปัจจุบัน ถือเป็นความเปราะบาง อันเป็นปัจจัยดิ่งโน้มที่ก่อให้เกิดปัญหา ความตึงเครียด เป็นสิ่งที่ทำให้เยาวชนขาดสมดุลภายในตนเอง เช่น อคติ อวิชชา ความยึดมั่นถือมั่น การเหยียดสีผิว วรรณะ ระบบพวกพ้อง ระบบอุปถัมภ์

^{๑๓๗} ส.ม. (ไทย) ๑๙/๓๗๐/๒๑๕.

^{๑๓๘} วิ.ม.หา. (ไทย) ๑/๑๙๓/๑๗๗.

^{๑๓๙} คณิต ฌ นคร, **กฎหมายอาญาภาคความผิด**, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๒), หน้า ๑๖๓.

การลิตรอนสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ในที่สุดนำไปสู่ปัญหาความรุนแรง ดังนั้น สาเหตุของความรุนแรงได้นั้นนักวิชาการ แนวคิดเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

สาเหตุของความรุนแรงในทางพระพุทธศาสนา มีกิเลสที่เป็นรากเหง้าของอกุศลต่าง ๆ มีอยู่ ๓ ประการ ได้แก่ อกุศลมูล ๓^{๑๔๐} (อกุศล=ความไม่ฉลาด มูล=รากเหง้า) แปลตามตัวอักษรว่า รากเหง้าของความไม่ฉลาด หมายถึง รากเหง้าหรือต้นตอของความชั่วทั้งปวง เมื่อกำเริบจะแสดงออกมาเป็นทุจริตทางกาย วาจา ใจ รวมเป็นเหตุให้เกิดกิเลส มี ๓ ประการ คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ที่สำคัญคือความอยากได้ของบุคคลอื่นมาเป็นของตน อยากให้ตนมีเหมือนบุคคลอื่น หรือมีมากกว่าบุคคลอื่น ความอยากมีหลายรูปแบบซึ่งจะก่อให้เกิดรากเหง้าของความชั่วทั้งปวง เช่น อภิชฌาวิสมโลภะ ความอยากได้ถึงขั้นเพ่งเล็ง ความอยากจะเกิดมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความชั่วในตัวเอง วิธีแก้ไขความอยากคือการใช้สติ ระลึกรู้ในตน ความคิดประทุษร้าย ได้แก่ การอยากฆ่า การอยากทำลายบุคคลอื่น ๆ ความคิดประทุษร้ายเป็นรากเหง้าให้เกิดกิเลสได้หลายอย่าง เช่น ปฏิฆะ ความหงุดหงิด โทสะ ความโกรธ อุปนาหะ ความผูกโกรธ พยาบาท ความคิดบองร้าย ถ้าปล่อยให้มีโทษะมาก ผู้นั้นจะเป็นคนชั่ว คนพาล และเป็นภัยต่อสังคม วิธีแก้ไขโทษะ คือการใช้สติระงับตน และฝึกตนให้เป็นผู้มี โสโทะสะ ไม่โกรธ โมหะ คือ ความหลงไม่รู้จริง ได้แก่ ความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความมัวเมา ความประมาท เป็นรากเหง้าให้เกิดกิเลสได้ต่าง ๆ มากมาย เช่น มกขะ ลบลู่คุณท่าน ปลาสะ ตีเสมอ มานะ ถือตัว มทะ มัวเมา ปมาทะ เลินเล่อ โมหะทำให้ขาดสติ ไม่รู้ผิดชอบชั่วร้ายแรงกว่าโลภะ และโทษะ รวมทั้งส่งเสริมให้โลภะและโทษะมีกำลังมากขึ้น วิธีที่จะทำให้โมหะลดลงนั้น จะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีโมหะ ความไม่หลงมกมาย

ความรุนแรงเกิดจากปัจจัยภายใน สามารถแยกออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย คือกลุ่มนักคิดด้านศาสนากับกลุ่มนักคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์ว่า กิเลสเป็นมูลเหตุของความรุนแรง นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา เช่น พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวว่า “ความอยากได้ อยากใหญ่ และใจแคบ”^{๑๔๑} เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิด “ความหวาดกลัว ระแวง และไม่ไว้วางใจกัน”^{๑๔๒} ในขณะที่พระโสภณคณาภรณ์^{๑๔๓} (ระแบบ ฐิตญาโณ) เห็นว่ารากเหง้าของความรุนแรงอยู่ที่อวิชชาโดยแตกสาขาออกเป็น “ความโลภ ความโกรธ ความหลง”^{๑๔๔} ในส่วนของพระมหาประยูร ธมมจิตโต ก็มีทัศนะคล้ายกับพระธรรมเมธาภรณ์ ว่าความรุนแรงมีมูลเหตุมาจาก ๓ ตัวแปรหลัก คือ โลภะ โทสะ

^{๑๔๐} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๕๓/๓๗๓.

^{๑๔๑} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), **วิถีสันติภาพ**, (กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒.

^{๑๔๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖.

^{๑๔๓} ปัจจุบันดำรงสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ “พระธรรมเมธาภรณ์”.

^{๑๔๔} พระโสภณคณาภรณ์ (ระแบบ ฐิตญาโณ), “ความขัดแย้งในจิตมนุษย์หน้า”, ใน **สันติศึกษากับการแก้ปัญหาความขัดแย้ง**, อรุณี บรรณาธิการ, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐).

และโมหะ^{๑๔๕} ขณะที่ วคิน อินทสระ กล่าวว่า “ความโกรธทำให้สติปัญญามืดมน ความโกรธเหมือนเมฆหมอกมาบังแสงสว่างคือดวงปัญญา”^{๑๔๖} ส่วนสุลักษณ์ ศิวรักษ์ เข้าใจว่า “ความโกรธ” เป็นสภาวะที่ทำให้เกิดความเกลียดชัง อาฆาต ทำร้ายและฆ่ากันในหมู่มนุษย์^{๑๔๗} ซึ่งผู้วิจัยมองว่าฐานของความรุนแรงอยู่ที่โทสะจิต จากนั้นก็ขยายต่อมาทำให้เกิดความโลภและความหลง

ในวัฏฏปมสูตร มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก์ ได้กล่าวถึงอุปกิเลสแห่งจิต ๑๖ ชนิด^{๑๔๘} ดังนี้

- ๑) อภิชฌาวิสมโลภะ (ความโลภไม่สม่ำเสมอ คือ ความเพ่งเล็งอยากได้ สิ่งของของบุคคลอื่น)
- ๒) พยาบาท (ความคิดปองร้ายบุคคลอื่น) ๓) โภธะ (ความโกรธ) ๔) อุปนาหะ (ความผูกโกรธ)
- ๕) มักขะ (ความลบหลู่คุณท่าน) ๖) ปสาสะ (ความตีเสมอ) ๗) อีสสา (ความริษยา) ๘) มัจฉริยะ (ความตระหนี่) ๙) มายา (มารยา) ๑๐) สาถะเยยะ (ความโอ้อวด) ๑๑) ถัมภะ (ความหัวดี) ๑๒) สารัมภะ (ความแข่งดี) ๑๓) มานะ (ความถือตัว) ๑๔) อติมานะ (ความดูหมิ่นเขา) ๑๕) มทะ (ความมัวเมา) ๑๖) ปมาทะ (ความประมาท) สอดคล้องกับ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)^{๑๔๙} มองความรุนแรงเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ว่า “ความรุนแรงเป็นธรรมชาติส่วนหนึ่งของมนุษย์” โดยมีแรงจูงใจคอยสนับสนุน “แรงจูงใจนั้นมีทั้งที่ดีและที่ร้าย เช่น ความรัก ความชอบ ความโกรธ ความเกลียด ความอยากได้” โดยสื่อสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวด้านพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไป แต่ก็ยังเป็นธรรมชาติที่สามารถขัดเกลา แก้ไข พัฒนาได้ โดยรากเหง้าของความรุนแรงเริ่มจาก “อวิชชา”^{๑๕๐} คือความไม่รู้ เมื่อไม่รู้จึงส่งผลเป็นความรุนแรงทางกาย วาจาและใจ แล้วพัฒนาเป็นความรุนแรงในระดับต่าง ๆ ดังนั้น การแสวงหาแสงสว่าง เพื่อกำจัดอวิชชา มีเป้าหมายของการดำเนินชีวิตที่สุขสงบ ดังนั้น แนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงทางพระพุทธศาสนา มีมูลเหตุมาจากสิ่งมัวหมอง ๔ ปุริสมละ ๙ อุปกิเลสแห่งจิต ๑๖ อวิชชา ความไม่รู้ อกุศลมูล ๓ เป็นรากเหง้าของความรุนแรงทั้งปวง

^{๑๔๕} พระมหาประยูร ธมมจิตโต, **พุทธวิธีสร้างสันติภาพ**, (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๒), หน้า ๑๗.

^{๑๔๖} วคิน อินทสระ, **ธรรมบททางแห่งความดี**, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมดา, ๒๕๕๐), หน้า ๕๔๖.

^{๑๔๗} สุลักษณ์ ศิวรักษ์, “พระพุทธศาสนากล่อหึงธรรม”, ใน **ปฏิบัติการแห่งความรัก ; ยุคสมัยแห่งความรุนแรง**, วีร สมบูรณ์ และไพศาล วงศ์วรสิทธิ์ บรรณาธิการ, (กรุงเทพมหานคร: กลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคม, ๒๕๒๒), หน้า ๓๑๘.

^{๑๔๘} ม.ม. (ไทย) ๑๒/๗-๗๒๑/๖๓-๖๔.

^{๑๔๙} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนสู่ประชาธิปไตย**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๕๔.

^{๑๕๐} ชุ.จุ. (ไทย) ๓๐/๗๖/๒๗๗.

ขณะที่ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์^{๑๕๑} อนุช อาภาภิรม^{๑๕๒} พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส,ดร.^{๑๕๓}

ให้นิยามความรุนแรงไว้ต่างในรายละเอียด แต่คงนัยยะเหมือนกันในแนวคิดหลัก ซึ่งอาจสรุป นิยามได้ ดังนี้ “พฤติกรรมใดที่บ่งชี้ ถึงความรุนแรง ทั้งทางกาย วาจา ใจ ไปจนการประทุษร้าย ทำลาย คุกคามประหัตประหาร มีผลมุ่งหวังเป็นการเผชิญหน้ากับอีกฝ่าย”

อีกทั้งวัฒนธรรมตะวันตกหลังไหลเข้ามาในวิถีชีวิตเยาวชน จนเกิดการพัฒนาไปสู่สังคมที่ เจริญ มุ่งเน้นการนำวิทยาการสมัยใหม่เข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนา ให้มีความสำคัญกับ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เทคโนโลยีไม่เพียงสร้างความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตเท่านั้น ยัง สร้างความทุกข์ และกล่อมเกลาคิดใจของเยาวชนให้หลงไหลเคลิบเคลิ้ม จนกระทั่งเพเลิดเพลิน ยอมรับสิ่งแวดลอมสมัยใหม่อย่างเทิดทูนบูชา ว่าทุกสิ่งต้องดำเนินตามความทันสมัย จึงทำให้เยาวชน ชอบบริโภคนิยม โดยเสพของแปลก ๆ ใหม่ ๆ โดยมีได้คิดถึงผลกระทบหรือปัญหาตามมาจึงถูก ครอบงำด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่มีอิทธิพล เช่น กล้าคิดกล้าทำต่อสิ่งที่แหวกแนว ล้ายยุคสมัย แต่ จุดอ่อน คือใช้เงินฟุ่มเฟือย ชอบตามกระแสสังคม เอาแต่ใจตนเอง ไร้เหตุผล ไม่เคารพผู้ใหญ่ ไม่อดทน ใช้ภาษาผิดเพี้ยน ให้มีความสำคัญกับการแต่งกายเป็นอย่างมาก ถูกนำมาใช้แข่งขันกัน จนทำให้ตกเป็น เหยื่อและเครื่องมือของบริโภคนิยมแบบไม่ทันตั้งตัว

สรุปแล้ว สาเหตุของความรุนแรงมาจากลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำความรุนแรง เป็น กมลสันดาน ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก อาจเลียนแบบพ่อ แม่ ที่ชอบใช้ความรุนแรง ครอบครัวยากจน ครอบครัแตกแยก เป็นลูกกำพร้า พ่อแม่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ทะเลาะวิวาทตบตีกันตลอด ทำให้ขาด ความอบอุ่น ขาดความรักใคร่ที่ควรจะได้รับ เพื่อนมีส่วนสำคัญในการสร้างความรุนแรงของเยาวชนได้ แบบอย่างจากสื่อต่าง ๆ โดยมีสาเหตุมาจาก

ปัจจัยภายนอก เป็นองค์ประกอบด้านกายภาพที่เป็นรูปธรรม ที่หนุนเนื่องอุปถัมภ์บำรุง เลี้ยงดู ให้ได้รับการศึกษา เป็นสังคมรอบข้าง ได้แก่ บ้าน ส่วนพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ให้ลูก หลาน ควรให้คำปรึกษาอย่างเข้าใจในชีวิต ไม่ห้ามในสิ่งที่เขาต้องการแสวงหา แต่ควรปราม ให้ คำปรึกษาที่ถูกต้อง โรงเรียน ไม่ได้ทำหน้าที่ในส่วนนี้ ดีเท่าที่ควรหรือละเลยหน้าที่ ไม่ทำหน้าที่แนะนำ พร่ำสอน ชุมชน มีสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยและเพื่อนที่ไม่ดี สื่อโทรทัศน์โดยเฉพาะพิธีกรหญิง ดารา นักแสดงหญิง แต่งกายไม่เหมาะสม ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ใส่ชุดสายเดี่ยว

^{๑๕๑} ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, **ความรุนแรง**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://downtoearthsocsc.thaigov.net/1/modules.php?name=News&file=article&sid=64> [๑๑ มกราคม ๒๕๕๕].

^{๑๕๒} อนุช อาภาภิรม, **จากความรุนแรงในยุคโลกาภิวัตน์**, (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๓), หน้า ๑๑.

^{๑๕๓} พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, “รูปแบบการจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธี : ศึกษาวิเคราะห์ กรณีลุ่มน้ำแม่ตาช้าง จ.เชียงใหม่”, หน้า ๓๐.

กระโปรงสั้นนั่งไขว่ห้าง ได้หล่อหลอมไปเรื่อย ๆ เยาวชนคลังโคล้ เอาเป็นแบบอย่าง เช่น หลงใหล นักร้อง นักแสดง ถือเป็นความรุนแรงทางจิตใจของเยาวชน นำไปสู่ปัญหาทางเพศ อาชญากรรม เป็นภัยเงียบอันร้ายแรงที่ทุกคนมองข้าม ถือได้ว่าพวกเขาเหล่านี้เป็นผู้ทำลายประเทศชาติ

ปัจจัยภายใน เป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยสายตาหรือจับต้องได้ เป็นนามธรรม แต่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต ขาดสติ ความพลั้งเผลอ แต่การขาดสติ เป็นอาการของบุคคลผู้ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ มีความคิดคะนอง จึงเป็นเหตุให้ประมาท ขาดการปรับพฤติกรรมที่เหมาะสม ขาดการฝึกฝนอบรมในทางที่พึงประสงค์ ไม่อยู่ในโอวาท ละเมิดกฎกติกาต่าง ๆ ของสังคม โดยสรุปแล้วความรุนแรงมีมูลเหตุมาจาก ๓ ตัวแปรหลัก คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นอกุศลธรรมที่คอยทำลายล้างความดี อวิชชา อุปกิเลส ๑๖ ชนิด เป็นปัจจัยตั้งมั่นที่ก่อให้เกิดปัญหา ความตึงเครียด เป็นสิ่งที่ทำให้เยาวชนขาดสมดุลภายในตนเอง เช่น การเหยียดสีผิว วรรณะ ระบบพวกพ้อง ระบบอุปถัมภ์ การลิดรอนสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ในที่สุดนำไปสู่ปัญหาความรุนแรง

ดังนั้น สาเหตุของความรุนแรงโดยเริ่มจากความอ่อนแอที่มีอยู่ในชุมชน ใจที่ถูกครอบด้วยอวิชชา ตัณหา อุปาทาน ถ้ามีมากขึ้นก็จะเป็นความรุนแรงส่งออกมาทางพฤติกรรม เมื่อพฤติกรรมหยาบก็จะไปล่วงละเมิดบุคคลอื่น ความคิดจิตใจ ส่งผลเป็นพฤติกรรม แล้วในที่สุดก็ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น ด้วยความรุนแรงตามลำดับ ความรุนแรงระดับมากที่สุดคือเสียชีวิต ความรุนแรงต่อครอบครัว เพราะความรู้สึกละอายใจ ความอ่อนแอทางจิตใจ หลักรัดในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงเห็นว่าเหล่านี้เป็นปัญหาความรุนแรง จึงบัญญัติศีลขึ้นมา เพื่อเป็นกรอบให้สมาทานเพื่อป้องกันความรุนแรงภายนอก

ในส่วนของความรุนแรงภายใน พระพุทธเจ้าทรงใช้สติ ความรุนแรงอันเกิดจากสภาพจิตใจที่อ่อนแอ อ่อนไหวต่ออารมณ์ อันเป็นสาเหตุของความรุนแรง จึงทำให้ค้นหาและ ความอยากเจาะและคอยทำลาย แล้วไปสมาทานยึดถือเอาค่านิยมที่ผิดและยึดถือเป็นอุปาทาน เนื่องจากความที่ไม่รู้ต่อความรุนแรงเหล่านี้ จึงเป็นผลต่อการยึดถือปฏิบัติที่ผิด ๆ สำหรับงานวิจัยนี้ ความรุนแรงของเยาวชน มีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และอวิชชา ความโลภ ความโกรธ ความหลง

๒.๔ ผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงที่เกิดจากเยาวชน

ปัจจุบันความรุนแรงใน ด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาทางเพศ ยาเสพติด การพนัน และ อาชญากรรม เป็นต้น ที่แสดงออกโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นอาจด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผลลัพธ์ที่ตามมาจะมากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของพฤติกรรม

การแสดงออก รวมถึงสภาวะจิตใจของผู้ถูกกระทำเป็นสำคัญ หรืออาจรวมถึงเงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อด้วย

พฤติกรรมความรุนแรงของเยาวชน หากไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องแล้ว ผลที่เกิดจากพฤติกรรมความรุนแรง จะกระทบต่อร่างกายและจิตใจ เช่น ผลต่อร่างกาย มีตั้งแต่ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยถึงเจ็บมาก ทุพพลภาพหรือเสียชีวิต ผลกระทบต่อจิตใจ ทำให้สภาพของจิตใจถูกกระทบกระเทือน มีความวิตกกังวล ซึมเศร้า เหม่อลอย ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง

สอดคล้องกับ เสาวภาคย์ สุภณิตย์ ได้กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเยาวชน ๓ ด้านว่า ๑) ด้านผลกระทบทางกาย : อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แออัดยัดเยียด ท่ามกลางอันตราย ใกล้แหล่งสถานเริงรมย์ แหล่งยาเสพติด ๒) ผลกระทบทางด้านจิตใจและพฤติกรรม : พ่อแม่ไม่มีเวลาให้กับลูก ทำให้ขาดความรัก ความอบอุ่น มีสภาพจิตใจไม่มั่นคง มักประพฤติด้อยเป็นประจํา เช่น ทะเลาะวิวาท พุดบด ไม่สนใจการเรียน ก้าวร้าว เก็บกด ๓) ผลกระทบทางสติปัญญา : ขาดโอกาสทางการศึกษา ทางสังคม ที่จะพัฒนาศักยภาพ ขาดแบบอย่างที่ดี^{๑๕๔} ในขณะที่ ชุตินา รักษะม่อม และธารินี ศรีกันยากุล^{๑๕๕} กล่าวถึงผลกระทบจากการเกิดความรุนแรงว่า ๑) ทำให้ร่างกายได้รับบาดเจ็บ พิการหรือไม่สมประกอบ ๒) สภาพจิตใจถูกทำร้ายและบอบช้ำมาก ๓) อาจเสียชีวิตได้ ๔) ทรัพย์สินเสียหายเกิดความไม่สงบสุขในสังคม ๕) อาจถูกดำเนินคดีเพราะทำผิดกฎหมาย ๖) เสียงาน เสียเวลา เสียอนาคต ซึ่งส่วนมากมักต่อเนื่องเป็นเวลานาน และสะสมกลายเป็นปัญหาสังคมด้านต่าง ๆ ตามมา ดังที่ ศศิณี ยาวิชัย^{๑๕๖} ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาความรุนแรงต่อสตรีที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทย พบว่าความรุนแรงที่พบในละครไทยมี ๒ แบบ คือ ความรุนแรงทางตรง และความรุนแรงทางอ้อม ส่วนความรุนแรงทางตรง มีอยู่ ๔ กลุ่ม คือ ความรุนแรงต่อร่างกาย ความรุนแรงต่อจิตใจ ความรุนแรงทางเพศ และความรุนแรงต่อวัตถุ ดังนี้

ความรุนแรงต่อร่างกาย ที่พบในละครมี ๒ ลักษณะ คือ ความรุนแรงที่ส่งผลให้บาดเจ็บ และความรุนแรงที่ส่งผลให้เสียชีวิต ความรุนแรงที่ส่งผลให้บาดเจ็บ... การตบตี การทุบตี การทำร้ายร่างกายด้วยมือเปล่า การใช้อาวุธมีคม เช่น มีดฟัน การทำให้ขาดอากาศ เช่น การดำน้ำ ถ่วงน้ำ ปีบคอ การฝังดินทั้งเป็น การผลักตกน้ำ ผลักตกบันได ผลักให้ล้ม การขับรถชน การตัดด้วยวะ การใช้ของร้อน เช่น น้ำแกงร้อน ๆ ราดหัว การตัดสายเบรกรถเพื่อหวังให้เกิดอุบัติเหตุ การทำให้แท้ง (โดยการกลั่นแกล้ง บังคับหรือหลอกลวง) ... ความรุนแรงต่อจิตใจ

^{๑๕๔} เสาวภาคย์ สุภณิตย์, “เด็กในภาวะยากลำบาก”, วารสารการประชาสัมพันธ์, ปีที่ ๓๙ (มกราคม ๒๕๓๙): ๑๒-๑๔.

^{๑๕๕} ชุตินา รักษะม่อม และธารินี ศรีกันยากุล, ความรุนแรงในสังคม.

^{๑๕๖} ศศิณี ยาวิชัย, “การวิเคราะห์เนื้อหาความรุนแรงต่อสตรีที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔), หน้า ๒๔-๒๕.

หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อจิตใจของบุคคล ผ่านรูปแบบ การด่า การกักขัง หน่วงเหนี่ยว การเพิกเฉย การดูถูกเหยียดหยาม การหมิ่นประมาท การแบ่งแยก กีดกัน การหักอก ทำให้ผิดหวัง วิธีการที่ก่อให้เกิดความรุนแรงต่อจิตใจ... การทำร้ายจิตใจด้วยวาจา เช่น การด่าทอ ต่อว่า ดูถูก ประชด ทะเลาะ การนอกใจ การกักขังหน่วงเหนี่ยว การหลอกให้ ตกใจกลัว เช่น ปลอมเป็นผีหรือ การหลอกโดยตัวผีเอง การบังคับ การทอดทิ้ง การกลั่นแกล้ง การก่อกวน การรังควาน การเอาสินทรัพย์ไปขาย/จำนองหรือการนำลูกสาวไปขายตัว การนำ ลูกสาวไปจำนองเพื่อเอาเงินมาใช้ การยั่วยุและการเยาะเย้ย การทำลายชื่อเสียง การใส่ร้าย การหลอกลวง การเพิกเฉย ละเลย การข่มขู่ การทำให้อับอาย การขับไล่ การพราก ลูก ขโมยลูก การรังเกียจกีดกัน ความรุนแรงทางเพศ คือการกระทำที่สร้างความเสียหายต่อ ร่างกาย จิตใจ โดยมีจุดมุ่งหมายคือบรรลุเป้าหมายทางเพศของผู้กระทำ โดยที่ผู้ถูกกระทำไม่ได้ ยินยอมหรืออยู่ในสภาพที่ตัดสินใจได้ เช่น หลับ ถูกวางยา การไม่รู้ตัว หรือการที่ยังเป็นเด็กและ เยาวชน เช่น การพุดจา ข่มขู่ ลวนลาม คุกคาม ลิดรอนอิสรภาพทั้งในส่วนตัวและสาธารณะ การมองอย่างมีเจตจำนงทางเพศ การสัมผัส การข่มขืน เป็นต้น

ความรุนแรงต่อวัตถุ คือการกระทำที่ผู้กระทำจงใจปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายต่อวัตถุ ซึ่งอยู่ในกรรมสิทธิ์ครอบครองของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น การทิ้ง การทำลาย รวมไปถึงการแย่ง กรรมสิทธิ์ในการครอบครองวัตถุนั้น โดยความรุนแรงต่อวัตถุที่พบมากที่สุด ได้แก่ การขโมย การปล้น และการแย่งชิงมรดก

Glueck, S and Clueck, E^(๑๕๗) ได้ทำการศึกษารึฐานทางเศรษฐกิจตลอดถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของเยาวชน ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๕๐๐ คน โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่กระทำความผิดและ กลุ่มที่ไม่ได้กระทำความผิดพบว่า สภาพฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัวยิ่งเลวร้ายยิ่ง รวมถึงสภาพ ความเป็นอยู่ในการดำเนินชีวิต มีส่วนสำคัญในการที่หนุ่มเฝ้าให้เยาวชนกระทำความผิด ทำให้เกิดผล กระทบตามมามากมาย ดังนี้

ผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงด้านทางเพศ เป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายบ้านเมือง ศีลธรรม เป็นสิ่งละเอียดอ่อนมีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ผู้เคราะห์ร้ายต้องได้รับความทุกข์ทรมาน ทั้งร่างกาย เช่น ตั้งท้อง ติดเชื้อโรค และสภาพจิตใจ เช่น เกิดความสะเทือนใจ มีซึมเศร้า วิตกกังวล หนีเรียน ก้าวร้าว หนีออกจากบ้านอย่างต่อเนื่องชั่วชีวิต ทำให้ครอบครัวมีความรู้สึกโกรธแค้น เป็นปัจจัยทำให้ครอบครัว ล่มสลาย ด้านสังคมไม่มีความสงบ สร้างความเดือดร้อน เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมทางเพศ และชาย

^(๑๕๗) Glueck, S and Clueck, E, **Delinquents in Making**, (New York: Harper and Brothers, 1952), p. 153-165.

บริการทางเพศ ^{๑๕๘}

ผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงด้านยาเสพติด มีผลกระทบโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจ ด้านบุคลิกภาพและสุขภาพอนามัย เยาวชนผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดยามีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอชไอวี มีความสับสน กังวลใจและนอนไม่หลับ รวมถึงพฤติกรรมความรุนแรงต่าง ๆ ไม่ได้ได้รับการยอมรับ มักมีความประมาทก่อให้เกิดอุบัติเหตุ เกิดความหวาดระแวงจากสังคม ทำให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งอวยามุข การลักขโมย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินต่าง ๆ เกิดการทุจริต คอรัปชั่น ทุจริตต่อหน้าที่ สอดคล้องกับ ชาชีวัฒน์ ศรีแก้ว กล่าวถึงยาเสพติด เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อนทำลายประเทศชาติ ส่งผลกระทบในมิติต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง จำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาว่า “การใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติดให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายตลอดจนการปลูกจิตสำนึกความรักชาติและความเป็นไทยอย่างกว้างขวางและจริงจัง”^{๑๕๙}

ผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงด้านการพนัน ส่งผลกระทบมากมาย เช่น เสียทรัพย์สินเงินทอง เสียสุขภาพจิต เยาวชนที่ติดการพนันส่วนหนึ่งมีภาวะซึมเศร้า ตึงเครียด อารมณ์หงุดหงิดและโมโหง่าย โดยคิดล้งเล็งอนาคต อาจถึงขั้นทำร้ายตัวเองหรือบุคคลใกล้ชิดและเคยคิดฆ่าตัวตาย อาจรุนแรงถึงขั้นเกิดอาชญากรรมได้

ผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงด้านอาชญากรรม ทำให้ขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้ตลอดเวลา เช่น ลักทรัพย์ ปล้น ฆ่า เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ติดตามทุกฝีก้าว ไม่ว่าจะอยู่ที่บ้านหรือที่ไหน ๆ เกิดความหวาดระแวง ขาดความไว้วางใจกัน ทำให้การติดต่อสัมพันธ์กันและความไว้วางใจกันมีน้อยลง เกิดข่าวสะเทือนขวัญ ก่อความไม่สงบในสังคม และทำให้สังคมเสื่อมทราม เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ เกิดความแค้น เกิดความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ทำให้บุคคลผู้กระทำความผิดถูกรังเกียจจากคนรอบข้าง

ความรุนแรงของเยาวชนในทุก ๆ ด้าน เช่น ปัญหาทางเพศ ยาเสพติด การพนัน และอาชญากรรม เป็นต้น พฤติกรรมที่เยาวชนแสดงออก โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นอาจด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผลลัพธ์ที่ตามมาจะมาน้อยเพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับระดับของความรุนแรงด้านพฤติกรรมการแสดงออก รวมถึงสภาวะจิตใจของผู้ถูกกระทำเป็นสำคัญ หรืออาจรวมถึงเงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อด้วย

พฤติกรรมความรุนแรง ส่วนมากมักจะเกิดจากการกระทำของเยาวชน ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น ซึ่งมีผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งต่อร่างกาย จิตใจ

^{๑๕๘} กฤตยา แสงวงเจริญ และคณะ, การรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศของวัยรุ่น, งานวิจัยภายใต้โครงการพัฒนากลุ่มนักวิจัยด้านสุขภาพจิตและจิตเวช, หน้า ๒๑-๒๒.

^{๑๕๙} ชาชีวัฒน์ ศรีแก้ว, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙, (กรุงเทพมหานคร: พ.ศ. พัฒนา, ๒๕๔๕), หน้า ๕๕.

ของผู้ถูกระทำ และคนที่อยู่รอบข้าง ส่งผลต่อร่างกายมีตั้งแต่ได้รับบาดเจ็บ ทุพพลภาพหรือเสียชีวิต ผลกระทบต่อจิตใจ ส่วนมากมักต่อเนื่องเป็นเวลานานและสะสมกลายเป็นปัญหาสังคมด้านต่าง ๆ ตามมา ดังนี้

๒.๔.๑ ผลกระทบต่อบุคคล

ผลกระทบทางด้านกาย : ทำให้ร่างกายได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยจนถึงสาหัส อาจทำให้ ทุพพลภาพ^{๑๖๐} พิการหรือเสียชีวิต ต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย หรือทางสังคม โรงเรียน ผลกระทบทางด้านจิตใจ : มีผลเสียต่อสภาพจิตใจ เสียใจ ซึมเศร้า รู้สึกตนเองไร้คุณค่า มักโกรธ^{๑๖๑} อับอาย เครียด วิตกกังวล ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความนับถือตนเอง ทำร้ายตัวเอง หันมาใช้ ความรุนแรง ในการตอบโต้ บางคนอาจไม่สนใจเรียนหนังสือ ประพฤติตนประชดประชันโดย เข้าหาอบายมุข^{๑๖๒} เพื่อระบายความอัดอั้น อาจลงยาเสพติด เที่ยวเตร่ หนีออกจากบ้าน เป็นต้น ทำให้เสียอนาคต และนำความเสียใจมาสู่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่มีใครคบหาสมาคม เป็นที่รังเกียจของ บุคคลอื่น อาจมีความผิดทางด้านกฎหมายเรื่องการหมิ่นประมาทบุคคลอื่น ส่วนผลกระทบทางด้าน สังคม : ถูกจำกัดสิทธิอันพึงมีพึงได้ เสียสิทธิ เสียโอกาสไม่ได้รับเกียรติ ไม่ได้รับการยกย่อง ชมเชย ไม่มี ใครร่วมสมาคมหรือเป็นคนรัก ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง และทำให้เกิดผลกระทบทั้งระยะสั้นและ ระยะยาว ดังนี้

๑) ความรุนแรงในเยาวชนจะก่อให้เกิดผลกระทบระยะสั้น คือ ไม่มีความพร้อมในการศึกษา ทำให้การเรียนตกต่ำ เรียนไม่ทันเพื่อน เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการหยุดเรียนกลางคัน มีเจตคติ ด้านสังคมในทางลบ ก้าวร้าว วิตกกังวล ไม่สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ ทำให้ต้องหันเข้าหากกลุ่มเพื่อน ที่มีปัญหา ไม่สามารถควบคุมอารมณ์และมีพฤติกรรมสร้างความรุนแรงได้ในที่สุด

๒) ความรุนแรงในเยาวชนจะก่อให้เกิดผลกระทบระยะยาว คือ การกระทำผิดกฎหมาย กฎเกณฑ์ทางสังคม จารีตประเพณี มีประวัติมั่วหมอง มีคดีติดตัว มีปัญหาด้านความประพฤติผิด ระเบียบวินัยกับโรงเรียน ถูกพักการเรียนหรือถูกเชิญออก เกิดความซึมเศร้ารุนแรง เสพสารเสพติด และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ใช้ความรุนแรงต่อบุคคลอื่น เป็นภาระแก่สังคม^{๑๖๓}

๓) เยาวชนที่ถูกกระทำทารุณกรรมจะมีปัญหาสุขภาพจิตตามมา ซึ่งอาจทำให้เป็น อุปสรรคในการเจริญเติบโตไม่เหมาะสมกับวัย กลายเป็นผู้พิการ ทุพพลภาพ พร่องสารอาหารและ กลายเป็นภาระของสังคมต่อไป

^{๑๖๐} งบ.ปญจก. (ไทย) ๒๒/๑๒๑/๒๐๑.

^{๑๖๑} งบ.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๑๐/๑๖๗.

^{๑๖๒} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๔๗/๒๐๒.

^{๑๖๓} ครูอุษา ภัตศิริ, ความปลอดภัยในชีวิต, ผลกระทบจากความรุนแรงในวัยรุ่น, [ออนไลน์],

๔) ประสบการณ์ของเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรง จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต มีอาการผวากลับ ไม่ไว้วางใจใคร ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง พัฒนาการทางร่างกายเชื่องช้า และมีปัญหาทางการศึกษา

๕) เยาวชนที่เคยถูกทำร้ายหรือตกเป็นเหยื่อความรุนแรง จะมีพฤติกรรมการแสดงออกที่ก้าวร้าว เป็นอันธพาล^{๑๖๔} หากไม่ได้รับการบำบัดเยียวยาอย่างถูกวิธี เมื่อโตขึ้นจะกลายเป็นอาชญากร หรือเป็นผู้ใช้ความรุนแรงกับบุคคลอื่นต่อไป

๖) เยาวชนที่ถูกล่วงเกินทางเพศ บางรายอาจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ และพยายามที่จะทำกับบุคคลอื่นอย่างที่ตนถูกกระทำเพื่อแก้แค้น

๗) เยาวชนที่เคยตกอยู่ในสภาพการณ์อันโหดร้าย หรือประสบเหตุการณ์รุนแรง ทำให้เกิดการเรียนรู้ แบบอย่างการแก้ไขปัญห ด้วยความรุนแรงซึ่งมองว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา

๘) เยาวชนหญิงที่ถูกกระทำรุนแรงทางด้านร่างกายและทางเพศจนได้รับบาดเจ็บ พิการ ถึงแก่ชีวิต หรืออาจตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ เป็นสาเหตุแห่งปัญหาการทำแท้ง หรือมีลูกโดยไม่พร้อมกลายเป็นปัญหาสังคม ติดเอดส์หรือเป็นโรคจากการมีเพศสัมพันธ์

๙) ผลกระทบกับเยาวชนหญิงที่ถูกกระทำทารุณกรรม ทางด้านจิตใจ จะสูญเสียความมั่นใจ เกิดอับอาย เกรงสังคมไม่ยอมรับ มีความกดดัน เครียด หวาดผวา คิดว่าตนเองเป็นฝ่ายผิด ลงโทษตนเองและที่สำคัญคิดว่าตนเองได้สูญเสียคุณค่าความเป็นคน บางรายถึงกับมีอาการทางจิต เสียสติถ้าถูกกระทำซ้ำ ๆ

แม่ในปัสสเถรคาถา ขุททกนิกาย เถรคาถากล่าวว่า “จะเป็นคนอันธพาล ชอบมุ่งแต่จะตำหนิติเตียน ไม่ตั้งมั่นในศีล ถือตัวจัด โหดร้าย เทียวไป ชอบก่อการทะเลาะวิวาท”^{๑๖๕} สอดคล้องกับที่ฆราวาสวัดฤๅ ครั้นเวลาเช้า พระผู้มีพระภาคทรงครองอันตรวาสก ทรงถือบาตร และจีวรเสด็จเข้าไปบิณฑบาตในกรุงโกสัมพี เสด็จกลับจากบิณฑบาต ภายหลังเสวยเสร็จแล้ว ทรงเก็บเสนาสนะถือบาตร และจีวรประทับยืนท่ามกลางสงฆ์ตรัส พระคาถาเหล่านี้ว่า “ภิกษุมิเสียดังเป็นเสียงเดียวกัน ที่จะรู้สึกว่าคุณเป็นพาลนั้นไม่มีเลยสักรูปเดียว ยิ่งเมื่อสงฆ์แตกกัน... เจ้าคารม พูดได้ ตามที่ปรารถนา จะยืนปากพูดก็ไม่รู้สึกถึงการทะเลาะ คนเหล่าใดผูกใจเจ็บว่า มันได้ด่าเรา มันได้ทำร้ายเรา มันได้ชนะเรา มันได้ลักของของเรา”^{๑๖๖} เวรของคนเหล่านั้น ย่อมระงับไม่ได้เลย

ดังนั้น การรณรงค์เพื่อลดปัญหาความรุนแรงในระดับหนึ่ง ทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือ ในการที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือความเชื่อผิด ๆ ที่มีมาแต่ดั้งเดิม เพื่อให้เยาวชนเกิด

^{๑๖๔} ส.ส. (ไทย) ๑๕/๑๐๒/๑๐๙.

^{๑๖๕} ขุ.เถร. (ไทย) ๒๖/๙๕๕/๔๙๘.

^{๑๖๖} วิ.ม. (ไทย) ๕/๔๖๔/๓๕๔.

ความตระหนักว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นและผลกระทบต่าง ๆ ที่จะตามมา ยอมรับว่าปัญหาความรุนแรงไม่ใช่เรื่องส่วนบุคคลที่ต้องอับอายและปกปิด ต้องรณรงค์แสวงหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วต้องหาทางแก้ไข ตลอดจนแสวงหาข้อมูลเรื่องวิธีการป้องกัน การแก้ไข ปัญหา และแหล่งช่วยเหลือต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ

๒.๔.๒ ผลกระทบต่อครอบครัว

ครอบครัว ถือเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคม ปัจจุบันทุก ๆ จุดของสังคม เยาวชนมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา แทบไม่มีความปรารถนาต่อกัน ประหนึ่งชีวิตของบุคคลอื่นไร้ค่า ซึ่งมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความเครียดจากภายในครอบครัว จากหน้าที่การงาน จราจรคับคั่ง มลพิษที่ต้องทนอยู่ สิ่งแวดล้อมอันเลวร้าย สภาวะทางเศรษฐกิจ ความเครียดเหล่านี้ย่อมทำให้เยาวชนหมดความอดทนอดกลั้น พร้อมทั้งจะแสดงปฏิกิริยาที่รุนแรง สามารถแบ่งผลกระทบเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ผลกระทบระยะสั้น หงุดหงิดง่าย ไม่สุขสบาย ส่งผลให้ระบบการเรียนรู้ต่ำลง สมาธิและความสนใจลดลง เบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน มีแนวโน้มจะขัดคำสั่งครู ไม่ยอมทำตามกฎระเบียบของสังคม ผลกระทบระยะยาว เยาวชนที่ถูกเลี้ยงดูด้วยวิธีรุนแรง หรืออยู่ในบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงจะรู้สึกว้าวมืดมนแรกคือ สังคมในบ้านเป็นสิ่งไม่ดี และจะมีแนวโน้มมองบุคคลอื่นในแง่ร้าย นิยมความก้าวร้าวรุนแรง ดังนั้น เยาวชนที่ได้รับความรุนแรงอย่างมาก ๆ จะมีแนวโน้มที่จะต่อต้านสังคม

ผลกระทบต่อจิตใจ และพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพของเยาวชน ในที่สุดก็ได้เยาวชนที่นิยมความรุนแรง ดังนั้น ทุกคนอยู่กันด้วยความรัก ความเมตตา ลูก ๆ ก็จะมีความสุข และในที่สุดสังคมประเทศชาติก็จะมีสุขด้วย^{๑๖๗}

ครอบครัวที่สมาชิกเสพเครื่องดื่มของมึนเมาอยู่เป็นนิจ มีโอกาสเกิดผลกระทบต่อครอบครัวได้ โดยเฉพาะครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ ดื่มเป็นประจำ ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาสุขภาพกาย ปัญหาเศรษฐกิจภายในครอบครัว เป็นแม่แบบที่ไม่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วย นอกจากนี้ การพาลูกหลานไปสถานที่ที่มีการเสพเครื่องดื่มของมึนเมาอย่างเปิดเผย เช่น งานเลี้ยง งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น ทำให้เยาวชนได้รับรู้และซึมซับพฤติกรรมเหล่านี้ เกิดการสั่งสมและแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา เนื่องจาก

๑) ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ครอบครัวตามหลักของทิต ๖^{๑๖๘} ได้สมบูรณ์ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวถูกทำลาย ครอบครัวไม่สงบสุข เกิดความห่างเหิน ขาด

^{๑๖๗} พิกุล เจริญสกุลทรัพย์, พยาบาลวิชาชีพ, **ผลกระทบของความรุนแรงต่อครอบครัว**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.jvkk.go.th/jvkkfirst/story/health/58.htm> [๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖].

^{๑๖๘} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๔๒/๑๙๙, ๒๔๔/๒๐๐.

ความรักความเข้าใจ กลายเป็นครอบครัวแตกร้าง

๒) การหย่าร้างมีมากขึ้น ส่งผลกระทบถึงสถานภาพของลูก ขาดการดูแล ขาดความรัก ความอบอุ่น กลายเป็นเยาวชนเก๋บกด ซึมเศร้า มีพฤติกรรมก้าวร้าว และหนีออกไปจากบ้านเพื่อ ประชด จิตใจอ่อนไหว ถูกโน้มน้าวไปในทางเสื่อมได้ง่าย หันเข้ากลุ่มเพื่อนติดยาเสพติด

ความรุนแรงในครอบครัวมีความกว้าง ลึก ที่ละเอียดอ่อน มีผลกระทบต่อสุขภาพ ร่างกาย ทางเพศ จิตใจและชีวิตของผู้ที่ได้รับความรุนแรงโดยตรงและบุคคลใกล้ชิดโดยเฉพาะเยาวชน กระทบ ต่อศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาตนเองในทุกด้าน ทั้งยังมีผลกระทบต่อฐานะความเป็นอยู่ ด้านเศรษฐกิจ เช่น ค่ารักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสภาพจิตใจ เป็นต้น สูญเสียทางเศรษฐกิจอันมิใช่ ตัวเงิน เช่น สูญเสียหรือหย่อนสมรรถภาพทางร่างกาย ด้อยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทำให้ รายได้ลดลง ทำให้ครอบครัวแตกแยกมีผลกระทบต่อลูก ๆ โดยตรง

๒.๔.๓ ผลกระทบต่อชุมชน

ครอบครัวเป็นหน่วยผลิตย่อย ๆ ทางเศรษฐกิจ ดังนั้น เมื่อเกิดความรุนแรงขึ้น ส่งผล กระทบต่อระบบเศรษฐกิจชุมชน สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม ทำให้กลายเป็นสังคมที่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะเยาวชน มีการทะเลาะวิวาท ทุพตี ทำร้ายกันในครอบครัว ส่งผลให้เกิดความรำคาญกับ เพื่อนบ้านและชุมชน ขาดความเชื่อมั่นนับถือ ไม่มีความสุข ปัญหาเหล่านี้จะทวีขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจาก ครอบครัวเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับเยาวชน ไม่สามารถรวมตัวเป็นกลุ่มหรือชุมชน ในการที่จะบำเพ็ญ ตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ สุดท้ายก็กลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ความเจริญก้าวหน้าในการประกอบสัมมาชีพ^{๑๖๙} ทำให้เสรีภาพพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ไม่อาจอยู่ ร่วมกับสังคมที่เสมอภาค เอื้อเพื่อเกื้อกูลกันอย่างปกติสุขได้

ดังนั้น ที่สำคัญยิ่งจะส่งผลกระทบโดย ๑) ชุมชนจะกลายเป็นชุมชนไม่ปลอดภัย ๒) การทะเลาะเบาะแว้ง การด่าทอทุพตีทำร้ายกันในครอบครัว ส่งผลให้เกิดความรำคาญกับ เพื่อนบ้านและชุมชน ทำให้ขาดความสันติสุข ๓) ครอบครัวบางครอบครัวเป็นหน่วยผลิตทาง เศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้น เมื่อเกิดความรุนแรงขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และสิ่งแวดล้อม ๔) ปัญหาสังคมจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสถาบันครอบครัวไม่สามารถรวมตัวเป็น พลังกลุ่ม หรือชุมชนที่จะบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ ๕) ปัญหาความรุนแรงเป็นอุปสรรคใน การพัฒนาศักยภาพของเยาวชน พัฒนาความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และเป็นการทำลาย เสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ในชุมชน สังคมอย่างเสมอภาคและมีความสุข^{๑๗๐}

^{๑๖๙} วิ.ม. (ไทย) ๔/๑๕/๒๒.

^{๑๗๐} ผลกระทบของความรุนแรง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://health.exteen.com/20071205/entry-22> [๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖].

๒.๔.๔ ผลกระทบต่อชาติ

สัมพันธภาพอันดีของคนเราเกิดจากสถาบันแรกของสังคม คือครอบครัว โรงเรียนชุมชน เป็นต้น เป็นตัวปลูกฝังหล่อหลอมพฤติกรรมให้แก่สมาชิกทางสังคม ปัจจุบันทุกพื้นที่ของสังคมมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้ ตั้งแต่ระดับนักเรียนจนถึงชาวบ้าน ขาดความยั้งคิด ชอบความก้าวร้าวรุนแรง พร้อมทั้งจะแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ที่รุนแรง ทำให้สภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย เป็นต้น มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น ผลการเรียนต่ำ ความตั้งใจและความสนใจลดลง เบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน มีแนวโน้มจะฝืนคำสั่งครู ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี เยาวชนที่ได้รับความรุนแรงอย่างมาก ๆ จะมีแนวโน้มที่จะต่อต้านสังคม จึงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและสิ่งแวดล้อม ปัญหาในสังคมเพิ่มมากขึ้น สังคมไทยกลายเป็นสังคมที่ไม่ปลอดภัย ภาระต่อสังคม/ต่อการพัฒนาประเทศ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากความรุนแรงด้านปัญหาทางเพศ เช่น ติดเชื้อเอชไอวี (HIV) ผู้ป่วยโรคเอดส์ ติดยาเสพติด ติดการพนัน และอาชญากรรม เป็นต้น สุขภาพไม่ดี ถูกรังเกียจจากสังคมทั้งตนเองและครอบครัว ทำให้ขาดรายได้ ค่ารักษาที่ต้องใช้ในการรักษาผู้ป่วยที่ต้องเจ็บป่วยเรื้อรัง ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายโดยมั่วรวมแล้วเป็นจำนวนมาก รัฐต้องเข้ามารับผิดชอบโดยการให้สังคมสงเคราะห์ดูแล เป็นต้น ผลกระทบต่อสังคมโดยรวมรัฐต้องสิ้นเปลืองงบประมาณเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ทั้งผู้ถูกกระทำ และผู้กระทำ กระบวนการยุติธรรมที่ต้องเข้าคุ้มครองป้องกัน ตลอดจนกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้สูญเสียศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบโดยตรงทำให้ประเทศชาติมีทรัพยากรบุคคล ที่ไม่มีศักยภาพทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ต่างชาติไม่ให้การยอมรับ เป็นที่สบประมาทจากต่างชาติว่าเป็นประเทศที่ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ภาวะเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวก็ซบเซา กลายเป็นประเทศที่ล้าหลัง เป็นต้น

ผลกระทบด้านทรัพยากรบุคคล ทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคลของชาติ ทำให้กำลังของชาติลดลง อนาคตของชาติมีดมน ทำให้เกิดปัญหาเด็กกำพร้าเพิ่มขึ้น เยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญกลับต้องเป็นภาระกับครอบครัวและประเทศชาติ ผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของคนในชาติจะอยู่อย่างหวาดผวา

การรณรงค์เพื่อลดปัญหาความรุนแรงในสังคม ทุกองค์กรต้องให้ความร่วมมือในการที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือความเชื่อผิด ๆ ที่มีมาตั้งแต่อดีต เพื่อให้เกิดความตระหนักว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้น ตลอดถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่ตามมา ยอมรับว่าปัญหาความรุนแรงไม่ใช่เรื่องส่วนบุคคลที่ต้องอับอายและปกปิด ต้องรณรงค์แสวงหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วต้อง

หาทางแก้ไข ตลอดจนแสวงหาข้อมูลเรื่องวิธีการป้องกัน การแก้ไขปัญหา และแหล่งช่วยเหลือต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผลกระทบต่อบุคคล ทางด้านกายทำให้ร่างกายได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย จนถึงสาหัส อาจทำให้ทุพพลภาพ พิการหรือเสียชีวิต ต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย หรือทางสังคม โรงเรียน ผลกระทบทางด้านจิตใจ : มีผลเสียต่อสภาพจิตใจ เสียใจ ซึมเศร้า รู้สึกว่าตนเองนั้นไร้คุณค่า ขาดความเชื่อมั่น ขาดความนับถือตนเอง ทำร้ายตัวเอง หันมาใช้ความรุนแรง

ครอบครัว เป็นสถาบันแรกทางสังคม ปัจจุบันเยาวชนมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตา ประหนึ่งชีวิตของบุคคลอื่นไร้ค่า ส่งผลกระทบทั้งระยะสั้นและระยะยาว ต่อสุขภาพ ร่างกาย ทางเพศ จิตใจและชีวิตของผู้ที่ได้รับความรุนแรงโดยตรง และบุคคลใกล้ชิด

ความรุนแรงขึ้นในสังคมย่อมส่งผลกระทบ โดยทำให้สังคมกลายเป็นสังคมที่ไม่ปลอดภัย ขาดความสงบสุขร่มเย็น เกิดการทะเลาะวิวาท ทำร้ายกันในครอบครัว คนรอบข้าง สร้างความรำคาญให้แก่เพื่อนบ้าน ครอบครัวถือเป็นหน่วยผลิตแรกทางเศรษฐกิจ เมื่อใดมีความขัดแย้งย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของสังคม การเมือง สภาพแวดล้อมแน่นอน ปัญหาดังกล่าวจะทวีเรื่อย ๆ การพัฒนาสังคมย่อมเป็นอุปสรรค จะสามารถแก้ไขได้จนกว่าสถาบันครอบครัวมีความกลมเกลียวเป็นกลุ่มหรือชุมชนที่เหนียวแน่น ไม่ทำลายสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลขั้นพื้นฐานด้านวิถีชีวิตในสังคม

สรุปแล้ว ผลกระทบจากการเกิดความรุนแรง ทำให้ร่างกายได้รับบาดเจ็บ พิการ หรือไม่สมประกอบ จนเสียชีวิต สภาพจิตใจถูกทำร้ายและบอบช้ำมาก อาจตายทั้งเป็น ทรัพย์สินเสียหาย เกิดความไม่สงบสุขทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นในสังคม อาจถูกดำเนินคดีเพราะทำผิดกฎหมาย เสียงาน เสียเวลา เสียอนาคต สำหรับงานวิจัยนี้ ผลกระทบความรุนแรงต่อบุคคล ต่อครอบครัว ต่อชุมชน ต่อประเทศชาติ

๒.๕ สรุปปัญหา สาเหตุ ผลกระทบความรุนแรงที่เกิดจากเยาวชน

ความหมายความรุนแรง ประมวลได้ว่า พฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุ หรือเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่เยาวชน โดยการทำร้ายร่างกาย ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ หรือทางเพศ และนำมาซึ่งอันตรายหรือความทุกข์ทรมานต่อผู้ถูกรกระทำ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ความรุนแรงเป็นลักษณะพฤติกรรมที่ปลดปล่อยความโกรธ ความกลัว และภาวะหวาดหวั่นไปยังบุคคลอื่น เช่น คนรอบข้าง ซึ่งขาดการยับยั้งชั่งใจจนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นเดือดร้อน ด้วยการทำอันตรายบุคคลอื่น ผลทำให้ผู้ถูกรกระทำ บาดเจ็บต่อร่างกาย เช่น การตบ ผลัก ตีเตะ ต่อย เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นอันตรายสาหัสจนถึงแก่ชีวิตได้ เช่น การลวนลามทางเพศ การทำร้ายทางเพศหรือการทำร้ายทางจิตใจ รวมทั้งการลิดรอนสิทธิเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและชีวิตส่วนตัว

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงบังคับทางกายภาพด้วยความตั้งใจ การกระทำที่เป็นการขู่เข็ญ คุกคาม หรือเจตนาให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน เกิดการบาดเจ็บ ซึ่งอาจเป็นอันตรายสาหัสจนถึงแก่ชีวิตได้

ปัญหาความรุนแรง ได้แสดงให้เห็นว่าความรุนแรงเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้ การสะสมทั้งความตึงเครียดไว้จากการที่เยาวชนไม่ได้เป็นอย่างที่คาดหวัง โดยมีการพยายามควบคุมทั้งที่รู้ว่าไม่เหมาะสมและเป็นไปไม่ได้ แม้ว่าจะพยายามควบคุม หรือเกิดจากเหตุปัจจัยภายนอกที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดเหตุการณ์ เช่น ผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า มีพรรคพวกมากกว่าอาจแสดงออกในรูปของการทำร้ายฝ่ายที่มีกำลังน้อยกว่า อีกทั้งเกิดจากลักษณะของครอบครัว ที่เป็นสาเหตุให้กระทำความผิดของเยาวชน เช่น พฤติกรรมของบุคคลในครอบครัวที่ไม่รักชาติ เยาวชนมี พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มั่วสุม อบายมุข ดื่มเหล้า ติดการพนัน หรือสมาชิกในครอบครัวเป็นอาชญากร เยาวชนขาดความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ สาเหตุจาก พ่อ แม่ เสียชีวิต หย่าร้างหรือแยกทางกัน ครอบครัวแตกแยก ครอบครัวมีฐานะยากจน หรือเกิดจากสาเหตุการไม่ใส่ใจละเลยหน้าที่ของความเป็นพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ทั้งที่มีฐานะร่ำรวย หรือแม้แต่การที่มีอคติ ๔ มีความลำเอียงเพราะรัก เพราะชัง เพราะกลัว เพราะหลงมกมาย สาเหตุความรุนแรงเกิดขึ้นได้ เมื่อมีสิ่งกระตุ้นที่สร้างความกดดันทางสังคม เช่น เรื่องฐานะชั้น การใช้อำนาจหรืออารมณ์ในการตัดสินปัญหาขาดความยั้งคิดและมีพฤติกรรม หมกมุ่นมอมเมา ในอบายมุข ปัญหาทางเพศ สิ่งเสพติด การพนัน เกิดการทะเลาะวิวาท และทำร้ายกันทั้งทางร่างกาย จิตใจ เกิดความเศร้าหมองในจิตใจ ทำให้เกิดความมีดื้อ มีความเห็นผิดครอบงำ ทำให้การกระทำที่แสดงออกมามีก้าวล่วงกลายเป็นปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ เหล่านี้คือสาเหตุของปัญหาความรุนแรง ที่ทำให้เยาวชนขาดภูมิคุ้มกัน มีสาเหตุหลักมาจากครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตกอยู่ในความประมาท ขาดสติ ขาดความยั้งคิด ไม่มีความรอบคอบ ขาดจิตสำนึกที่จะรับรู้ถึงสิ่งไหนควรประพฤติ ไม่ควรประพฤติ ไม่สามารถแยกแยะได้ กระทำอะไรไปโดยไม่คำนึงถึงผลร้ายที่จะตามมา ส่งผลร้ายเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมในปัจจุบัน ได้แก่ ปัญหาความรุนแรงทางเพศ ปัญหาความรุนแรงด้านยาเสพติด ปัญหาความรุนแรงด้านการพนัน ความรุนแรงด้านอาชญากรรม ส่วนปัจจัยทางสังคม เช่น ด้านสถานะทางครอบครัวพ่อแม่แยกทางกัน ไม่มีเวลาให้ลูก ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ครอบครัวยากจน ทำให้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แออัด กลุ่มเพื่อนที่ไม่ดี สื่อมวลชนนำเสนอข่าวที่สะท้อนถึงความรุนแรง เป็นต้น เหล่านี้ถือว่าเป็นปัจจัยเสริมส่งผลให้เกิดความรุนแรงในเยาวชนได้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงของเยาวชนด้านปัญหาทางเพศ ยาเสพติด การพนัน อาชญากรรม และสังคม ล้วนแล้วมาจากครอบครัว ปัจจัยด้านความอบอุ่น การมีพฤติกรรมที่เป็นต้นแบบไม่พึงประสงค์ การละเลยไม่เอาใจใส่ การขาดความเข้าใจในการฝึกฝนอบรม หรือการให้การศึกษาตามวัย รวมทั้งสภาพครอบครัวที่มีฐานะยากจนข้นแค้น หรือ

การอาศัยอยู่ใกล้สภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการเสพยาเสพติด อยู่ในชุมชนที่มีปัญหา เป็นแหล่งเสื่อมโทรม มั่วสุมอบายมุข การเสพยาเสพติด เสื่อมเสียสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ โดยเฉพาะการคบหากับเพื่อนที่เกเร อันธพาล เป็นต้น เยาวชนถือเป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในช่วงวัยที่มีความเปราะบางและมีผลต่อการเกิดปัญหาของสังคมทั้งการเป็นผู้กระทำ และเป็นเหยื่อผู้ถูกกระทำ ดังสาเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมา โน้มนำให้เกิดปัญหาความรุนแรงทางเพศ ยาเสพติด การพนัน และอาชญากรรม เป็นสิ่งที่ทำให้เยาวชนในสังคมไทยทุกวันนี้ขาดสมดุลภายในตนเอง ขาดสมดุลด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อันมีสาเหตุมาจากครอบครัว สภาพแวดล้อม จากพฤติกรรม การดำเนินชีวิตของเยาวชนเองและสื่อต่าง ๆ

หลักธรรมในพระพุทธศาสนา แสดงไว้ว่า หลักอบายมุข ๖ เป็นมูลเหตุแห่งความรุนแรง และเป็นหนทางแห่งความเสื่อม ซึ่งเห็นได้ชัดว่าปัญหาความรุนแรงของเยาวชนในสังคมไทยปรากฏพฤติกรรมหมกมุ่น มั่วเมาอยู่ในมูลเหตุของความเสื่อม คืออบายมุข ๖ อย่าง หรือที่เรียกกันว่า อบายมุข ๖ ประกอบไปด้วย ๑) การติดเหล้าและของมีเมา ๒) การชอบเที่ยวกลางคืน ๓) การชอบเที่ยวดูการละเล่น ๔) การติดการพนัน ๕) การคบคนชั่วเป็นมิตร ๖) การเกียจคร้านในหน้าที่การงาน

ส่วนรูปแบบปัญหาความรุนแรงของเยาวชนที่เห็นชัด ได้แก่ ปัญหาการทำร้ายร่างกาย ลักษณะการใช้ยาเสพติด และการหมกมุ่นมั่วสุมทางเพศ การทอดทิ้งเด็กแรกเกิดของเยาวชนผู้เป็นแม่ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือพฤติกรรมของเยาวชนที่หลงผิด เป็นเยาวชนที่มีปัญหาและยังเป็นผู้ก่อปัญหาเพิ่มขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้ยังปรากฏลักษณะความรุนแรงเป็นพฤติกรรมที่เยาวชนถูกกระทำในสภาพต่าง ๆ เช่น การถูกละเลย ความยากจนขาดแคลน การถูกทำร้ายจิตใจ ถูกกระทำทารุณกรรม และปัญหาสุขภาพจิต (สภาพเสียขวัญ) สุขภาวะอารมณ์ผิดปกติ เพราะเป็นช่วงวัยที่อ่อนแอและกำลังเติบโตแต่กลับอยู่ในสภาพชีวิตที่เลวร้าย จึงเป็นลักษณะการทำร้ายที่จะสร้างปมด้อย และอารมณ์ฉุนเฉียวเก็บกดเพราะถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ลักษณะทางจิตใจและอารมณ์เช่นนี้คือปัจจัยภายใน ที่ส่งผลให้เยาวชนเติบโตมาเป็นเยาวชนที่มีปัญหา ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องพบเห็นรูปแบบการทำร้ายเยาวชนในทุกกรณี ต้องช่วยสอดส่องและยื่นมือเข้าไปแก้ไข ลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่วนมากผู้ใหญ่และผู้ใกล้ชิดมีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในระดับนโยบายที่ต้องทุ่มเทจัดการให้ทั้งรูปแบบที่พบการแสดงถึงความรุนแรงต่อเยาวชนในลักษณะต่าง ๆ ต้องป้องกัน บำบัดในทุก ๆ ด้านด้วยความตั้งใจจริงและปรับเปลี่ยนให้รูปแบบความรุนแรงที่ปรากฏได้รับการแก้ไขให้เยาวชนมีสภาพชีวิตที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ลักษณะสภาพแวดล้อมการเลี้ยงดูถูกต้องดีงามกว่าเดิม ซึ่งปัญหาที่แสดงไว้ทั้งรูปแบบและลักษณะความรุนแรงนั้นคือประเด็นที่จะสืบสาวถึงสาเหตุและนำสู่วิธีการในการแก้ไขให้เยาวชนผ่านพ้นสภาพที่ไม่พึงประสงค์ต่อไปได้

สาเหตุความรุนแรงของเยาวชน สามารถประมวลได้ว่าเกิดจาก ๒ ปัจจัย กล่าวคือปัจจัยภายนอก เป็นองค์ประกอบด้านกายภาพที่เป็นรูปธรรม ซึ่งปัจจัยหนุนเนื่องอุปถัมภ์บำรุง เลี้ยงดู ให้ได้รับการศึกษา เป็นสังคมรอบข้าง ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และเพื่อน เป็นต้น เพื่อนหรือ

มิตรเป็นกลุ่มที่ทรงอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการอยู่ในสังคมปัจจุบันของเยาวชน การคบเพื่อนที่เลว คนพาล หรืออันธพาล เมื่อได้คบหาเป็นเพื่อนทำให้ชีวิตตกต่ำ ไม่มีความเจริญ ไม่มีความสุขในชีวิต มีแต่ความยุ่งยากลำบากใจ โดยมีครอบครัวเป็นสถาบันแรกและเล็กที่สุดของสังคม เป็นผู้สร้างและกำหนดสถานภาพ สิทธิ หน้าที่ของบุคคลอันพึงปฏิบัติต่อกันในสังคม ปัจจุบันภายใน มีสาเหตุมาจากสติปัญญา อารมณ์ เป็นนามธรรม ที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรม มีผลในการดำเนินชีวิต หากพบกับสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่มีปัญหาและอุปสรรคมากมาย ย่อมเป็นปัจจัยที่ทำให้เยาวชนไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเสื่อมเสียตกต่ำได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย การขาดสติ เป็นอาการของเยาวชนผู้ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ มีความคึกคะนอง คิดแต่จะสนุกสนานเพียงอย่างเดียวไม่นึกถึงผลลัพธ์ที่จะตามมา จึงเป็นสาเหตุให้เกิดความประมาท การขาดเหตุผล ไม่สามารถแยกแยะปัญหา ตัดสินอะไรก่อนที่จะพิจารณาให้ถูกต้องถ่องแท้ เป็นเหตุให้ถูกล่อลวง หรือหลงเชื่อโดยไม่ได้ไตร่ตรองพินิจพิจารณาอย่างรอบคอบ ปัจจุบันภายในที่รุนแรงเป็นสาเหตุของปัญหามากมายคือ การขาดจิตสำนึก การขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมของเยาวชนที่ด้อยคุณภาพ ขาดความเคารพตนเอง ไม่มีความสำนึกรับผิดชอบต่อตัวเอง ต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อศีลธรรมอันดีงามและต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อเยาวชนประสบกับเหตุปัจจัยทั้งภายในและภายนอกดังกล่าวแล้ว จึง ทำให้มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ผิดพลาด ตกต่ำ เสื่อมทราม แสดงออกด้วยการดื้อรั้น ไม่อยู่ในโอวาท ละเมิดกฎกติกาต่าง ๆ ของสังคม มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ และจะตกอยู่ในสภาพล้มเหลวในชีวิต เยาวชนจึงเป็นวัยที่มีปัญหาและต้องการฝึกฝนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้วย การแก้ไขเหตุภายนอกปัจจัยและภายใน ให้เป็นไปในด้านดีงามทั้งเพื่อการแก้ไข ป้องกัน และส่งเสริมพัฒนาไปพร้อมกัน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาความรุนแรงของเยาวชน นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งของสังคมปัจจุบัน คือความเปราะบาง อันเป็นปัจจัยดิ่งโน้มที่ก่อให้เกิดปัญหา ความตึงเครียด เป็นสิ่งที่ทำให้เยาวชนในสังคมไทย ขาดสมดุลภายในตนเองด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ทั้งในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างต่อเนื่อง เยาวชนที่ตกอยู่ในสภาพนี้ ในที่สุดจะพร่องทางด้านร่างกาย สภาจิตใจ ดังนั้น สาเหตุความรุนแรงของเยาวชน ส่วนมากมีสาเหตุมาจากขาดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก มีพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง หย่าร้าง ทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ ขาดความอบอุ่น เศรษฐกิจภายในครอบครัวไม่ดี เช่น ยากจน ตกงาน มีหนี้สินส่วนตัว ค่านิยมในการเลี้ยงดูถูกไม่ถูกต้อง เช่น เข้มงวดจนเกินไป ดุด่า ทุบตีโดยไม่มีเหตุผล ปล่อยปละละเลย พ่อแม่ อายุยังน้อยยังไม่มีประสบการณ์ ขาดวุฒิภาวะไม่มีความรู้ในการเลี้ยงดูที่เหมาะสม พ่อแม่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อลูก เช่น ตั้งท้องขณะที่ยังไม่มีความพร้อม มีลูกไม่ตั้งใจ ทำให้เกลียดชัง มักถูกทอดทิ้งหรือทุบตีทำร้าย ปล่อยปละละเลย หรือมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมและสังคม อาทิ การย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในเมือง อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ซึ่งเนื่องมาจากความยากแค้น การอาศัยอยู่ในสังคมเมืองในที่มีแหล่งเร่ร่อนมาก จึงเป็นปัจจัยยั่วยักทำร้ายทำให้อยากลอง อยากรู้อยากเข้าไป

ใช้บริการหรืออาจหารายได้ หรือจากสภาพที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งเสื่อมโทรม มั่วสุมสิ่งเสพติด เป็นต้น จึงซึมซับพฤติกรรมเหล่านั้นอย่างไม่ตั้งใจ

สาเหตุประการสำคัญมาจากตัวเยาวชนเอง เนื่องจากเป็นวัยที่พร้อมรับสิ่งใหม่ ๆ ตามสิ่งที่คนในสังคมกระทำกัน จึงมีโอกาสรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ กลายเป็นผู้ด้อยโอกาส เยาวชนเป็นวัยที่อยากรู้อยากทดลอง มักถูกล่อลวง หากเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ก็มีโอกาเป็นผู้ที่ด้อยโอกาส เยาวชนที่ด้อยโอกาส มักมีสภาพจิตใจอ่อนแอ ขาดความอบอุ่น เก็บกด เอาแต่ใจตนเอง ไม่เกรงใจบุคคลอื่น ขอบอิสระ ซึ่งเอื้อต่อการกลายเป็นเยาวชนด้อยโอกาส ส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเป็นการเฉพาะ หากแต่มีหลายปัจจัยร่วมกันนับตั้งแต่ ปัญหาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายหญิงไม่เท่าเทียมกัน อันได้รับอิทธิพลจากสังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมทั้งความเชื่อและวิธีปฏิบัติด้านจารีตประเพณีและวัฒนธรรม ที่สืบทอดกันมาในแต่ละชุมชน จากปัจจัยข้างต้นอาจวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความรู้แรงในครอบครัวได้หลายสาเหตุ เช่น สาเหตุจากตัวบุคคล ในกรณีที่เคยมีประสบการณ์ความรู้แรงในวัยเด็กทำให้เกิดความฝังใจ ดังนั้น จึงเป็นเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาความรู้แรงของเยาวชน

ผลกระทบด้านความรู้แรงของเยาวชน

สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งตามกระแสโลกปัจจุบัน เกิดปัญหาด้านความรู้แรงเป็นอย่างยิ่งตามเหตุปัจจัย กาลเวลา สถานที่ สภาพแวดล้อม แตกต่างกันไปตามบริบทสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนส่วนใหญ่เกิดความหลงใหลมุ่มเสพวัตถุนิยม เทคโนโลยีสารสนเทศตามกระแสที่กำลังมาแรง ทำให้ปัญหาความรู้แรงของเยาวชนมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากปัญหาของเยาวชนไทยในสภาพการณ์ปัจจุบันมากมาย พอสรุปหลัก ๆ ได้ ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นความรู้แรงทางเพศ เยาวชนที่ตกอยู่ในสภาพมีปัญหายังคงมีพฤติกรรมเสี่ยงมากมาย เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หรือการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและไม่มีความพร้อม ตั้งครรภ์ในวัยเรียน เป็นวัยรุ่นใจแตก ติดยาเสพติด ติดเกม และตั้งท้อง ทั้ง ๆ ที่ยังเป็นเด็กหญิง มีเป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้หมดอนาคตทางการศึกษา และลูกที่คลอดมาก็มีปัญหาในสังคม เยาวชนจำนวนมากขายบริการทางเพศ ทำให้เกิดผลกระทบด้านร่างกายติดโรคร้ายแรง เช่น โรคเอดส์ สุขภาพเสื่อมถอย ไม่สามารถทำงานได้ สุขภาพจิตหมดกำลังใจ เกิดความท้อแท้ ครอบครัวเกิดความอับอาย ไม่มีใครอยากเข้าใกล้ หรือมีการตั้งครรภ์โดยที่ไม่มีความพร้อม ลูกที่เกิดมาก็เป็นปัญหาของสังคม

ประเด็นปัญหายาเสพติด ปัจจุบันนับวันจะทวีความรู้แรงยิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จะพาตัวเองห่างเหินจากครอบครัว และหนีโรงเรียน เมื่อเยาวชนไม่ได้รับการสั่งสอนให้รู้จักคุณและโทษ ของการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสั่งสอนแล้วไม่เชื่อฟัง เพราะหลงผิดล้าลึก เยาวชนเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น คึกคะนอง ต้องการเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง

มีอารมณ์แปรปรวน ต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ขาดความมั่นคงทางจิตใจและอารมณ์ มีความอยากรู้ อยากรอง จึงมีโอกาสดำความผิดซ้ำซากหรือแม้กระทั่งเข้าสู่การค้ายาเสพติด ทั้งสมัครใจและการตกเป็นเหยื่อ การเสพและการค้ายาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม ประเทศชาติต้องเสี่ยงประมาณในการรักษาบำบัด สภาพสังคมและประเทศชาติอ่อนแอ ขาดทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพ ทำให้เกิดสภาพเสื่อมถอยทางศีลธรรมและเกิดความทุกข์เดือดร้อนกระทบส่วนรวม สอดคล้องกับชุมชนบ้านสบเตี๊น เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ได้รับผลกระทบความรุนแรงของเยาวชนในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะยาเสพติดจากการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว เพราะเป็นหมู่บ้านพื้นที่สีแดง อันดับหนึ่งของอำเภอแม่เมายะ มีทั้งผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทุกระดับและทุกภาคส่วน รวมทั้งประชาชนในหมู่บ้าน บางส่วนที่ไม่ได้ค้าหรือเสพแต่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว ต่างก็ให้ความสำคัญในอันที่จะแก้ไขปัญหาก็หมู่บ้านนี้ เป็นหมู่บ้านที่ปลอดจากยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขในทุกระดับและทุกภาคส่วน

ประเด็นปัญหาการพนัน มีผลกระทบต่อสังคมและครอบครัว การเล่นเอาเงินหรือทุนทรัพย์ด้วยการเสี่ยงโชคหรือฝีมือ การพนันขั้นต่อ ไม่ก่อให้เกิดหนี้ตามกฎหมาย เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความล้มเหลวล้มเหลว เมื่อเสียทรัพย์ก็หาวิธีการต่าง ๆ ที่จะได้ทรัพย์ หายที่สุดก็จะเป็นการหามาด้วยวิธีอันมิชอบ ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมที่งดงามและก่อให้เกิดปัญหาสังคม เช่น ลักขโมย ปล้น ฆ่าเจ้าของทรัพย์ อาชญากรรม นับวันจะทวีความรุนแรง มีจิตใจโหดเหี้ยมเกินมนุษย์ทั่วไป ทำร้าย ฆ่า แม้กระทั่งบุพการี ผู้ที่มีอุปการะมาก่อนหากไม่ได้รับเงินไปเล่นการพนัน เป็นต้น การพนันมีการใช้เล่ห์เหลี่ยม ทุจริต คดโกง หักหลัง นำสู่การเกิดปัญหาความรุนแรง การเบียดเบียน การทำร้ายร่างกาย หนี้สิน การประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือการบาดเจ็บเสียชีวิตที่เกิดจากการทะเลาะวิวาทหรือการฆ่าล้าง หนี้ ปัญหามากมายที่จะเกิดตามมา ปัญหานี้รุนแรงและเรื้อรังในสังคมไทยเป็นภัยอย่างมหันต์ต่อสังคม

ประเด็นปัญหาอาชญากรรม ปัจจุบันมีผลกระทบรุนแรง และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นภัยที่ใกล้ตัวและนับได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในสังคม การกระทำผิดของเยาวชน เป็นเครื่องแสดงถึงครอบครัวและสังคม ไม่สามารถอบรมสั่งสอนเยาวชนได้ ถ้าความผิดที่เยาวชนกระทำขึ้นเป็นคดีอุกฉกรรจ์ เป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรง สร้างความหวาดระแวง ความสูญเสียอันหนักหน่วง แม้ว่าภาครัฐจะระดมบังคับอย่างเต็มที่ แต่มุมมืดบางแห่งเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่อาจปฏิบัติงานได้ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในอันดับต้น ๆ ของประเทศที่มีปัญหาเยาวชนและกำลังขยายวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งการลักทรัพย์ การปล้น ทรัพย์ ยาเสพติด ช่องโจร การทำร้ายร่างกาย เยาวชนไทยยกพวกตีกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้ความรุนแรง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และจะกลายเป็นอาชญากรรมเต็มตัวในที่สุด เป็นปัญหาที่ยากจะดำเนินการแก้ไขในเวลาอันรวดเร็ว

ส่วนแนวคิดเชิงพุทธเกี่ยวกับการป้องกันความรุนแรง ได้แก่ แนวคิดหลักศีล ๕ ในทางพระพุทธศาสนาได้บัญญัติหลักปฏิบัติไว้ ๕ ข้อ เพื่อป้องกันความรุนแรงไว้ดังนี้ ข้อที่ ๑ ห้ามเบียดเบียนบุคคลอื่นให้ได้รับความเดือดร้อน ข้อที่ ๒ ห้ามลักขโมยของบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ข้อที่ ๓ ห้ามล่วงละเมิดของรักของหวงบุคคลอื่น ข้อที่ ๔ ห้ามพูดเท็จ ศีลข้อที่ ๕ ห้ามเสพของมึนเมา ขอเชิญเยาวชนทำประกันชีวิตกับพุทธบริษัท การทำประกันชีวิตกับพุทธบริษัท เป็นหลักประกันโดยไม่ต้องกลัวไปสู่อบาย

ดังนั้น ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน เช่น ปัญหาทางเพศ ยาเสพติด การพนันและอาชญากรรม เป็นต้น มีผลกระทบต่อนตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สังคม ประเทศชาติมากมาย และเป็นปัญหาที่กำลังลุกลามเป็นปัญหาระดับชาติ มีผลกระทบต่ความปกติสุขทั้งของตนเองและบุคคลอื่นเป็นภัยร้ายใกล้ตัว ซึ่งมีความรุนแรงและแผ่ขยายออกไปมากยิ่งขึ้นทุก ๆ วัน ทั้งได้เพิ่มระดับความรุนแรงอย่างน่าสะพรึงกลัว ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่สังคมทุกภาคส่วนต้องให้ความจริงใจต่อปัญหาเหล่านี้อย่างเร่งด่วน โดยที่เยาวชนคืออนาคตของชาติ คุณค่าของเยาวชนประเมินไม่ได้แต่ในขณะที่เยาวชนหลงผิด มัวเมาลุ่มหลงและแสดงออกอย่างรุนแรงร้ายกาจ ย่อมนำความเดือดร้อนและก่อภัยพิบัติมาสู่สังคมประเทศชาติอย่างคาดไม่ถึง ทั้งนี้ ระดับความรุนแรงของปัญหาเยาวชนในสังคมไทยต้องได้รับการควบคุมและเข้าไปจัดการแก้ไขโดยทันที